

**Imavere asulas paiknevate Kadastiku
15, Kännu ja Kadastiku tee 1
katastriüksuste (Imavere saetööstuse)
detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise
aruanne**

OÜ Hendrikson & Ko

Raekoja plats 8, 51004 Tartu
Tel 742 7777, Faks 740 9801

Pärnu mnt 27, 10141 Tallinn
Tel 6177 690 , Faks 740 9801

Töö nr 1405/10

KSH juhtekspert, keskkonnaekspert
Heikki Kalle (litsents KMH0039)

.....

SISUKORD

KOKKUVÕTE	5
SISSEJUHATUS.....	10
1. ÜLEVAADE DETAILPLANEERINGUST JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISEST HINDAMISEST.....	12
1.1 DETAILPLANEERINGU SISU JA PEAMISED EESMÄRGID	12
1.2 SEOS MUUDE ASJAKOHADE STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA	13
1.3 ALTERNATIIVIDEST	17
1.4 ÜLEVAADE KSH KORRALDUSEST.....	17
2. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS	22
2.1. PLANEERINGUALA ASUKOHT, MAASTIKULISED TINGIMUSED	22
2.2. LOODUSKESKKOND	23
2.2.1 Geoloogilised tingimused	23
2.2.2 Põhja- ja pinnavesi	23
2.2.3 Taimestik ja rohealad	26
2.2.4 Loomastik ja linnustik.....	27
2.2.5 Natura 2000 alad ja kaitsealused loodusobjektid.....	27
2.3. TEHISKESKKOND	28
2.3.1. Taristu.....	28
2.3.2. Maakasutus ja hoonestus.....	28
2.3.3. Liikluskorraldus.....	29
2.4. SOTSIAALKULTUURILINE KESKKOND.....	29
2.4.1. Sotsiaalne taristu ja rahvastik	29
2.4.2. Visuaalsed aspektid	29
2.4.3. Ajaloo- ja kultuuriväärtused.....	29
2.4.4. Inimese tervis (müra ja õhusaaste).....	30
2.4.5. Inimese vara	32
3. DETAILPLANEERINGU ELLUVIIMISEGA KAASNEVAD MÕJUD.....	33
3.1. MÕJUALA ULATUS JA HINDAMISE METOODIKA	33
3.2 MÕJU MAASTIKULE KA PIIRKONNA VISUAALSELE IDENTITEEDILE	34
3.3 MÕJU TAIMESTIKULE NING NATURA 2000 VÕRGUSTIKULE JA KAITSTAVATELE LOODUSOBJEKTIDELE	34
3.3.1 Mõju taimestikule ja rohevõrgustikule	34
3.3.2 Mõju loomastikule	34
3.3.3 Mõju Natura 2000 võrgustikule ja kaitstavatele loodusobjektidele.....	35
3.4. MÕJUD PINNASELE, PINNA- JA PÕHJAVEELE	35
3.4.1 Olemasoleva käitise toimimisega kaasnevad mõjud pinnasele ning pinna- ja põhjaveele	35
3.4.2 Planeeringuga kavandatuga kaasnevad mõjud pinnasele ning pinna- ja põhjaveele	41
3.4.3 Koosmõju teiste käitistega	45
3.4.4 Ehituskeeluvööndist ja selle vähendamisest	46
3.5 MÕJU VÄLISÕHU KVALITEEDILE	46
3.5.1 Saasteallikate iseloomustus	46
3.5.2 Heitkoguste arvutamine.....	49
3.5.3 Õhureostuse levik ja välisõhu kvaliteedi vastavus normidele.....	52
3.6 TOOTMISTEGEVUSEST LÄHTUV MÜRA JA VIBRATSIOON.....	55
3.6.1. Definitsioonid ja normatiivid.....	55
3.6.2 Müra- ja vibratsiooniallikate iseloomustus ja mõju hinnang.....	56
3.6.2 Transpordiga seonduv müra ja vibratsioon.....	57
3.7 EHITUSAEGSED MÕJUD	57
3.8. JÄÄTMETEKKEGA SEOTUD MÕJUD	58
3.9. SOTSIAALMAJANDUSLIKUD MÕJUD.....	59
3.9.1 Mõjud inimeste heaolule ja tervisele	59
3.9.2 Mõju sotsiaalsetele vajadustele ja varale.....	60

3.10 KULTUURILISED MÕJUD	60
4. LEEVENDAVAD MEETMED, ETTEPANEKUD DETAILPLANEERINGU TÄIENDAMISEKS JA KORRIGEERIMISEKS NING ALTERNATIIVIDE VÕRDLUS.....	62
4.1. ALTERNATIIVIDE VÕRDLUS	62
4.2. LEEVENDAVAD MEETMED	63
5. SEIRE VAJADUS	66
6. ÜLEVAADE KSH KOOSTAMISEL ILMNENUD RASKUSTEST	67
7. JÄRELDUSED	68
KASUTATUD MATERJALID	72
LISAD.....	73
LISA 1. DETAILPLANEERINGU PÕHILAHENDUSE JOONISED	74
<i>Lisa 1.1 Planeeringulahendus.....</i>	<i>74</i>
<i>Lisa 1.2. Esmased planeeringulahendused.....</i>	<i>75</i>
LISA 2. KSH PROGRAMM JA SELLE MENETLUSDOKUMENTATSIOON (KSH PROGRAMMI LISAD)	78
LISA 3. KSH ARUANDE AVALIKU VÄLJAPANEKU JA ARUTELUGA SEOTUD MATERJALID	80
LISA 4. VÄLISÕHU SAASTEAINETE MODELLEERIMISEL SAADUD LEVIKUKAARDID	123
LISA 5. TAIMKATTE ÜLEVAADE.....	134

KOKKUVÕTE

Käesolev KSH on teostatud eesmärgiga aidata kaasa Imavere valla Imavere küla Kadastiku 15 (praegune Vana-Kadastiku), Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere Saetööstuse) detailplaneeringu parima võimaliku lahenduse väljatöötamisele. KSH aitab analüüsida detailplaneeringuga ette nähtud tootmisobjektide ja rajatiste rajamise ning töötamisega kaasnevaid mõjusid ja konsulteerida arendajat parima tehnoloogia valikul.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi lühendina ka KSH) eesmärgiks on vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatule:

- a) arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ja kehtestamisel,
- b) tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ning
- c) edendada säästvat arengut.

Keskkonnamõju on kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale. Keskkonnamõju peetakse oluliseks, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Imavere vallavolikogu algatas 4. augustil 2010 aastal otsusega nr 33 Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH). KSH protsessi aegselt on koostatud mitmeid detailplaneeringu lahendusi (KSH alternatiive), milledest mitmed osutused lahenduse edasisel täpsustumisel nn ebareaalseteks lahendusteks (n lahendused, mis nägid ette Navesti jõe ehituskeeluvööndi vähendamist). Planeeringu põhilahendus ning informatiivselt ka ebareaalsed lahendused on toodud lisas 1.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on koostatud vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §40 nõuetele, heakskiidetud KSH programmile (Keskkonnaameti 3.12.2010 kiri nr HJR 6-8/38527-6; KSH programm koos menetlusedokumentidega on toodud lisas 2) ja keskkonnamõju hindamise heale tavale. Samuti tuginetakse Hendrikson&Ko seniste analoogsete tööde positiivsele praktikale.

Mõjude hindamisel lähtuti nii kavandatava tegevuse elluviimisega kaasnevate muutuste lähenemisest (detailplaneeringu mõju keskkonnale) kui ka hinnati keskkonna hetkeseisundist tulenevaid mõjusid. Hindamisel kasutati keskkonnamõju hindamise üldkehtivat metoodikat, valides ning täpsustades töö käigus sobivaimad hindamismeetodeid vastavalt kerkivale vajadusele (hindamismaatriksid, võtmetegurite kaalumise jne). Hindamisel arvestati ka väljastpoolt planeeringuala pärinevate/avalduvate mõjudega ning mõjude kumuleerimisega.

KSH aruande koostamisel on arvesse võetud strateegilise planeerimisdokumendi sisu ja kehtestamise tasandit. Töö teostamisel kasutati arendaja poolt esitatud tehnilisi andmeid, koostatava detailplaneeringu eskiise, avalikult kasutatavaid materjale, Hendrikson & Ko valduses olevat infot ning tutvuti olukorraga planeeringualal kohapeal.

KSH protsess toimus alates KSH algatamisest võimalikult suures osas nn paralleelselt planeeringu koostamisega. Planeeringu koostajate ja keskkonnamõju hindajate vahel toimus infovahetus ja planeeringu osaline korrigeerimine vastavalt KSH soovitudele.

KSH teostamisel on selgitatud, kirjeldatud ja hinnatud planeeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi võimalikke alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades planeeringu eesmärgi ja käsitletavat territooriumi. Peamised järeldused olid järgmised:

- Planeeringuga kavandatava mõju taimkattele on suur (teatav osa tööstusala ja jõe vahel kasvavast metsast raiutakse tööstusala laiendamiseks maha), kuid raadamine ei ole metsa vähest väärtust arvesse võttes olulise negatiivse mõjuga. Mõju piirkonna identiteedile ei ole oluline, kuna kavandatavad objektid lisanduvad olemasolevale tootmisalale. Visuaalne mõju on oluline kuna kõrge kavandatava koostootmisjaama korsten (kuni 70 m) paistab kaugelt, kuid olemasoleva tööstusilmelise maastiku identiteeti see siiski oluliselt ei muuda.
- Imavere saeveski toimimise mõju pinnasele, põhjaveele ning Navesti jõeale avaldub eelkõige läbi territooriumil formeeruva potentsiaalselt reostunud sademevee. Puidulaoplatši sademevee koostis üldjuhul vastab ettevõttele väljastatud vee erikasutusloa nõuetele, eelkõige suveperioodil on mõningate parameetrite (heljum, BHT, ühealuselised fenoolid) kontsentratsioonid piirnormide lähedal. Reostunud sademevee infiltreerumisest tulenevat mõju põhjavee kvaliteedile ei ole ettevõtte puurkaevu ning naabruses paikneva puurkaevu veeanalüüside alusel võimalik üheselt tuvastada, kaevude vesi vastab joogivee nõuetele. Soovituslik on siiski lisada kaevude vee seires analüüsitavatele näitajatele otsest potentsiaalset mõju peegeldavad parameetrid (n. oksüdeeritavus, fenoolid).
- Detailplaneeringu rakendamisel võib veekeskkonnale avalduv koormus suureneda, koormus veekeskkonnale suureneb eelkõige läbi koostootmisjaama veetarbe ning täiendavate potentsiaalselt reostunud sademevete ja tehnoloogiliste heitvete tekke. Lähtudes parima võimaliku tehnika rakendamisest ei ole täiendav koormus eeldatavalt oluline. Järgmistes arendusetappides tuleb põhjalikult läbi kaaluda koostootmisjaama veevajadus ja selle katmise allikad ning heitvete käitluskeem.

- Olemasoleva Imavere saetööstuse ja selle kavandatava laienduse mõju veekeskkonnale võib avalduda koosmõjuna teiste piirkonna puidutööstusettevõtetega, millede toorme- või jäätmehoidlates võib formeeruda samuti puidu leostumise tõttu potentsiaalselt reostunud sademevesi. Mitme piirkonnas paikneva puidutööstusettevõtte territooriumilt samade kraavide kaudu ärajuhitud sademeveele kehtestatud nõuetele vastav sademevesi võib madalveeperioodil mõjutada Navesti jõe hüdrokeemilist seisundit. Töö koostajad teevad ettepaneku kaaluda suublaseire nõude lisamist ettevõtte vee erikasutusloa tingimustele.
- Kavandatava tegevuse elluviimisega seotud liikluskoormuse lisandumisel avaldub transpordikoormuse mõju ei ole olemasolevat transpordikoormust arvestades oluline.
- Välisõhu kvaliteedi seisukohalt on võimalikud kaks varianti: olemasolevate katelde baasil töötamine või soojuse- ja elektri koostoomisjaama (KTJ) rajamine, kusjuures koos nimetatud saasteallikad ei tööta (va õlikatel).
- Puidukatlamaja käitamine ei too kaasa välisõhu saasteainete saastetaseme piirväärtuste (SPV_1) ületamisi. Kõige kõrgemad saastetaseme väärtused kujunevad nõrga loodetuulega lämmastikoksiidide puhul – $0,63 SPV_1$. Samas kujunevad maksimaalsed kontsentratsioonid 105 m kaugusel saasteallikatest, tootmisterritooriumi sees. Saasteallika mõjupiirkond jääb 430 m ulatusse ning ei ulatu lähima elamuni saasteallikast kirdes.
- KTJ puhul ei ole tänaseks teada selle täpseid parameetreid. Lähtudes perspektiivsest soojusenergia vajadusest, on modelleeritud 35 MW sisendvõimsusega jaama, mille korstna kõrgus on 42 meetrit (DP andmetel võib tulla kuni 70 m korsten). Maksimaalsed kontsentratsioonid tekivad 400-520 m kaugusel koostootmisjaamast ning hajuvad ühtlaselt ja madalal tasemel kaugele väljapoole tootmisterritooriumi piire. Taoline hajumispilt on omane kõrgetele saasteallikatele ning veelgi kõrgema korstna puhul saasteainete kontsentratsioonid väheneksid. Madalama korstna puhul oleks hajumine rohkem kontsentreeritud saasteallika ümbruses ning saastetaseme väärtused oleks kõrgemad (näit. uue katla lisamisel, kusjuures korstnate kõrgus on 25 m). Selle alusel võib eeldada, et saasteainete hajumisparameetrid tagavad sellise saasteainete kontsentratsiooni, mis ei kujuta ohtu inimese tervisele ega looduskeskkonnale. Indikatiivse saasteaine NO_x saastetase on suurusjärgus $10 \mu g/m^3$ e $0,05 SPV_1$.
- Vaadates olemasolevate katelde panust koosmõjus lähedalasuvate samalaadsete saasteallikatega (AS Graanul Invest kaks saasteallikat, mille parameetrid võetud LHK projektist), osutub jällegi indikatiivseks saasteaineks lämmastikoksiidid. Nõrga loodetuule puhul (suurim koosmõju efekt) võib NO_x kontsentratsioon ulatuda $0,67 SPV_1$

väärtusest ($134 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Maksimaalne kontsentratsioon kujuneb AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil ning saastetundlike objekte ei ohusta. Edelatuule puhul, mis on valdav tuulesuund ning kannab saasteaineid asula suunas, moodustab maksimaalne kontsentratsioon $0,63 \text{ SPV}_1$ ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$), mis kujuneb AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil. Asulas kujunev NOx saastetase on suurusjärgus $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ e $0,03 \text{ SPV}_1$.

- KTJ puhul ei saa rääkida täisväärtuslikust koosmõjust, kuna sellisel juhul on teised saasteallikad põhimõtteliselt erinevad. KTJ tekitab nõ foonilise saastetaseme, mis on laia ulatusega, kuid madala väärtusega. Ülejäänud, madalamad saasteallikad omavad koosmõju efekti vahetus läheduses. Sisuliselt on koosmõju nende (madalamate allikate) vahel ning KTJ annab teatud madalama foonilise taseme. Sellisel juhul (võrdluseks) kujuneb maksimaalne kontsentratsioon jällegi AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil ning nõrga edelatuule puhul võib NOx kontsentratsioon ulatuda $0,61 \text{ SPV}_1$ väärtusest ($122 \mu\text{g}/\text{m}^3$).
- Seega on Imavere Saetööstuse saasteallikatel nõrk koosmõju lähedalasuvate samalaadsete saasteallikatega, mis asuvad u 500 m kaugusel kagus. Madalamate saasteallikate (katlamaja korstnad) puhul on määravaks vahemaa, mis on pikem kui antud saasteallikate mõjupiirkond. Kõrge saasteallika (KTJ) puhul tekivad niivõrd madalad kontsentratsioonid, et koosmõju jääb märkamatuks.
- Tulenevalt kavandatavate tegevuste asendist ja tehnoloogiast (elamu- ja puhkealade suhtes) ei prognoosi eksperdid kavandatava tegevuse olulist mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale. Samuti ei prognoosi eksperdid detailplaneeringuga kavandatud käitiste töötamisel tööstustegevusega seotud müra, tolmu ja vibratsiooni olulist lisandumist ei eraldi ega koosmõjus naabruses asuvate tootmisobjektidega.
- Kavandatavate tegevuste elluviimine loob eeldused käitise tootmistehnoloogilise skeemi täiustamiseks, mille tulemusel luuakse koostootmisjaama rajamise võimaluse teel võimalus tõhustada käitise jäätme- ja toormekäitust ning toota taastuvate kütuste põletamisel koostootmisrežiimis elektrienergiat.
- Detailplaneeringuga kavandatu ei mõjuta Natura 2000 võrgustiku alasid ega kaitstavaid loodusobjekte, samuti teisi tundlikke looduslikke alasid.
- Arvestades asjaoluga, et uute hoonete ja rajatiste rajamine toimub olemasoleval tootmisterritooriumil või seda laiendatakse suunas, mis on vastupidine asula olemasoleva hoonestuse suunale ei prognoosita oluliste ehitusaegsete mõjude ilmnemist, sh. transpordikoormuse lisandumisest tingitud mõjude osas.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise raames käsitleti kaht põhialternatiivi (selguse huvides arvati mõjude hindamisel ebareaalseteks alternatiivideks algsed, sh KSH programmi faasis kirjeldatud, planeeringulahendused):

- Täiendavad tootmismaa (koostootmisjaama tarbeks) ja jäätmehoidla maa (puidujääkide hoidla tarbeks) sihtotstarbega ehitusalade määramine olemasoleva Imavere saeveski tootmisala ja Navesti jõe piiranguvööndi vahelisele alale. Variant töötati välja detailplaneeringu ja KSH protsessi käigus ning vastab valla üldplaneeringule.
- 0-alternatiiv ehk olemasoleva olukorra säilimine.

0-alternatiiviga kaasnevat keskkonnamõju hinnati samades aspektides võrdluses kavandatava tegevuse variantidega. Variantide võrdlemisel selgus, et kavandatava tegevuse elluviimine ei ole oluliste negatiivsete keskkonnamõjudega ning on oluliste positiivsete majanduslike mõjudega, mis väljenduvad jäätmemajanduse ja toormemajanduse korralduse osas, mis antud olukorras tähendab tööstusettevõtte toimimise efektiivsuse suurenemist. Lisaks on arvestatav taastuvatest energiaallikatest koostootmise režiimil toodetav elektrienergia.

Arvestades seda, et KSH koostamise tulemusena ei oma kavandatav tegevus olulist negatiivset mõju ei looduskeskkonnale (rohevõrgustik, Natura võrgustiku alad, põhjavesi, maastik, taimestik, jne) ega piirkonna sotsiaal-majanduslikule ja kultuurilisele keskkonnale, on detailplaneeringu elluviimine KSH töögrupi hinnangul võimalik. Planeeringulahenduse võimalikkuse ja otstarbekuse üle langetab kaalutlusotsuse kohalik omavalitsus.

Sissejuhatus

Käesolev töö on teostatud eesmärgiga aidata kaasa Imavere valla Imavere küla Kadastiku 15 (praegune Vana-Kadastiku), Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere Saetööstuse) detailplaneeringu parima võimaliku lahenduse väljatöötamisele. KSH aitab analüüsida detailplaneeringuga ette nähtud tootmisobjektide ja rajatiste rajamise ning töötamisega kaasnevat mõjusid ja konsulteerida arendajat parima tehnoloogia valikul.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi lühendina ka KSH) eesmärgiks on vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatule:

- a) arvestada keskkonnakaaluks strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ja kehtestamisel,
- b) tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ning
- c) edendada säästvat arengut.

Keskkonnamõju on kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale. Keskkonnamõju peetakse oluliseks, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Imavere vallavolikogu algatas 4. augustil 2010 aastal otsusega nr 33 Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH). KSH protsessi käigus koostati mitmeid detailplaneeringu versioone, milledest varasemad praeguseks enam ei vasta arendaja soovidele ning millest on praeguseks loobutud. Seega on neid lahendusi KSH seisukohalt peetud ebareaalseteks alternatiivseteks arenguteedeks ning mõjude hindamisel neid täpsemalt ei käsitleta.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on koostatud vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §40 nõuetele, heakskiidetud KSH programmile (Keskkonnaameti 3.12.2010 kiri nr HJR 6-8/38527-6; KSH programm koos menetlusedokumentidega on toodud lisas 2) ja keskkonnamõju hindamise heale tavale. Siinjuures peab märkima, et kuna KSH-s lõplikult käsitletav planeeringulahendus erineb (tulenevalt arendaja plaanide muutumisest) märkimisväärses ulatuses KSH programmi faasis koostatud lahendusest, siis esineb teatav vastuolu programmiga. Samuti tuginetakse Hendrikson & Ko seniste analoogsete tööde positiivsele praktikale. Käesoleva KSH puhul on tegemist nõ. KMH tüüpi KSH-ga, kus lisaks strateegilistele küsimistele käsitletakse ka tehnoloogilisi aspekte ja viiakse läbi lähtesituatsiooniga võrdlemisel baseeruv mõju hindamine, ehk välismõjude analüüs. Vastavalt parimale praktikale on käesoleva KSH juhteksperdil ka KMH

läbiviimise kogemus ja litsents (KMH0039). KMH põhise lähenemise kõrval on läbi viidud ka seadusega nõutud mahus KSH vastavusanalüüs, mis sisaldub peatükis 1.2.

KSH teostamisel välismõjude analüüsi raames selgitatud, kirjeldatud ja hinnatud planeeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi võimalikke alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades planeeringu eesmärke ja käsitletavat territooriumi.

KSH aruande koostamisel on arvesse võetud strateegilise planeerimisdokumendi sisu ja kehtestamise tasandit. Töö teostamisel kasutati arendaja poolt esitatud tehnilisi andmeid, koostatava detailplaneeringu eskiise, avalikult kasutatavaid materjale, Hendrikson & Ko valduses olevat infot ning tutvuti olukorraga planeeringualal kohapeal.

KSH protsess toimus alates KSH algatamisest võimalikult suures osas nn paralleelselt planeeringu koostamisega. Planeeringu koostajate ja keskkonnamõju hindajate vahel toimus infovahetus ja planeeringu osaline korrigeerimine vastavalt KSH soovitudele.

1. Ülevaade detailplaneeringust ja keskkonnamõju strateegilisest hindamisest

1.1 Detailplaneeringu sisu ja peamised eesmärgid

Imavere saetööstuse detailplaneeringuga käsitletav ala hõlmab alljärgnevaid katastriüksusi: Vana-Kadastiku (23401:003:1021, varem Kadastiku 15) (osaliselt), Kadastiku tee 1 (kat tunnus 23401:005:0090), Kännu (23401:003:0158) ning Veepuhasti (23401:003:0159).

Vastavalt lähteseisukohtadele kavandatakse detailplaneeringuga järgmist:

- Maa-ala kruntimine;
- ehitusõiguse määramine;
- hoonestusala piiritlemine;
- haljastuse ja heakorra põhimõtete määramine;
- kujade määramine;
- tehnovõrkude ja –rajatiste asukoha määramine;
- servituutide vajaduse määramine;
- liikluskorralduse kujundamine;
- ehituskeeluvööndi vähendamine;
- muude seadusest ja teistest õigusaktidest tulenevate kinnisomandi kitsenduste ulatuse määramine planeeritaval maa-alal.

Imavere saetööstuse laiendamise kontseptsioon ning selle planeeringuline lahendus on ala detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus korduvalt muutunud ning täpsustunud. Detailplaneeringu ja KSH algfaasi ja lõppfaasi planeeringulahenduses on olulisi erinevusi ja muudatusi.

Imavere saetööstuse detailplaneeringu esmase lahendusega (lahendus, mis oli toodud KSH programmis) nähti olemasoleva tootmisala lääneosas ette pelletite tootmiskompleksi rajamine, samuti katlamaja laiendamine tootmisala loodeosas. Lahenduse järgi oleks tootmismaad lisandunud katlamaja laienduse tarbeks u 6000 m² ning planeeringuala lõunaossa graanulitehase ja muu tarbeks u 3,8 ha. Kavandatu elluviimise eelduseks oleks maatulundusmaa (metsamaa) osaline muutmine tootmismaaks ning seeläbi Navesti jõe ehituskeelu vööndi ulatuse vähendamine piiranguvööndi piirilt tavapärasele joonele (metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd kalda piiranguvööndi piirini). Situatsioon on toodud lisa 1.2. Detailplaneeringu eskiisi 13.12.2010 variandil on kajastatud ka perspektiivse koostootmisjaama rajamine planeeritava tootmisala lõunaossa, teised lahendused on samad, mis töötati välja algsel eskiisjoonisel. Ka see lahendus on illustratiivselt toodud lisa 1.2.

Detailplaneeringu koostamise ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aegselt selgus, et esmased planeeringulahendused olid kehtiva valla üldplaneeringuga vastuolus. Samuti selgus, et arendaja ei soovi enam nii ulatuslikku ehitusala, millist näidati detailplaneeringu esialgse lahendusega ning mille rajamine eeldaks Navesti jõe ehituskeeluvööndi vähendamist. Seda muu hulgas põhjusel, et arendaja on leidnud algselt planeeringualale kavandatud graanuli tehasele uue alternatiivse asukoha olemasoleval tootmisterritooriumil ning praeguseks ajaks on see ka

püstitatud ning reaalselt töös. Samuti on reaalselt teostatud ka algselt planeeringualal toimuvaks tegevuseks ette nähtud olemasoleva katlamaja laiendamine (algselt planeeringualal toimunud katlamaja laiendamine sai juriidiliselt toimuda põhjusel, et see ala jäi lõplikust detailplaneeringualast välja).

Eeltoodud põhjustel on Imavere saeveski detailplaneeringu kaks esimest lahendusvarianti KSH seisukohalt tunnistatud ebareaalseteks lahendusteks ning KSH aruande selguse seisukohalt neid edaspidi ei käsitleta ning nendega kaasneda võivaid mõjusid ei hinnata. Remargina tuleb märkida, et sellest tulenevalt esineb ka teatav vastuolu KSH programmi ja aruande vahel.

Reaalne **detailplaneeringu lahendus** (eskiis seisuga 15. 03. 2012) on toodud töö lisas 1. Antud detailplaneeringu lahendusega kavandatakse moodustada planeeringuala põhjaosas olemasoleva Imavere asula reoveepuhasti ümbruses tavajäätmete käitluse maa (jäätmeheidla maa) sihtotstarbega kinnistu (pindala u 0,9 ha) ning määrata sellele ehitusõigus kuni 3 hoone püstitamiseks, hoonete ehitusalane suurim lubatud pindala on kuni 3000 m³. Planeeringu seletuskirja kohaselt rajatakse sellele katusega kaetud puidujäätmete hoiuplats, milles hoiustatavat materjali kasutatakse kavandatavas koostootmisjaamas. Planeeringuala lõunaosas nähakse ette tootmishoonete maa (tootmismaa) sihtotstarbega kinnistuosa (pindalaga u 2 ha) koostootmisjaama tarbeks. Sellel positsioonil on planeeringu kohaselt lubatud rajada kuni 5 hoonet, hoonete suurim ehitusalane pind on 8000 m². Mõlemad määratavad ehitusalad jääksid (erinevalt varemalt välja töötatud lahendusele) väljapoole Navesti jõe piiranguvööndi (mis metsamaal tähendab ka ehituskeeluvööndit) piiri. Antud detailplaneeringu lahendus vastab Imavere valla üldplaneeringule ning detailplaneeringuga ei tehta ettepanekut ehituskeeluvöödi vähendamiseks. Kuna alad on kaetud metsaga, eeldab nende väljaarendamine raadamist. Ehitusalasid teenindavad teed ja platsid rajatakse seletuskirja kohaselt tolmuva kattega. Tootmisterritoorium piiratakse aiaga. Planeeringualal paikneb Imavere asula reoveepuhasti, milles on nähtud ette ka koostootmisjaama territooriumil tekkivate reovete puhastamine. Sadeveed platsidelt kavatakse puhastada liiva-õlipüüduris ning juhtida Navesti jõkke, selleks rajatakse tootmismaa piirile uus kraav.

1.2 Seos muude asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Olulisemateks käesoleva detailplaneeringuga seonduvateks strateegilisteks arengudokumentideks on:

- Järvamaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ Lisa 1 „Järvamaa väärtuslikud maastikud“ seletuskiri 2002
- Järvamaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ Lisa 2 „Järvamaa roheline võrgustik“ seletuskiri 2002

- Imavere valla üldplaneering aastani 2015
- Imavere valla üldplaneeringu KSH aruanne
- Imavere valla arengukava 2009-2015

Kõiki eelnimetatud arengudokumente on koostatava detailplaneeringu koostamisel arvesse võetud, olulisemad neist on järgnevalt välja toodud.

Järvamaa maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”

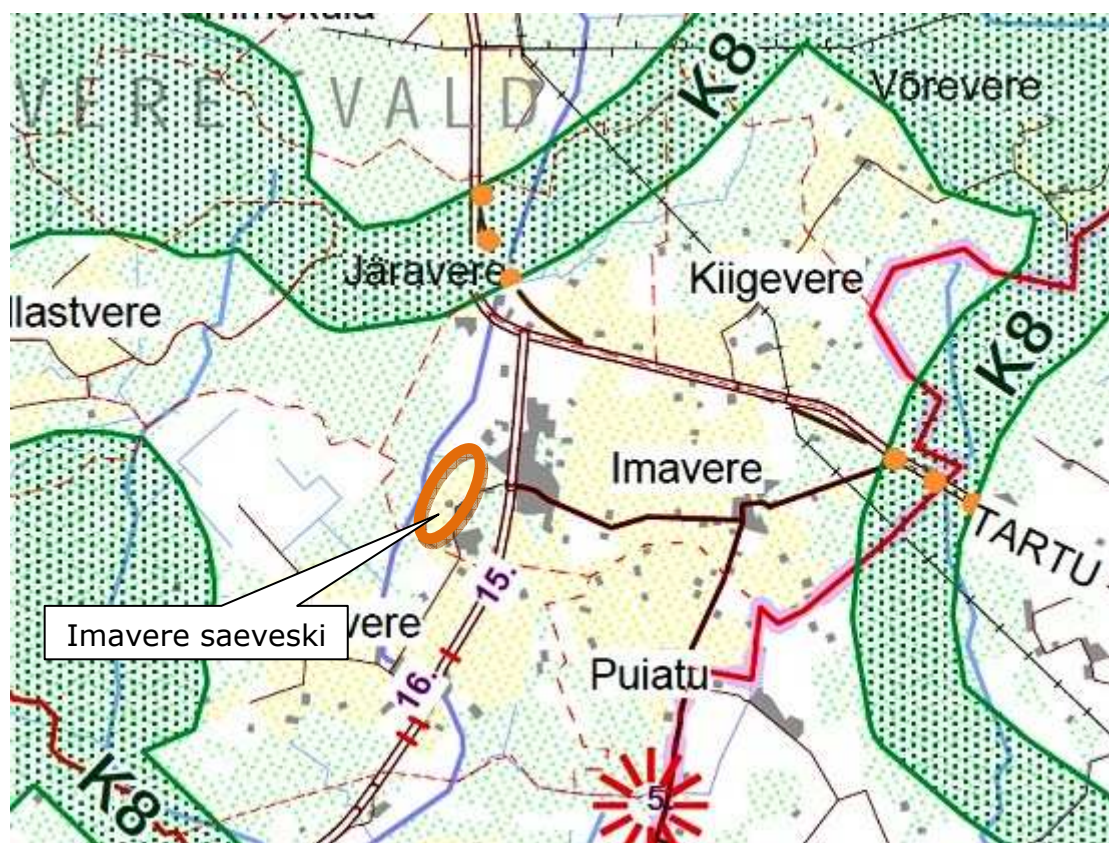
Järva maakonna teemaplaneering määrab asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused. Teemaplaneeringu üheks olulisemaks eesmärgiks on loodus- ja keskkonnakaitseliselt põhjendatuma ruumistruktuuri tagamine. Tuginedes erinevate infrastruktuuride paiknemise ja vajaduste analüüsile, seatakse aladele vajalikud kasutustingimused, mis peavad tagama maakonnas säästva arengu. Teemaplaneering jaotub kaheks osaks: roheline võrgustik ja väärtuslikud maastikud. Teemaplaneeringu lahendused on alusmaterjaliks linnade ja valdade üldplaneeringute koostamisel ja täiendamisel, valgalade veemajanduskavade koostamisel, kaitsekorraldus-, maakorraldus- ja metsamajanduskavade koostamisel, looduskaitse korraldamisel väljaspool kaitsealasid ja üleriigiliste infrastruktuuride planeerimisel.

- *Roheline võrgustik*

Teemaplaneering määrab ära üldised kasutustingimused rohelise võrgustiku tuumalade ja koridoride toimimiseks. Keskkonnatingimuste määramisel on lähtutud tasakaalustatud ruumilise arengu põhimõttest. Sellest tulenevalt on väärtuslikke maastikke ja rohelist võrgustikku analüüsitud koos teiste infrastruktuuridega ja seatud tingimused, mille järgimisel on võimalik tagada keskkonna tasakaal säästva arengu alusena.

Vastavalt maakonna teemaplaneeringule ei paikne planeeringuala rohevõrgustiku alal - lähim rohekoridor koridor paikneb detailplaneeringualast ca 1,7 km kaugusel põhja pool. Navesti jõe kallaste, eelkõige läänekaldal kasvav mets on määratletud rohevõrgustiku toimimist toetava objektina, olemasolev saetööstus aga välistava objektina.

[Imavere valla üldplaneeringuga maakonna teemaplaneeringut rohevõrgustiku osas ei täpsustanud].

Joonis 1.1. Väljavõte Järvamaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” rohelise võrgustiku ülevaate kaardist.

- *Väärtuslikud maastikud*

Järva maakonna teemaplaneeringu kohaselt ei asu planeeringualal või selle vahetus läheduses väärtuslikke maastikke. Lähim väärtuslik maastik on Eistveres, kus Järgevere oja suubub Navesti jõkke ja see asub ca 4 km kaugusel planeeringualast. Planeeringuga kavandataval tegevusel seega puudub oluline mõju väärtuslikele maastikele.

Seega on detailplaneering vastavuses maakonna teemaplaneeringuga.

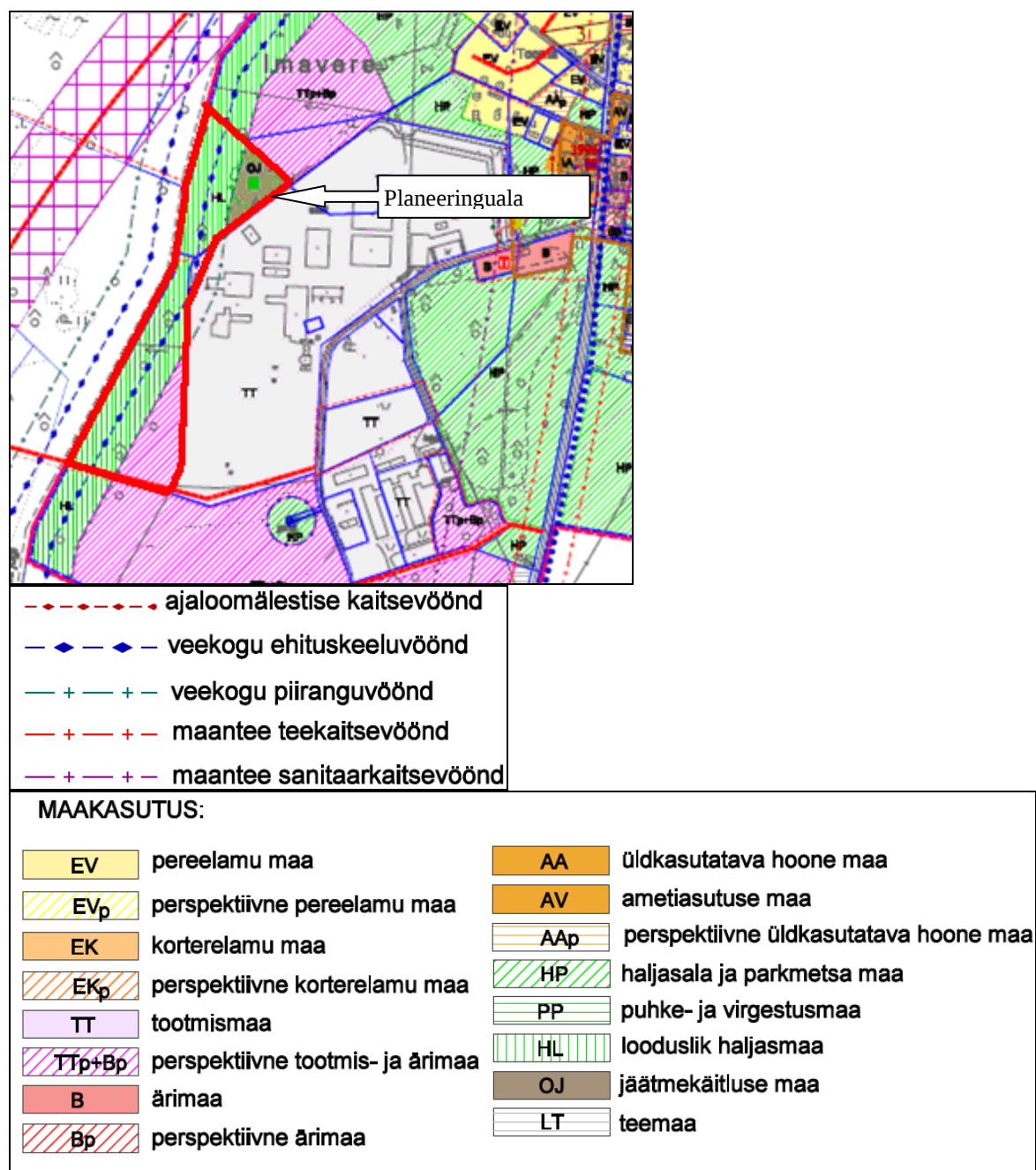
Imavere valla üldplaneering aastani 2015

Imavere valla Üldplaneering on koostatud Aarens Projekt OÜ poolt 2007 ja kehtestatud vallavolikogu poolt 19.06.2008, määrusega nr 13. Planeeringut on täpsustatud Imavere vallavolikogu otsusega nr 15 22. aprillil 2010. a.

Üldplaneeringu seletuskirja kohaselt on üldplaneeringu üldeesmärgiks loodud Imavere vallas turvalised tingimused elanike heaoluks ja arenguks, elukeskkonna kõrge kvaliteedi saavutamiseks ja keskkonnasõbraliku ettevõtluse tekkeks ning arenguks. Imavere vallas on tööstuse arendamiseks suurimad arengueeldused Imavere piirkonnas. Imavere külas toimiv eeskätt puidul põhinev ettevõtlus on üks valla ja Järvamaa majanduse arengu peamisi mootoreid. Tööstuse ja teeninduse

soovitavad suunad on määratletud läbi täiendavate tootmis- ja ärimaade reserveerimise. Eeltoodust võib järeldada, et olemasoleva saetööstuse arendamine on igati vastavuses Imavere valla üldplaneeringu üldiste seisukohtadega.

Üldplaneeringu maakasutusplaani on Imavere saeveski näidatud olemasoleva tööstusalana. Planeeringuala, mis jääb väljapoole ehituskeeluvööndit, on osaliselt perspektiivne tootmis-ärimaa ja osaliselt jäätmekäitluse maa. Seega vastab detailplaneeringu viimane lahendus täiesti üldplaneeringu maakasutusplaani esitatud põhimõtetele.

Joonis 1.2. Väljavõtte kehtiva Imavere üldplaneeringu maakasutuse plaanist (Imavere valla üldplaneering aastani 2015).

Valla üldplaneeringu KSH aruanne toob välja eelkõige valla tööstusettevõtetest tulenevad probleemid välisõhu kvaliteediga. Täpsemalt on seda temaatikat käsitletud käesoleva KSH punktis 2.4.4.

1.3 Alternatiividest

Alternatiividest on KSH-s koos olemasoleva olukorra jätkumisega vaatluse all kaks põhialternatiivi:

- Imavere saeveski territooriumi laiendamine vastavalt Imavere valla üldplaneeringule – olemasoleva saeveski tootmisterritooriumi ning Navesti jõe kalda piirangu- ja ehituskeeluvööndi vahele nähakse täiendavad tootmismaa ja jäätmeoidla maa sihtotstarbega ehitusalad. Planeeritav lisanduv maksimaalne tootmismaa koostootmisjaama tarbeks u 2 ha (hoonete suurim lubatud ehitusalane pind 0,8 ha), lisaks planeeritav jäätmekäitlusmaa olemasoleva reoveepuhasti ümbruses u 0,9 ha (hoonete suurim lubatud ehitusalane pindala 0,3 ha).
- Olemasoleva olukorra jätkumine – loobutakse Imavere saeveski territooriumi laiendamisest läänesuunda (alternatiiv A0).

Teisi detailplaneeringu ja KSH algetapil väljatöötatud lahendusi reaalse alternatiividena ei käsitleta.

1.4 Ülevaade KSH korraldusest

KSH koostamise korraldaja on Imavere Vallavalitsus. KSH järelvalvaja on Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon, kelle ülesandeks on KSH menetluse õigusaktide nõuetele vastavuse kontrollimine ning KSH programmi ja aruande heakskiitmine.

Alljärgnevas tabelis 1.1 on toodud KSH koostamise ajakava.

Tabel 1.1. KSH protsessi ajakava

Keskkonnamõju strateegilise hindamise etapp	Aeg
KSH algatamine	Imavere Vallavolikogu otsus nr 33, 4. august 2010. a.
KSH programmi koostamine	September 2010
Seisukohtade küsimine KSH programmile	Oktoober 2010
KSH programmi avalikust arutelust teavitamine ja avalik väljapanek (2 nädalat)	Oktoober 2010
KSH programmi avalik arutelu	11. november 2010
KSH programmi esitamine heakskiitmiseks Keskkonnaameti Harju-Järva Rapla regioonile	November 2010
KSH programmi heakskiitmine	November 2010 (14 päeva jooksul pärast programmi esitamist)
KSH aruande koostamine	November-Detsember 2010
KSH aruande avalikust arutelust teavitamine ja avalik väljapanek (2 nädalat)	Veebruar 2011
KSH aruande II avalik väljapanek	Juuni-juuli 2012

Keskkonnamõju strateegilise hindamise etapp	Aeg
KSH aruande II avalik arutelu	1. august 2012
Avalikul arutelul tehtud ettepanekute lisamine ja nendega arvestamise/ mitteamvestamise põhjendamine	August 2012 (Kuni 2 nädala jooksul peale avaliku arutelu toimumist)
Aruande esitamine heakskiitmiseks Keskkonnaameti Harju Järva Rapla regioonile	
Aruande täiendamine ja täiendav avalikustamine	oktoober 2012-aprill 2013
*Aruande heakskiitmine ja keskkonnanõuete määramine	

* Need tegevused toimuvad pärast käesoleva aruande koostamist, mistõttu on siin esitatud aeg tõenäoline prognoos.

Avalikkuse kaasamine KSH protsessi

KSH avalikustamine toimus vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* vastavatele sätetele, lisaks sellele olid infovahetuseks avatud muud võimalused (telefon, faks, e-mail).

Tabelis 1.2 on välja toodud isikud ja asutused, keda detailplaneeringu alusel kavandatud võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle detailplaneeringu vastu.

Tabel 1.2. KSH huvigrupid

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga vastavalt*
Imavere Vallavalitsus	Kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Kirjaga ei teavitata, kuna on korraldajana protsessiga kursis
Järva Maavalitsus	Maakonna tasandil avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Sotsiaalministeerium (Terviseameti Põhja talitus)	Inimeste sotsiaalsete vajaduste tagamine. Arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Keskkonnaministeerium	Looduskeskkonna arengu edendaja ja tasakaalustatud huvide kaitsja.	Teavitatakse e-kirjaga
Keskkonnaameti Harju Järva Rapla regioon	KSH järelvalvaja huvi ja funktsioon on tagada protsessi vastavus seaduse nõuetele; kaitstavate loodusobjektide valitsemine	Teavitatakse e-kirjaga
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Keskkonnakaitse edendamine	Teavitatakse e-kirjaga
Piirkonna elanikud ja laiem avalikkus	On huvitatud maksimaalselt kõrge kvaliteediga keskkonnast	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes

		Teadaannetes
--	--	--------------

* Vastavalt KeHJS §37 lg1 ja §41.

KSH käigus asjaolude selgumisel võib mõjutatavate ja/või huvitatud isikute ja asutuste nimekiri täieneda.

Detailplaneeringu KSH koostamisega seotud isikud

Detailplaneeringu koostamise korraldaja

Imavere Vallavalitsus

Viljandi mnt 6, Imavere küla,
Imavere vald, Järvamaa 72401
Tel: 389 7522

Keskkonnamõtju hindamise järelevalvaja:

Keskkonnaamet, Harju Järva Rapla regiooni, Järva osakond

Wiedemanni 13, 72213 Türi
Tel 384 8688

Arendaja

Stora Enso Eesti AS Imavere Sawmill

Imavere küla, Imavere vald
Järvamaa 72401
Tel 384 9301

Keskkonnamõtju hindaja on **OÜ Hendrikson & Ko** (aadress Raekoja plats 8, 51004 Tartu).

KSH ekspertrühm koosneb järgmistest liikmetest:

- Heikki Kalle juhtiv keskkonnaekspert, projektijuht, KMH ekspert (litsents KMH0039);
- Robert Tomasson keskkonnaekspert (õhusaaste);
- Märt Öövel keskkonnaspetsialist (hüdroloogia);
- Ülle Jõgar keskkonnaspetsialist (botaanika)
- Veiko Kärbla keskkonnaspetsialist (müra, õhusaaste);
- Ülli Reimets geoinformaatik - kartograaf.

Hendrikson&Ko töötaja Heikki Kalle vastab *keskkonnamõtju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §34 lõikes 3 esitatud nõuetele* (tõendusdokumendid on toodud KSH programmi dokumentatsiooni koosseisus lisas 2):

1. Ekspert on õpetanud Tartu ülikooli bioloogia erialal (MSc taimeökoloogias ja ökofüsioloogias) ja täiendanud ennast ajavahemikul 1993-1995 Oxfordi ülikoolis. Keskkonnamõtju hindamine ja strateegiline planeerimine kuulusid õppekavasse (vastavad diplomid on lisatud).
2. Ekspert on keskkonnamõtju hindamise valdkonnas töötanud alates 1992 aastast ja strateegilise planeerimise valdkonnas 1998. aastast. Strateegilise keskkonnamõtju hindamise kogemus 10 aastat.

3. Ekspert on osalenud punktis 1 loetletud õppeasutustes kursustel, mis ületasid mahult nõutavat 40 tundi (vt lisatud tunnistusi).
4. Ekspert on osalenud valdkonda puudutavate õigusaktide ja käsiraamatute väljatöötamisel ja on valdkonnaga kursis.

KSH avalikustamine ja avalikustamise käigus laekunud ettepanekud

KSH aruande I avalik väljapanek toimus 2011. aasta veebruarikuus ja avalik arutelu oli planeeritud 1. märtsile 2011. Lähtuvalt Nurgametsa Vara OÜ poolt avaliku väljapaneku käigus laekunud pretensioonidele nii detailplaneeringule kui KSH-le protsess peatati. Avalikustamisega seotud materjalid on esitatud lisas 3.

Tulenevalt ettepanekutest töötati välja uus planeeringulahendus (mille kohaselt kehtivat üldplaneeringut ei muudeta) ning KSH lisas lahenduse (alternatiiv 3) ühe hinnatava alternatiivina KSH protsessi. Uus avalik väljapanek korraldati Imavere Vallavalitsuse poolt juunis-juulis 2012 ja avalik arutelu 1. augustil 2012. Täiendavaid ettepanekuid uue väljapaneku ja avaliku arutelu käigus ei laekunud. Avalikustamisega seotud materjalid on esitatud lisas 3.

Imavere Vallavalitsus esitas 10. 08. 2012 KSH aruande Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonile järelevalve teostamiseks. 24. 09. 2012 esitas Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni seisukoha aruande kohta, milles esitati aruande kohta märkusi ning viidati puudujääkidele KSH aruande avaliku väljapanekust teavitamisel. KSH ekspert täiendas aruannet ning Imavere Vallavalitsus esitas 18. 10. 2012. Keskkonnaametile täiendatud aruande. Kuna aruande avalikustamisel esines puudujääke (avalikustamisel ei teavitatud kõiki ametkondi), saatis Imavere Vallavalitsus 17. 02. 2012. Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, Kultuuriministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Terviseameti Põhja talitusele ja Sotsiaalministeeriumile teate KSH aruandega tutvumise võimaluse kohta. Soovitud kuupäevaks (7. jaanuar 2013) saatis vastuse üksnes Kultuuriministeerium, kellel aruande kohta ettepanekuid ei olnud. Eelnevalt nimetatud kirjad on lisatud 24.01.2013 KSH aruande lissasse 3.

07.03.2013. a kirjaga jättis Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon KSH aruande heakskiitmata (kiri toodud KSH lisas 3). Seda eelkõige põhjusel, et kogu menetlusprotsessi käigus on olukord planeeringuala piirkonnas (st saetööstuse territooriumil) muutunud ning osad KSH aruandes alternatiivsetena käsitletavate planeeringulahendustega (alt 1 ja 2) kavandatud tegevused juba ellu viidud (rajatud on pelletiliin ja katlamaja laiendus). Selletõttu ei vastavat KSH aruandes esitatu reaalsele olukorrale ning vajavat kaasajastamist. Tulenevalt aruande sisu olulisest muutumisest ning varasematest menetlusvigadest, pidas Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon õigustatuks korraldada uus aruande avalikustamine. Ekspert võttis kriitika omaks ning kaasajastas KSH aruande sisu (vastus Keskkonnaameti seisukohale on toodud lisas 3).

Sisuliselt peale aruande täiendamist saabus Keskkonnaministeeriumi seisukoht eelnevalt märgitud Imavere Vallavalitsuse 17. 02. 2012 teatele

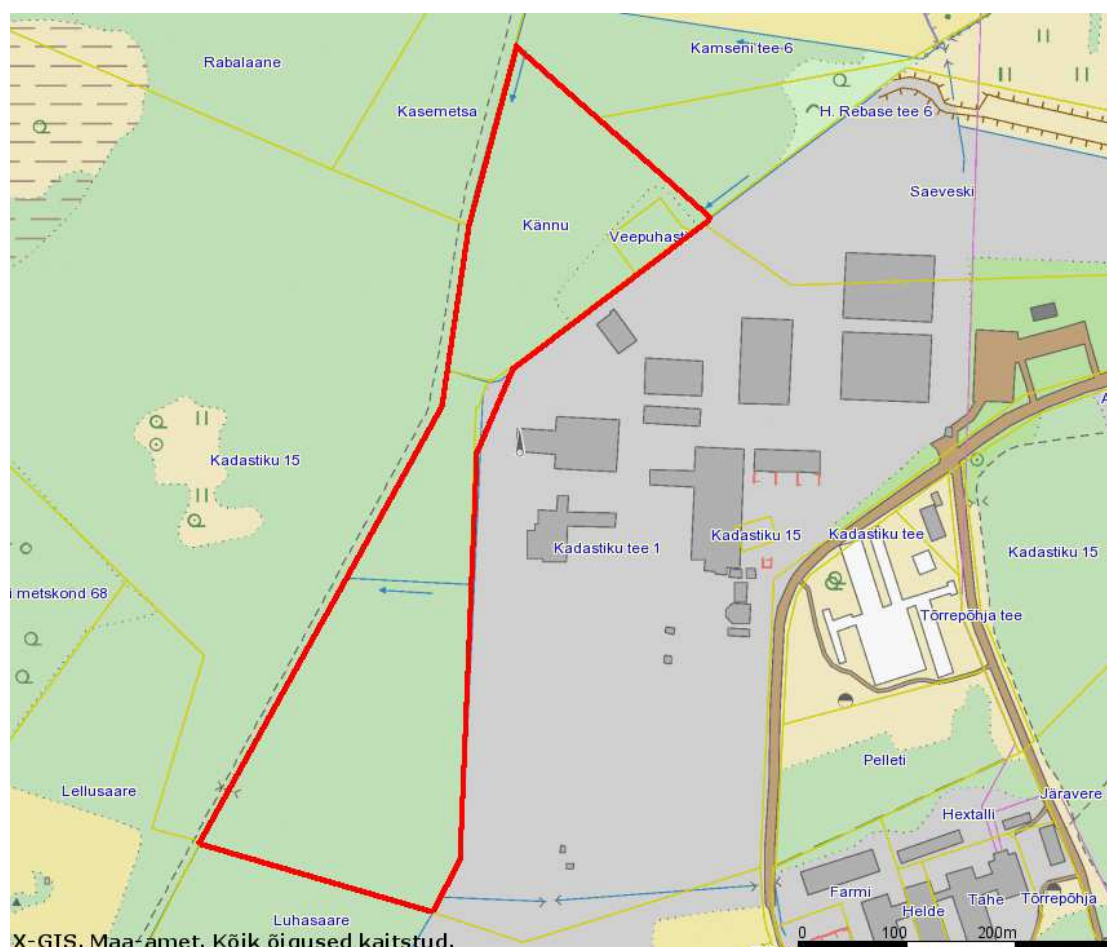
aruandega tutvumise võimaluse kohta. Seisukoht koos vastusega sellele on toodud aruande lisas 3.

Lisatakse info täiendava avalikustamise kohta

2. Mõjutatava keskkonna kirjeldus

2.1. Planeeringuala asukoht, maastikulised tingimused

Planeeringuala asub Järvamaa lõunaosas, Imavere vallas, mis oma soodsa geograafilise asendi poolsest annab head eeldused ettevõtluse arenguks. Detailplaneering paikneb Imavere külas, olemasoleva saetööstuse ja Navesti jõe vahel (vt joonis 2.1). Detailplaneeringuga hõlmatava ala suurus on ligikaudu 12,7 ha, mis hõlmab alljärgnevaid katastriüksusi: Vana-Kadastiku (23401:003:1021, varem Kadastiku 15) (osaliselt), Kadastiku tee 1 (kat tunnus 23401:005:0090), Kännu (23401:003:0158) ning Veepuhasti (23401:003:0159).

Joonis 2.1. Planeeringuala asukoht (allikas: Maa-amet)

Planeeringuala paikneb maastikuliselt väljakujunenud tööstusmaastikuga külgnevalt. Tööstusala domineerib Imavere asula üldpildis, paiknedes ulatuslikul alal asula keskosast kuni lääneservani. Tööstuslal paiknevad lisaks Stora Enso Imavere saeveskile ka Granul Invest tootmishooned ning tehnorajatised. Et piirkonnas on valdavaks avamaastikud, on tootmisala vaadeldav üsna kaugele, eriti ida suunas (nt. Tallinn-Tartu maanteelt). Järva maakonna teemaplaneeringu kohaselt ei asu planeeringualal või selle vahetus läheduses väärtuslikke maastikke. Lähim väärtuslik maastik on Eistveres, kus Järgevere oja suubub Navesti jõkke ja see asub ca 4 km kaugusel planeeringualast.

2.2. Looduskeskkond

2.2.1 Geoloogilised tingimused

Planeeringuala jääb Kesk-Eesti tasandiku lainja reljeefiga alale. Planeeringualal on teostatud 2010 aastal OÜ Rakendusgeoloogia poolt ehitusgeoloogiline uuring (töö nr 09-033). Uuringu aruande põhjal on tegemist moreense lavatasandikuga, kus maapinna reljeef on väikese kaldega lõuna suunas (kõrgusvahemikud alal on 62,0 kuni 63,0 m).

Planeeringuala jääb Alam-Siluri Raiküla lademe lubjakivi avamusalale. Raiküla lademe lubjakividele on iseloomulik suur varieeruvus nii vertikaalses läbilõikes kui ka pindalalises levikus (esineb nii rifilubjakive, dolomiidistunud lubjakive, merglit, dolokivi). Eelnimetatud ehitusgeoloogilise uuringu kohaselt on (murenenud) lubjakivi pealispind absoluutsel kõrgusel 60,25-61,5 m (0,65-2,15 m sügavusel maapinnast).

Aluspõhjakivimeid katab suhteliselt õhuke pinnakattekiht, mille antud alal moodustavad alluviaalsed-, jääjärvelised- ja liustikused (valdavalt rohke liivaga möllsavi moreen ja sügavamal lubjakivi rähk moreeniga, kohati keskliiv, savimöll). Liivasemad setted levivad planeeringuala keskosas.

Kogu planeeringuala katab mullakiht, mille paksus on vahemikus 0,15 kuni 0,5 m, keskmiselt 0,3 meetrit. Planeeringuala ja lähiümbruse mullastik on suhteliselt ühtlane (vt Joonis 2.2). Alal on valdavaks väga õhukesed ja õhukesed madalsoomullad. Kagunurgas esineb leostunud gleimuldasiid. Perioodiliselt liigniisked ja valdavalt turvastunud mullad on kaetud angervaksa ktt soovikumetsadega, kus domineerivad lehtpuud. Vähesel määral leidub siin ka kõdusoometsa. Mulla-põhjavee taseme kõikumine oleneb sademete hulgast ja aasta-ajast. Liigniiskuse perioodilisus põhjustab ka soostumisprotsesside perioodilisuse.

Joonis 2.2 Planeeringuala mullastik

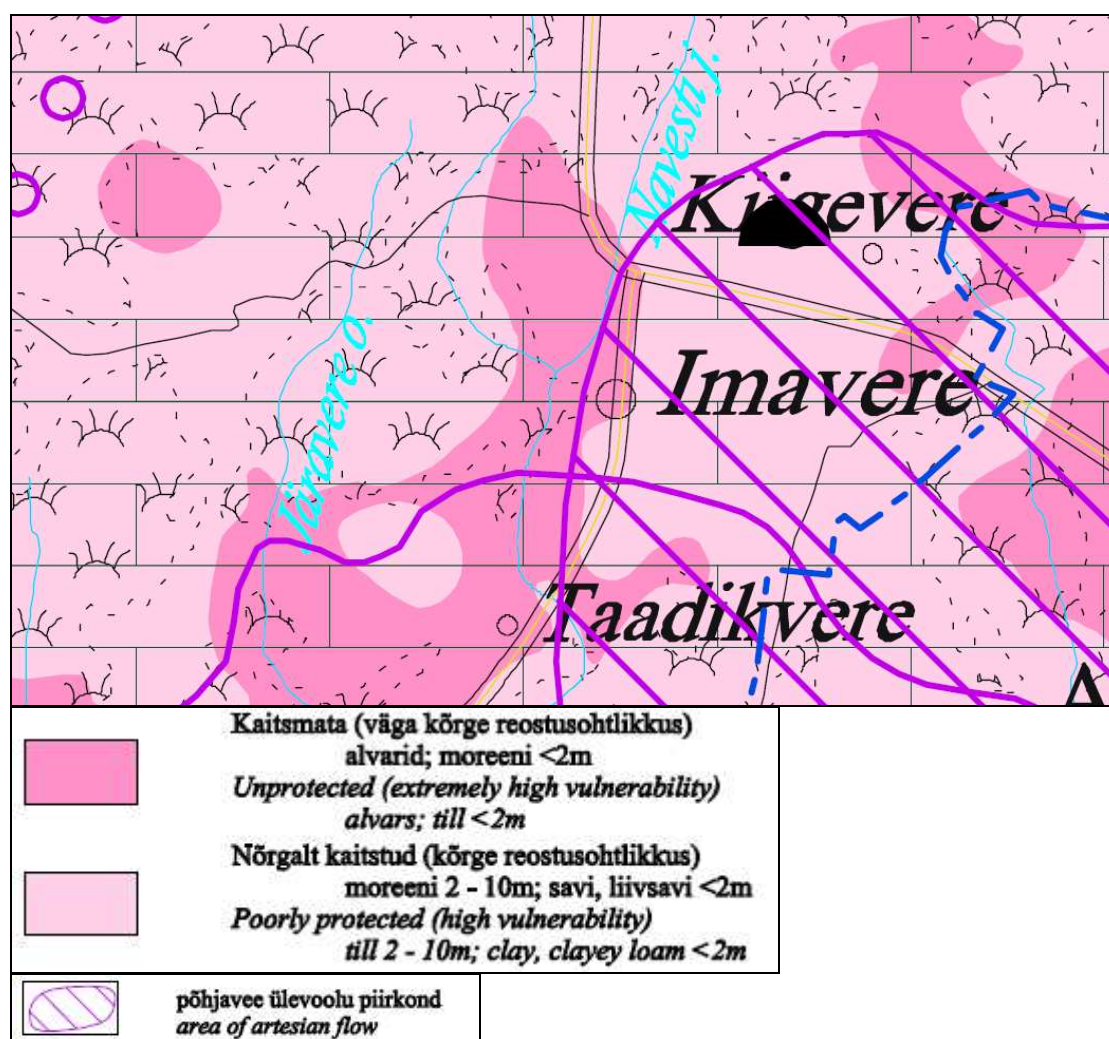
2.2.2. Põhja- ja pinnavesi

• Põhjavesi

Sademetest toituv pinnasevesi on vaadeldaval alal maapinnale võrdlemisi lähedal. Vastavalt Rakendusgeoloogia OÜ poolt teostatud ehitusgeoloogilisele uuringule on pinnaseveetase maapinnast u 0,5-1 m

sügavusel. Toitudes sademetest võib selle tase sademeterikkal ajal tõusta u 0,5 m, ulatudes kohati maapinnani, kuivadel perioodidel võib aga veetase langeda kuni 1 m võrra. Üldine veepeegli kalle järgib reljeefi ning on lõuna suunaline.

Planeeringualal on maapinnalt esimene aluspõhjaliseks põhjaveekompleks Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekompleks, mis jaguneb Siluri ja Ordoviitsiumi veekihtiks. Kõige ülemine, Siluri veekiht, mis levib Raikküla ja Juuru lademe lõhelistes lubjakivides, on maapinnalt tuleneva reostuse eest kaitsmata (pinnakatte paksus <2 m) (vt joonis 2.3). Ordoviitsiumi veekihti (Pirgu lademe kavernoossed ja lõhelised lubjakivid) eraldab Siluri veekihist Siluri-Ordoviitsiumi veepide, kuid kuna need kaks veekihti on omavahel karstiõõnsuste ja lõhede kaudu tihedalt seotud, on ka see veekiht kaitsmata. Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekiht toitub Kvaternaari setete veest. Kivimite lõhelisus väheneb sügavuse suunas. Maapinnalt esimesed 30 m on kõige enam lõhelised ning karstunud ja vesi liigub horisontaalseid lõhesid mööda kiiresti edasi. Sügavuse suurenedes lõhelisus ja karstumine väheneb ning savikamad kihid moodustavad veepidemeid, kus vesi liigub valdavalt vaid vertikaalseid lõhesid mööda.

Joonis 2.3 Põhjavee kaitstus planeeringuala piirkonnas (allikas: OÜ Eesti Geoloogiakeskus, 2003)

Lähimad puurkaevud paiknevad planeeringualast idas. Planeeringualale lähim puurkaev on Imavere saeveski kaev katastrinumbriga 14 383 (minimaalne kaugus planeeringualast on ~170 m). Planeeringualast idas paikneb kaks kasutusel olevat puurkaevu: Imavere Soojus OÜ OÜ kaev (katastrinumbriga 10518) ja OÜ Hextall kaev (katastrinumbriga 21517), mis jäävad planeeringualast vastavalt u 250 ja 500 m kaugusele. Imavere valla ühisveevärgi kaevud (katastrinumbritega 10344 ja 10349) jäävad planeeringualast samuti itta, vastavalt u 750 m ja 1 km kaugusele. Kõik lähimad puurkaevud on rajatud Siluri veekompleksi ning kaevude sügavus varieerub oluliselt (n. Imavere Saeveski puurkaev - 71,5 m, kaev nr 10518 ja ühisveevärgi kaevud - 30-40 m, puurkaev kat. nr. 21 517 - 15,2 m). Üldjoontes on Siluri veekihi põhjavee liikumissund lõunakaarde.

Vastavalt Keskkonnaministeeriumi kodulehel toodud jääkreostuskollete nimekirjas olevatele andmetele ei leidu planeeringualal jääkreostuse koldeid. Lähim jääkreostuse kolle planeeringualast ca 500 m kaugusel asuv Lukoili tankla.

- **Pinnavesi**

Detailplaneeringuga hõlmataav ala sisuliselt külgneb Navesti jõega (Lääne-Eesti vesikond, Pärnu alamvesikond). Navesti jõgi on Eesti mõistes üsna suur jõgi – pikkus 105,8 km, valgala 3004 km². Planeeringuala paikneb aga jõe ülemjooksul, kus jõgi on maaparanduse käigus õgvendatud. Jõgi on võrdlemisi kitsas (valdavalt u 5 m) ja madal (valdavalt kuni 0,5 m). Jõe valgala arendusala lähistel on u 35 km² (Järvekülg, 2006), seetõttu on ka vooluhulgad võrdlemisi väikesed. Täpseid andmeid jõe ülemjooksu hüdroloogilise režiimi kohta ei ole, kuna regulaarset Navesti jõe hüdrokeemilist seiret teostatakse jõe alamjooksul, kus valgala erinevus võrreldes käesoleva planeeringuala ümbrusega on suur ning maastikulised tegurid on ülemjooksuga võrreldes mõnevõrra teised, mistõttu alamjooksu vaatlusandmeid ei saa üheselt ülemjooksule üle kanda. Siiski, lähtudes Navesti jõe alamjooksu äravoolunäitajatest (Järvet, 2006) võib jõe keskmine vooluhulk vaadeldavas piirkonnas olla suurusjärgus 200-300 l/s. Keskmise veerikkusega aastal ei lange vooluhulk madalveeperioodil eeldatavalt allapoole 40-50 l/s, ekstreemsetel juhtudel võib aga vooluhulk kahaneda tasemele 5-20 l/s (Järvekülg, 2006).

Lisaks hüdrokeemilisele seirele uuritakse jõe seisundit (sh orgaanilise aine ja toitainete sisaldus) ka jõgede hüdrobioloogilise seire raames. Arendusalale lähim (ja samas kõige ülemjooksupoolne) hüdrobioloogilise seire punkt paikneb Eistveres (u 5 km Imaverest alamal). 2006. aasta seire aruande kohaselt (EMÜ, 2007) on Navesti jõe ülemjooks eutroofne. Nii üldläämmastiku kui nitraatläämmastiku sisaldus oli kõrge, mille põhjuseks on peetud nitraaditundlikult alalt pärinevat põhjaveelist toidet. Kuid suhteliselt kõrge fosfori sisalduse põhjuseks on aga peetud reostust. Reostusallikat ei ole seirearuandes üheselt välja toodud, kuid selleks võis olla ka tol ajal ebapiisavalt puhastatud Imavere asula reoveed, praeguseks on Imavere asula reoveepuhasti kaasajastatud. Seire aegselt tuvastati ka kõrge orgaanilise aine sisaldus (BHT väärtus) jões, kuid selle põhjusteks võisid olla ka looduslikud olud (kõrged õhutemperatuurid ja

väikesed vooluhulgad). Teadaolevalt ei ole Navesti jõe ülemjooksul ohtlike ainete (sh. fenoolide) uuringuid teostatud. Teadaolevalt ei ole hilisematel aastatel Eistveres Navesti jõe seiret teostatud.

Hüdrobioloogilise kompleksseire raames tehtud kalastiku uuringud näitasid, et Eistvere lõigus on kalastiku seisund hea (kalastiku seisund on paranenud peale 1990-nendail toimunud maaparandustöid), tabati 8 liiki kalu. Vähemalt keskmisel arvukusel tabati jõelõigu indikaatorliike ojasilmu ja jõeforelli, samuti esineb tüübispetsiifilisi liike haugi, lepamaimu, luukaritsu. Veekvaliteet ühegi kalaliigi esinemist ei piira, kuid põllumajandustootmise intensiivistumisest tulenevat ohtu veekvaliteedi halvenemisele on peetud potentsiaalselt kalastiku seisundit negatiivselt mõjutavaks teguriks.

Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava (kinnitatud Vabariigi Valitsuse 01.04.2010. a. korraldusega nr 118) kohaselt on Navesti ülemjooks (st kuni Järavere ojani, veekogumi kood keskkonnaregistris 1131600_1) tugevalt muudetud veekogum. Veekogum on kesises seisundiklassis (ökoloogiline seisundiklass suurselgrootute järgi – kesine seisundiklass, ökoloogiline seisundiklass fütobentose järgi – väga hea seisundiklass, ökoloogiline seisundiklass kalade järgi – hea seisundiklass, ökoloogilise potentsiaali seisundiklass kokkuvõttes kesine, keemiline seisundiklass – hea). Kesise seisundiklassi põhiliseks surveteguriks on põllumajanduslik hajukoormus (välja ei ole toodud õgvendamisest tulenevat halba hüdro-morfoloogilist seisundit). Seisundiklassi parandamiseks seatud eesmärk piirata haju- ja punktkoormust ning vältida veekogu tõkestamist, vooluhulga reguleerimist ja voolurežiimi muutmist.

Navesti jõe ülemjooks kuulub alates Taadikvere maantee sillast (u 2 km alamal arendusala) lõheliste kudemis- ja elupaikade nimistu jõgede (vastavalt keskkonnaministri 15.06.2004 määrusele nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu) hulka, kus on keelatud paisude rajamine ja veetaseme tõstmine paisude rekonstrueerimisel ning veekogu loodusliku sängi ja hüdroloogilise režiimi muutmine. Samuti kuulub Navesti jõgi kogu pikkuses lõheliste elupaikadena kaitstavate jõgede hulka (vastavalt keskkonnaministri 09.10.2002 määrusele nr 58 „Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seirenõuded ning lõheliste ja karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad“, antud määrusega kehtestatakse kaitstavate veekogude vee kvaliteedi- ja seirenõuded).

Navesti jõgi on keskjooksul Loopere sillast Tallinn-Viljandi maantee vahelisel lõigul määratud suure ülejutusohuga lõiguks, kuid see lõik paikneb arendusalast u 20 km alamal ning seega ei oma määravat tähtsust.

2.2.3 Taimestik ja rohealad

- **Taimkatte ülevaade**

Kogu planeeringuala (va. Imavere reoveepuhasti ümbrus) on kaetud metsaga. Tegu on perioodiliselt liigniiske alaga, kus kasvab angervaksa kasvukohatüüpi, põhiliselt lehtpuudest (sookaskedest ja hallist lepast) koosnev puitu. Ala keskosas asub mõnevõrra niiskem piirkond, seal on kõdusoometsa kkt puistu, kus on domineerivaks puuliigiks harilik kuusk. Valdavalt on puude vanuseks 45-55 aastat. Kohati on tegemist nooremate 15-20 aastaste puudega. Seal ei ole täiskasvanud metsale iseloomulikud taimkooslused veel jõudnud välja kujuneda ja puistu sarnaneb hiljuti võsastunud alaga. Puuliikide poolest on kogu ala liigivaene. Põõsarindes leidub rohkem liike, aga valdavaks on siiski harilik toomingas, mis on üks sagedamini esinevatest põõsaliikidest Eestis. Alustaimestik on liigivaene. Hailudes ja hõredamates piirkondades lopsakas, tihedamates kohtades, kus valgustingimused on halvemad, see peaaegu puudub. Haruldasi ja kaitsealuseid taimeliike ega kaitset vajavaid taimkooslusi ülevaatusel käigus ei leitud.

Pikemalt on taimkatet kirjeldatud aruande lisa 5 asuvas taimkatte ülevaates.

- **Rohevõrgustik**

Järva maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ lisa 1 „Järvamaa väärtusliku maastikud“ seletuskirjast 2002 ilmneb, et planeeringuala ei paikne rohevõrgustiku tuumaladel ega koridoridel. Navesti jõe kallastel, eelkõige läänekaldal, kasvav lehtpuumets on põhimõtteliselt rohelist võrgustikku toetavaks elamendiks.

2.2.4 Loomastik ja linnustik

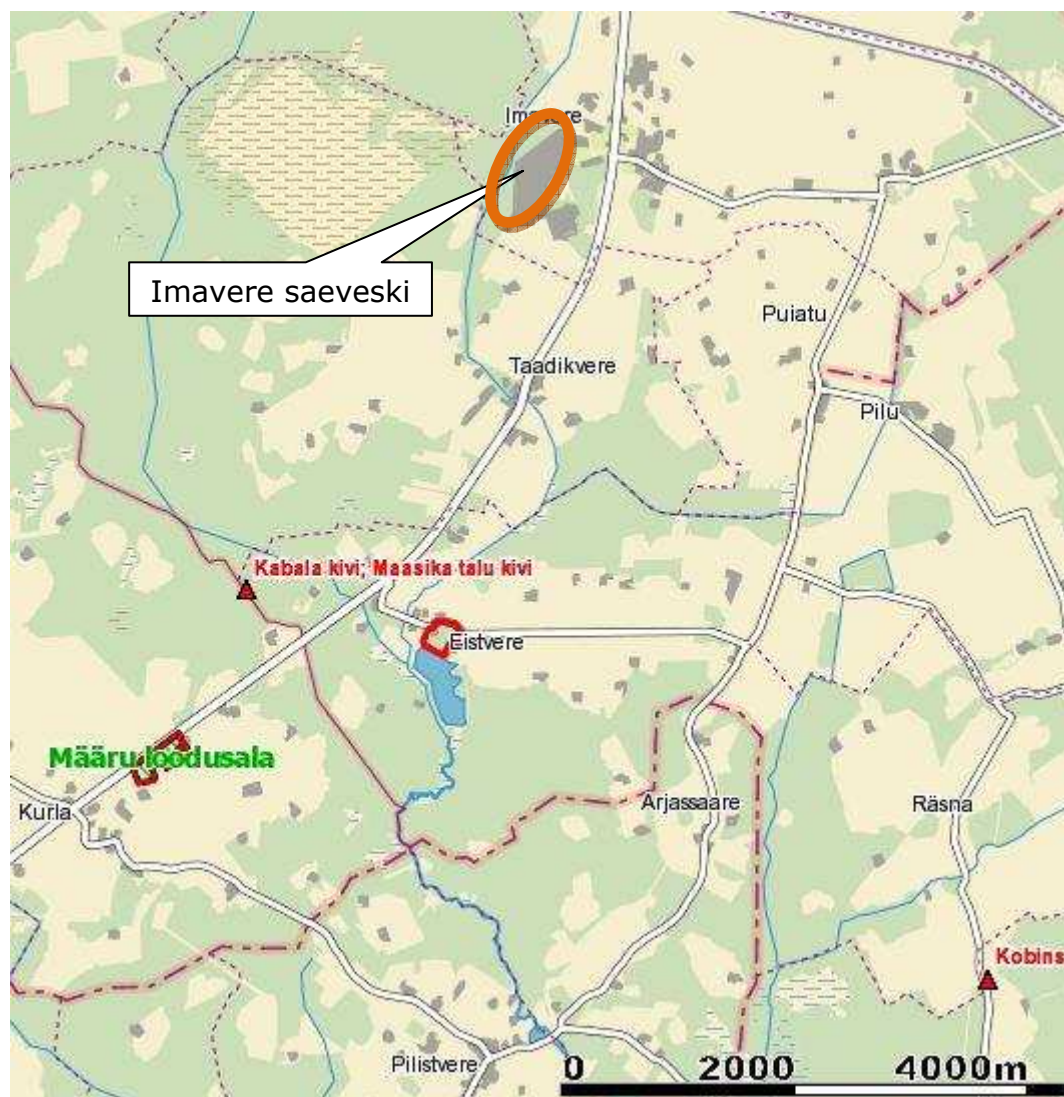
Vastavalt andmebaasi EELIS andmetele ei leidu planeeringuala maismaa osas kaitsealuste liikide elupaiku. Lähimaks kaitsealuse liigi leiukohaks on metsise elupaik planeeringualast ca 3 km kaugusel lääne pool.

Navesti jõgi, mis asub planeeringuala piiril, kuulub alates Tallinna-Viljandi mnt sillast, mis asub Taadikveres, (planeeringualast ca 2 km allavoolu) kuni Põltsamaa-Võhma mnt sillani Loopres, „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse (RTL 2004, 87 1362). Navesti jõgi on lõheliste elupaigana kaitstav veekogu (RTL 18.10.2002, 118, 1714).

2.2.5 Natura 2000 alad ja kaitsealused loodusobjektid

Planeeringualal ei leidu Looduskaitseseaduse kohaseid kaitstavaid loodusobjekte. Keskkonnaregistri kohaselt on lähimaks kaitstavaks alaks planeeringualast u 3,5 km kaugusel paiknev Eistvere mõisa park.

Lähimaks Natura 2000 võrgustikku kuuluvaks alaks on planeeringualast u 5 km kaugusele jääv Määru loodusala (joonis 2.4).

Joonis 2.4. Imavere saeveski ning lähimad Natura 200 võrgustiku alad ja kaitstavad loodusobjektid (allikas: Maa-ameti geoportaal).

Vastavalt Keskkonnaregistri andmetele ei paikne planeeringualal kaitstavaid looduse üksikobjekte. Lähimaks objektiks on Kabala kivi (ka Maasika talu kivi), mis paikneb planeeringualast u 4 km kaugusel.

Planeeringualal ja selle läheduses Keskkonnaregistri andmetel vääriselupaiku ei paikne.

2.3. Tehiskeskond

2.3.1. Taristu

Valdavas osas on planeeringuala hoonestamata, kuid selle põhjaosas (Veepuhasti katastriüksus) paikneb Imavere asula reoveepuhasti. Planeeritavale alale jääb Taadikvere maaparandussüsteem nr 5031019000.

2.3.2. Maakasutus ja hoonestus

Vana-Kadastiku (varasem Kadastiku 15) ja Kännu katastriüksuste sihtotstarve on maatulundusmaa, Kadastiku tee 1 on tootmismaa ning Veepuhasti on jäätmeoidla maa sihtotstarvetega. Vastavalt kehtivale „Imavere valla üldplaneeringule aastani 2015“ on planeeringuala otstarveteks peamiselt looduslik haljasmaa, kirdepoolne nurk ja edelapoolne nurk on perspektiivne tootmis- ja ärimaa. Hetkel paikneb alal reoveepuhasti. Ülejäänud osas on planeeringuala peamiselt segamets, mida läbivad üksikud kraavid.

2.3.3. Liikluskorraldus

Juurdepääs planeeringualale on võimalik ainult üle saetööstuse kinnistute. Vastavalt üldplaneeringule on planeeringuala edelapoolsesse külge ettenähtud uus juurdepääsutee perspektiivselt Imavere möödasõidult.

2.4. Sotsiaalkultuuriline keskkond

2.4.1. Sotsiaalne taristu ja rahvastik

Detailplaneeringuala paikneb Imavere vallas Imavere külas, mis on Imavere valla keskuseks. Asulas paikneb põhikool, lasteaed, rahvamaja, raamatukogu. Küla on valla suurim, siin elab 2009. aasta seisuga 487 elanikku (www.imaverevv.ee).

2.4.2. Visuaalsed aspektid

Piirkonna visuaalne identiteet on määratletud ulatusliku alal paikneva tootmiseks ette nähtud taristuga, mis on vaadeldav ka kaugvaadetes (nt. Tallinn-Tartu maanteelt).

2.4.3. Ajaloo- ja kultuuriväärtused

Ajaloolistelt kaartidelt on näha, et kinnistul pole Eesti Topokaardi (1935-1939) järgi olnud varem hoonestust (vt Joonis 2.5). Lähim hoonestus on asunud praegusel saeveski territooriumil.

Järva maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ kohaselt ei leidu Imavere külas ja selle lähiümbruses väärtuslikke maastikke.

Joonis 2.5 Väljavõte Eesti Topokaardist (1935-1939) (allikas: Maaamet)

Vastavalt Kultuurimälestiste riiklikule registrile ja informatsioonile Maaameti Kultuurimälestiste rakenduses ei paikne planeeringualal muinsus- ja miljööväärtusi. Lähim riikliku kaitse all olev kultuurimälestis, Imavere Meierei hoone, paikneb teisel pool saeveskist ca 600 m kaugusel planeeringualast. Aruande käigus kogutud andmete põhjal ei paikne planeeringualal ka muid arendust takistavaid kultuuriväärtusi.

2.4.4. Inimese tervis (müra ja õhusaaste)

Inimese tervise seisukohalt on kõige olulisemateks aspektideks tööstusega seotud müra aga eriti õhusaaste. Peamisteks müraallikateks on peale otsese tootmistegevuse transpordivahendid. Olemasolevat olukorda peegeldavate müra mõõtmiste kohta andmed puuduvad, kuid tuginedes mõjude hindamise raames läbi viidud fooniliste tasemete hindamisele jäävad nad tõenäoliselt kehtivate normatiivide piiridesse.

Teavet olemasoleva välisõhu seisundi kohta saab Imavere valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandest (OÜ RealEnviron, 2006-07), mis on kättesaadav Imavere valla kodulehel.

Nimetatud aruande kohaselt on välisõhu seisund üks peamisi keskkonnaprobleeme Imaveres, mille peamisteks põhjustajateks on toodud puidutööstused. Välisõhu kvaliteedi hindamisel on tuginetud OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus 2006.a detsembris tehtud mõõtmistulemustele. KSH hinnangul võib välisõhu kvaliteeti hinnata heaks, kuid samas on murettekitav tahkete osakeste suhteliselt kõrge kontsentratsioon. Mõõtmistulemused on esitatud KSH aruande Tabelis 4.2.8-1 (lk 27). Lähemal vaatusel selgub, et peente tahkete osakeste (PM₁₀) ööpäevane saastetaseme piirväärtus (SPV₂₄), mis on 50 µg/m³, on ekslikult paigutatud tunnikeskmissesse saastetaseme piirväärtuse (SPV₁)

lahtrisse. Kuna mõõdetud tulemused olid vastavalt 12,9 ja 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, siis SPV_1 väärtus oli tõesti lähedal SPV_{24} piirväärtusele, kuid mõõdetud ööpäevakeskmise kontsentratsioon (12,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) jääb tegelikkuses tunduvalt alla normatiivsele ja moodustab 0,26 SPV_{24} .

Kirjeldatud aruande peatükis 4.5 „Olemasolevad keskkonnaprobleemid“ lahatakse koosmõju lähedalasuvate samalaadsete saasteallikatega (AS Graanul Invest). Algandmed on pärit vastava ettevõtte LHK projektist. KSH hinnangul võib koosmõju tulemusena tahkete osakeste kontsentratsioon ulatuda kuni 1,6 SPV_1 . Samas jääb arusaamatuks, mis normatiivi järgiti. Kui võtta aluseks LHK projektid, siis võib eeldada summaarsete tahkete osakeste (PM SUM) tunnikeskset piirväärtust, mis moodustab 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ning mida ükski saasteallikas eraldi võetuna ei ületa. Võttes arvesse, et modelleeriti olukorda, kus koosmõju hinnati 305 m kaugusel kagus AS Graanul Invest saasteallikatest, siis sellisel juhul on Imavere Saeveski allikate panus väike ning tegelik koosmõju toimub ainult AS Graanul Invest ja Delcotek OÜ saasteallikate vahel. Sellises olukorras on kahtlane, kas tahkete osakeste kontsentratsioon ületab 1,6 korda normatiivset (st 800 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Seda kahtlust kinnitavad ka koosmõju hindamine vastavate ettevõtete LHK projektides.

Peatükis 6.1.1.3 „Mõju välisõhu kvaliteedile“ esinevad jällegi segadused SPV_1 väärtustega. Nimelt on tahkete osakeste SPV_1 märgitud 5000 ja $\text{CO} - 300 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Vastavad väärtused peavad olema 500 ja 10000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tuginedes eelnevale on mõistlik interpreteerida KSH aruande Tabelis 4.2.8-1 toodud väärtusi põletusseadmetest pärinevate saasteainete osas.

Tabel 3.3. Saasteainete mõõdetud saastetaseme väärtused ja SPV -d

Saasteaine	C 1h $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SPV_1	C/ SPV_1	C 24h $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SPV_{24}	C/ SPV_1
NOx	34,7	200	0,17	15,2	-	-
CO	310	10000*	0,031	210	-	-
PM 10	40	-	-	12,9	50	0,26
SO ₂	3,1	350	0,009	2	125	0,016
LOÜ	0,22	5000	0,00004	0,12	2000	0,00006

* - 8 tunni keskmine piirväärtus

Tulemused näitavad, et välisõhu kvaliteet on hea. Kõrgeim suhteline kontsentratsioon on peenosakestel, kuid ka see jääb 26% peale ööpäevasest normatiivist. Peenosakesed võivad pärineda nii kütteseadmetest, transpordist kui tootmisest. Tootmise juures on oluline kas püüdeseadmetena kasutatakse tsükloneid või filtreid. Tsüklonid ei ole efektiivsed peenosakeste püüdmisel. Seega tsüklonitega varustatud ettevõtetel võib olla märkimisväärne osa peenosakeste saastetaseme kujunemisel asulas. Tuleb märkida, et mõõtmised peegeldavad kõiki saasteallikaid, kaasa arvatud transporti ja kohtkütet. Seega tootmisettevõtete panus on ainult teatud osa mõõdetud väärtustest.

Kahjuks pole andmeid tahkete osakeste summa (PM SUM) kontsentratsioonide kohta.

2.4.5. Inimese vara

Vahetult planeeringuala naabrusse ei jää olulisi objekte, millele kavandatud tegevus võiks otseselt mõju avaldada. Kaudsete mõjude osas on elanikud kaevanud tootmistegevuse poolt põhjustatud puidutolmu ja õhureostuse kandumist Imavere asula hoonetele, mida on täpsemalt käsitletud mõju hindamise peatükis.

3. Detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud

3.1. Mõjuala ulatus ja hindamise metoodika

Tegemist on nõ. KMH tüüpi KSH-ga siis on hindamise aluseks KMH metoodika, kus tehnoloogilised aspektid ja nende mõju analüüsitakse ning hinnatakse planeeringu menetlemise etapis, vältides topelthindamist. Lähtudes taoliste KSH-de parimast praktikast on juhteksperdil ka KMH läbiviimise kogemus ja õigus (litsents KMH0039). Lähtudes planeerimisdokumendi detailsuse astmest on KSH-le tüüpilist vastavusanalüüsi rakendatud minimaalses mahus, ning see sisaldub peatükis 1.2 "Seos muude asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega".

Keskkonnamõju ruumilist ulatust hinnati lisaks planeeringualale ka seda ümbritseval alal. Sealjuures hinnati seda erinevate mõjude osas erinevas ruumilises ulatuses, kus konkreetset mõju saab lugeda oluliseks. Ulatuslikumat mõju (mõju Navesti jõe, atmosfääriõhu reostuse mõju, sotsiaal-majanduslik mõju) hinnati ulatuslikumalt, kuid väiksema täpsusastmega.

Kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju määratlemisel kasutati kontrollnimekirjade ja kaardikihtide (EELIS-e jm andmekihid) meetodit ehk geoinfosüsteeme, mis võimaldavad lähtuda eelkõige kohalikest oludest (nt kaitstavate objektide olemasolu, geoloogia jm). Välisõhu heitmete hajumisarvutused on teostatud rahvusvaheliselt tunnustatud ja testitud Gaussi saastelehviku kontseptsioonil baseeruva süsteemi AEROPOL abil, mida on kasutatud Eestis näiteks Tallinna, Pärnu ja Tartu õhusaastekoormuste modelleerimisel.

Mõju hindamisel toimusid piirkonnaga tutvumiseks, probleemide analüüsiks ja planeeringulahenduse täpsustamiseks välitööd, lisaks eksperthinnangutele kasutati prognoosimisel analoogiate meetodit. Analoogsete projektide kogemusi on kasutatud erineva üldistusastmega ka käesolevas töös.

KSH koostamisel kasutatud metoodika valikul ei ole vajalik otsese mõjude „pingerea” koostamine. Hinnatakse kõiki olulisi mõjusid. Käesoleval juhul on detailplaneeringuga kavandatava tegevusega seotud keskkonnaprobleemideks eelkõige mõjud atmosfääriõhule ja veekeskkonnale, oluline on ka jäätmemajanduse korraldus ning sotsiaalsete mõjudega seotud aspektid.

Käesoleva planeeringu puhul on lähtutud põhimõttest, et keskkonnamõju strateegiline hindamine peab olema planeeringu koostamisega protsessiga võimalikult integreeritud. Kui võimalik, tuleb keskkonnakahju ära hoidvad, vähendavad ja kompenseerivad meetmed lülitada planeeringulahendusse ning seda põhimõtet on planeeringu käigus ka järgitud.

3.2 Mõju maastikule ka piirkonna visuaalsele identiteedile

Tulenevalt väärtuslikuna määratletud maastike paiknemise kaugust (Eistvere, vaatealad Imavere Nuia- Viljandi teel) puudub kavandataval tegevusel oluline mõju väärtuslikele maastikele.

Piirkonna identiteet on seotud tootmistegevusega. Et kavandatav tegevus ei paikne asutusalade kontaktivööndis, vaid olemasoleva toomisala sügavuses või selle asula serva jäävas piirkonnas, ei ole mõju piirkonna identiteedile oluline. Visuaalse mõju seisukohalt on oluline DP kohaselt kuni 70 m kõrguse korstna ehitamine koostootmisjaama tarbeks, mis kujuneb tõenäoliselt uueks maamärgiks. Arvestades piirkonna olemasolevat tööstuslikku visuaalset identiteeti, ei ole avaldatav mõju siiski oluliselt negatiivne.

3.3 Mõju taimestikule ning Natura 2000 võrgustikule ja kaitstavatele loodusobjektidele

3.3.1 Mõju taimestikule ja rohevõrgustikule

Seoses planeeringu elluviimisega väheneb saetööstuse ning Navesti jõe vahelisel alal metsa pindala. Tootmisalade laiendamiseks ja uue kraavituse rajamiseks on vajalik raadata metsa-ala suurusjärgus 2,7 ha ulatuses. Kuna tegu on suhteliselt liigivaese metsakooslusega, milles pole tuvastatud haruldasi ega kaitsealuseid taimeliike, siis see metsastunud ala pindala vähenemine keskkonnale laiemalt olulist negatiivset mõju ei avalda. Need raietööd ei killusta metsamassiivi, kuna planeeringuala asub vahetult olemasoleva tööstuskompleksi kõrval. Põhjapoolsel alal, millele on koostatud ka metsamajandamiskava aastateks 2010 kuni 2019, on valdavas osas märgitud soovitavaks majandamise meetodiks lageraie või sanitaarraie.

Planeeringuga hõlmatav ala ei paikne Järvamaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ järgi rohelise võrgustiku objektide naabruses. Vastavalt maakonna teemaplaneeringule kulgeb lähim rohekoridor detailplaneeringualast ca 1,7 km kaugusel põhja pool. Et planeeringuga käsitletav ala ei kuulu rohevõrgustiku koosseisu ja ole rohevõrgustiku struktuuridega ka olulises funktsionaalses seoses, puudub kavandataval tegevusel oluline mõju rohevõrgustikule. Lokaalsete rohestruktuuride funktsionaalse toimimise seisukohalt võib märkida, et planeeringu ellurakendamiseks tehtavad raietööd ei puuduta jõe kaldavööndit, mis võiks antud juhul olla looduskaitseks tundlikum.

3.3.2 Mõju loomastikule

Andmebaaside andmetel ei ole teada oluliste liikide esinemist planeeringuga hõlmataval alal või sellega külgnevatel aladel. Samuti ei tuvastatud suuremate maismaaloomade liikumist või nende tegevuse jälgi välitööde käigus. Planeeringualal ning läheduses paiknevates kraavides leidub kopraid, kelle elutegevus on olnud ka takistuseks kraavide toimimisele. Teadaolevalt on probleemi püütud lahendada kohalike jahimeeste kaasabil. Et planeeringuga hõlmatav ala piirneb Navesti jõega,

on oluline planeeritavate tegevuste mõju kalastikule (teemat on täpsemalt käsitletud läbi mõjude jõe seisundile ptk 3.4).

3.3.3 Mõju Natura 2000 võrgustikule ja kaitstavatele loodusobjektidele

Detailplaneering ei asu looduskaitsealustel aladel ega ei piirne nendega. Lähim kaitstav loodusobjekt (Eistvere mõisa park) paikneb planeeringualast u 3,5 km kaugusel. Ei ole võimalik tuvastada otseseid või kaudseid tegureid, mis võiksid planeeringu ellurakendamisel oluliselt mõjutada seda või ka teisi kaitstavaid loodusobjekte.

Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv ala (Määru loodusala) jääb planeeringualast u 5 km kaugusele (vt joonis 2.4). Loodusala kaitseesmärgiks on tagada nn. Loodusdirektiivi I lisas nimetatud kaitstavate elupaigatüüpide liigirikkad niidud lubjavesel mullal (*6270) ning aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510) kaitse. Ei ole võimalik tuvastada planeeringu rakendamisega kaasnevaid tegureid, mis võiksid nimetatud loodusala mõjutada.

Teoreetiliselt võiks kavandatu mõjutada Natura 2000 võrgustikku kuuluvat Maalasti loodusala (jõe pidi allavoolu esimene loodusala, mille kaitseväärtuste hulka kuulub jõgi elupaigatüübina, vahemaa jõge mööda enam kui 20 km), kuid lähtudes peatükis 3.4 toodud hinnangutest, et kavandatav tegevus Navesti jõe seisundit olulisel määral ei mõjuta, võib väita, et tegevus ei mõjuta antud loodusala kaitseväärtusi.

3.4. Mõjud pinnasele, pinna-ja põhjaveele

3.4.1 Olemasoleva käitise toimimisega kaasnevad mõjud pinnasele ning pinna- ja põhjaveele

Imavere saetööstuse potentsiaalne mõju pinnasele ning pinna- ja põhjaveele võib avalduda eelkõige läbi saastunud sademevete tekke ning selle infiltreerumisel pinnasesse või juhtimisel suublasse. Käitises tekkiv reovesi suunatakse Imavere asula kanalisatsioonisüsteemi. Potentsiaalselt pinnast ning pinna- ja põhjavett ohustavaks tegevuseks on ka puidu töötlemisel kasutatavate kemikaalide ja viimistlusmaterjalide (käitises puidusäilituskemikaale ei kasutata), kemikaalide ja viimistlusmaterjalide jääkide ning seadmete ja masinate hooldusel kasutatavate ainete ja jääkide käitlemine ja hoiustamine. Korrektsel tegutsemisel (st ohtlike vedelike ja kemikaalide hoiustamine selleks ettenähtud ladudes vastavates pakendites, lekete ärahoidmis- ja kõrvaldamismeetmete rakendamine) ei ole oodata ohtlike kemikaalide käitlemisest tuleneda võivat olulist ohtu veekeskkonnale.

Seega on Imavere saeveski olemasoleva olukorra hindamisel keskendutud eelkõige sademevetele. Saetööstuse sademevete käitlus on jagatud sisuliselt kaheks – palgilao liigvete süsteem ning ülejäänud käitise sademevete süsteem. Saetööstuse hoonete katustel, hoonete vahelistel teedel-platsidel formeeruv sademevesi kogutakse vastava

sademeveekanalisatsiooni abil ning juhitakse tööstuskompleksi loodepiiril kulgevasse kraavi, mis suubub omakorda Navesti jõkke. Antud sademeveesüsteemidele on küll paigaldatud settekaevud, kuid mitte sademeveepuhasteid. Nende sademevee väljalaskude reostuskoormusi ei ole teadaolevalt mõõdetud. Võib hinnata, et nende reostatus sõltub suuresti käitise heakorrast, vältimaks sademevee reostumist on vajalik teekatete ja platside hooldamine ja koristamine näiteks maha pudenenud saepurust või muudest jääkidest.

Saetööstuste peamine veekeskkonnale avalduv mõju väljendub puidu ja puidujääkide laoplatsidel formeeruvast sademevees. Erinevad uuringud on näidanud, et puiduladudes formeeruva sademevee kvaliteet võib varieeruda suurtes piirides ning see sõltub väga erinevatest faktoritest (sh. puu liigist, aja pikkusest mil puit on sademetega kontaktis, kas toimub ladustatava puidu niisutamist ja niisutusvee ringluskasutust, rakendatavatest heakorra ja majandamismeetmetest jne). Üldjoontes iseloomustavad puiduladude äravoolu järgmised parameetrid: kõrge orgaaniliste ühendite (n. tanniinid, ligniinid, fenoolid, lenduvad rasvhapped ja vaikhapped) kontsentratsioon; suhteliselt kõrge heljuvaine sisaldus; keskmine kuni kõrge fosforisisaldus; madal lämmastiksisaldus; enamasti madal (rask)metallide sisaldus ning madal kuni neutraalne pH (Hedmark, 2009). Seega potentsiaalselt olulisemateks mõjudeks tuleb pidada orgaanilise aine koormusest tulenevat hapnikutarvet (BHT, KHT), teatavate orgaaniliste ühendite toksilisust vee-elustikule ning fosforikoormusest tulenevat eutrofeerumisohtu, ülemäära kõrge tahke aine ärakanne võib suurendada ka suubla settekoormust (Hedmark, 2009). Ohtlikest orgaanilistest ühenditest võib pidada olulisemaks fenoolide heidet. Fenoolid ja suuremahuline fenooliheidet on võrdlemisi spetsiifiline probleem, mis on Eestis seotud eelkõige põlevkivitööstusega. Eelkõige seetõttu on keskkonnaohtlikumad ühealuselised fenoolid määratud ka keskkonnaministri 21.07.2010. a. määrusega nr 32 „Veekeskkonnale ohtlike ainete ja ainerühmade nimistud 1 ja 2 ning prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja nende ainete rühmade nimekirjad“ kehtestatud veekeskkonnale ohtlike ainete nimistus 2. Veeseaduse kohaselt on nimistus 2 märgitud ained, mille veeheidet või sattumist vette muul viisil peab piirama ning nende heide pinna- või põhjavette on lubatud üksnes vastava vee erikasutusloa alusel. Samuti on koostatud ja elluviimisel fenooliheidete vähendamise riiklik kava „Vette suunatavate fenoolide heidete vähendamise riiklik programm aastateks 2004-2014 (vastu võetud Vabariigi Valitsuse 27.04.2004. a. protokollilise otsusega). Programmi meetmed on suunatud eelkõige põlevkivitöötlemisega seotud ettevõtete heidete vähendamisele.

Imavere saeveski palgilao territooriumil formeerub sademevesi nii langevatest sademetest kui puidu kvaliteedi languse vältimiseks palkide niisutamisel üle jäävast veest. Tagamaks ühelt poolt palkide niisutamiseks vajaliku vee hulk ning teisalt kontrollimaks sademetevee kvaliteeti on palgilao territooriumile välja ehitatud vastav veevarustussüsteem. Palgilao territooriumil kogunev sademevesi ja vihmavete nõrgvesi kogutakse sademevee kanalisatsiooni ja kraavide abil ning suunatakse kogumistiiki (Biotehnik Projekt OÜ, 2006). Kogumistiiki on suunatud ka platsi aluse dreenaživesi. Kogumistiik on pinnasest ja põhjaveest isoleeritud veekindla

HDP-membraaniga, tiik on rajatud sellisena, et see tagab 350-400 m³ vee kogumise, mida vajadusel kasutatakse palkide niisutamiseks vihmutamise teel, samuti on tiiki kogunevat vett võimalik kasutada tuletõrjeveena. Äärmuslikel olukordadel on tehniliselt täiendava veeallikana võimalik kasutada ka Navesti jõe vett, kuid seni ei ole sellist vajadust olnud. Tiigis vesi settib ja puhastub lahustumatutest saasteainetest. Tiiki koguneva vee ülejääk (st. see mis ei kulu ära niisutussüsteemis) suunatakse ülevoolu kaudu kuivenduskraavi, mis suubub Navesti jõkke. Enne jõkke suubumist juhitakse vesi puhastamiseks läbi I klassi õlipüüduri, õlipüüduri maksimaalne vooluhulk on 80 l/s.

Palgiplatsi niisutussüsteemi sademevee juhtimiseks suublasse (Navesti jõkke) on Imavere saeveskile väljastatud vee erikasutusloa L.VV/320784. Vee-erikasutusloas on määratud keskkonda juhitava sademevee heljumi, naftasaaduste, BHT₇, üldfosfori ja ühealuseliste fenoolide suurimad lubatud sisaldused. Lisaks neile kuulub saastetasu arvestusse ka üldlämmastik, mille koguseid aga loaga ei limiteerita. Loa kohaselt peab heitvee väljalasus seirama ka kahealuselisi fenooli. Suublasse juhitava heitvee hulk ei ole limiteeritud, kuna tegemist on sademeveega, mille hulk sõltub looduslikest tingimustest. Suublasse juhitava heitvee vooluhulk arvestatakse lähtudes sademete hulgast ja niisutusperioodi kestvusest. Erikasutusloa alusel peab ettevõtte 2 korda aastas võtma õlipüüduris puhastatud sademeveest proove keemiliseks analüüsiks, analüüside tulemused on toodud tabelis 3.1.

Tabel 3.1. Palgilao sademevee reostusnäitajad

Komponent	07.07 2008	06.01 2009	18.06 2009	09.06 2010	12.01 2011	21.06 2011	28.05 2012	29.11 2012	08.03 2013	Vee erikasutusloa kohane suurim lubatud sisaldus*
Hõljuvained, mg/l	<2	<2	5	44	8	40	8	4	2	40
Naftaproduktid, µg/l	<20	<20	<20	20	27	53	<20	<20	<20	5000
Kahealuselised fenoolid, µg/l	<10	<10	<10	<10	<10	88,1	46,6	<10	<10	- (15 000**)
Ühealuselised fenoolid, µg/l	8,9	24,2	27,2	40,9	13,9	30,3	99,0	3,7	<2	100
Fosfor mg/l						0,14	0,14	<0,02	0,05	2
Lämmastik mg/l						2,3	4,0	6,2	6,9	-
BHT ₇ mgO ₂ /l						32	30	<3	3,6	35

* - tabelis on ühikud ühtlustatud – vee erikasutusloas on ohtlike ainete puhul kasutusel ühik mg/l, laborianalüüsis µg/l.

** - kahealuseliste fenoolide heide ei ole alates 29.08.2011 kehtima hakanud ettevõtte vee erikasutusloas reguleeritud

Lähtudes analüüsitud sademevee näitajatest vastab selle kvaliteet loa tingimustele, va. 2010. aasta suvel heljuvaine sisalduse osas. Lubatud suurima sisalduse lähedased väärtused on leitud ka heljuvaine sisalduse osas 2011. aasta suvel, ühealuseliste fenoolide osas 2012. aasta suvel, samuti orgaanilise aine osas 2011 ja 2012. aasta suveperioodil. Ettevõtte andmeil tuleneb sademevee saasteainete sisalduse varieeruvus kastmisperioodi pikkusest ja perioodi jooksul ladustatud tooraine kogusest. Valdavalt ongi sademevee saasteainete sisaldus suurem suveperioodil, va. lämmastiksisaldus, mis on olnud kõrgem külmal perioodil. Sademeveeproove võetakse õlipüüdu väljavoolust, sademevee voolamisel kraavi mööda Navesti jõkke võib teataval määral toimuda täiendav looduslik puhastumine.

Nii ühe- kui kahealuselised fenoolid kui naftasaadused on nimetatud ohtlike ainete hulgas, millistele on määratud keskkonnakvaliteedi piirväärtused pinnavees (keskkonnaministri 09.09.2010 määrusele nr 49 „Pinnavees ohtlike ainete, sealhulgas prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete ning teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, pinnavees prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete keskkonna kvaliteedi piirväärtuste kohaldamise meetodid“). Antud piirväärtusi rakendatakse pinnaveekogumi keemilise seisundiklassi määramisel. Antud juhul on tegemist mitte maksimaalse lubatud näitajaga, vaid aasta keskmise näitajaga, hea keemilise seisundi puhul ei tohi aasta keskmine väärtus proovides ületada piirväärtust. Antud juhul on olulisteks ka keskkonnaministri 09.10.2002 määrmuses nr 58 „Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seirenõuded ning lõheliste ja karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad“ määratud veekogu kvaliteedinäitajad.

Eelnevalt toodud analüüsitulemuste alusel võib hinnata, et palgilaoplaatsilt ärajuhitava sademevee (mille kvaliteet ohtlike ainete sisalduse osas vastab vee erikasutusloa nõuetele) mõju Navesti jõe keemilisele kvaliteedile kahealuseliste fenoolide ja naftasaaduste osas valdavalt puudub. Suurim potentsiaalne mõju Navesti jõe veekvaliteedile võib olla ühealuselistel fenoolidel, mille maksimaalne mõõdetud sisaldus oli 2012. a. suveperioodil sisuliselt võrdne vee erikasutusloa maksimaalse lubatud kontsentratsiooniga. Kontsentratsioon 99 µg/l ületab keskkonnakvaliteedi piirväärtuse (milleks on 1 µg/l) pea 100-kordselt ja lõhelise elupaigana kaitstava veekogu piirväärtuse (milleks on ≤5 µg/l) maksimaalselt u 20 kordselt. Tavapäraste Navesti jõe vooluhulkade puhul ei ole eeldatavalt probleeme, lahjenemine on eeldatavalt piisav. Äärmisel madalveeperioodil, kui jões on vett väga vähe, võib sellise fenoolikontsentratsiooniga sademevesi aga põhjustada lõheliste elupaigana kaitstava veekogu fenoolisisalduse piirväärtuse ületamise. Keskkonna kvaliteedi piirväärtuse ületamist ei ole ilmselt oodata, kuna selle parameetri puhul on tegemist aastakeskmise näitajaga. Samas tuleb märkida, et niivõrd kõrge väärtus on saadud ühel proovivõtul, teistel juhtudel on fenoolisisaldus olnud kordades madalamad.

Sademeveega jõkke kantavate toitainete mõju jõevee kvaliteedile minimaalne – maksimaalsed sademevees mõõdetud üldlämmastiku ja üldfosfori sisaldused on mõne korra võrra kõrgemad Navesti jõe

vastavatest keskmistest väärtustest ja suurusjärgus kaks korda kõrgemad lõheliste elupaikadena kaitstavate veekogude maksimaalsest lubatud sisaldusest. Navesti jõe toitainetesisaldus Aesoos (kus toimub riiklik hüdrokeemiline seire) vastab heale või väga heale seisundiklassile, ülemjooksu kohta viimaste aastate andmeid ei ole. Potentsiaalselt olulisim on orgaanilise aine koormus (mida väljendatakse BHT väärtusena) ning mille mõju avaldub muu hulgas negatiivse mõjuna jõe hapnikurežiimile (mis on forellijõgede puhul väga oluliseks kvaliteedikriteeriumiks). Suviste perioodide BHT näitajad on lähedased vee erikasutusloas lubatud maksimaalsetele väärtustele, need ületavad Navesti Aesoos mõõdetud 2011. aasta keskmise väärtuse (1,18 mg/l) paarikümnekordselt ning lõheliste elupaikadena kaitstava veekogu maksimaalse lubatud BHT väärtuse (5 mg/l) kuuekordselt. Siiski võib eeldada, et ka see ei oma olulist mõju Navesti jõe seisundile. Kuid teatavat negatiivset mõju ei saa välistada madalveeperioodidel (kuid sellistel perioodidel on ka sademete hulk väike).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 29.11.2012 määrusele nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“ tohib sademeveekanalisatsioonist sademeveelaskme kaudu veekogusse juhtida sademeveett, mille reostusnäitajad ei ületa määruse lisa 1 sätestatud reostusnäitajate piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille reostuskoormus on 2000–9999 ie, välja arvatud heljuvaine sisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l, naftasaaduste sisaldus sademevees ei tohi ületada 5 mg/l. Nimetatud lisa 1 kohaselt on sademevee fosfori piirväärtus kuni 1 mg/l ning biokeemiline hapnikutarve (BHT₇) piirväärtus on kuni 15 mg/l. Kui sademevee reostusnäitajad ei vasta lõikes 3 nimetatud reostusnäitajate ning muude reostusnäitajate poolest kehtestatud piirväärtustele, käsitletakse sademeveett saastatud sademeveena, mis vajab enne suublasse juhtimist puhastamist. Seega võib eeldada, et perspektiivis võib karmistuda vee erikasutusloaga määratava orgaanilise aine (BHT) lubatav piirväärtus (ka üldfosfori piirväärtus, kuid selle koormus on senise seire alusel niivõrd madal, et see muutus ei ole oluline). Sellest lähtudes võib perspektiivis olla vajalik sademevee käitlusskeeme ümber muuta (või tagada efektiivsem territooriumi koristus vältimaks orgaanilise aine leostumist), tagamaks ärajuhitavas sademevees madalama orgaanilise aine sisalduse.

Ehkki palgilaole on sademevee ja drenaaživee kogumiseks ja ärajuhtimiseks rajatud kraavid ja torustikud, ei ole tegemist täielikult vedelikukindla kattega platsiga, mistõttu on võimalik, et osa sademeveest võib infiltreeruda ka pinnasesse ja põhjavette. Olukorda komplitseerib ühelt poolt õhuke pinnakate ja sellest tulenev põhjavee nõrk looduslik reostuskaitstus, teisalt aga mitmete sarnaste ettevõtete poolt avaldava mõju võimalik koosmõju.

Imavere saeveski ümbruses on mitmeid Siluri veekompleksi avavaid puurkaeve, kaasa arvatud saeveski veevarustuseks rajatud puurkaev. Otseselt planeeringualal ei paikne ühtegi kaevu. Imavere asula

ühisveevärki toitvad kaevud paiknevad Imavere saeveski palgiladustusalast u 750-780 m kaugusel kirde- ja idasuunas. Siluri veekompleksi põhjavee liikumissuund on piirkonnas orienteeruvalt lõunasse, seega võib hinnata, et saeveski territooriumilt lähtuda võib koormus ei mõjuta ühisveevärgi kaeve.

Imavere saeveski kaev (katastrinumber 14383) on 71,5 m sügavune ning sellest saab saeveski oma tarbevee. Kaevuvee kvaliteedi kontrolliks võetakse veeproove nii keemiliseks kui mikrobioloogiliseks analüüsiks. Keemilistelt näitajatelt vastab vesi kehtestatud nõuetele (tabel 3.2). Ka mikrobioloogiliselt vastas vesi nõuetele – ei tuvastatud *Coli*-laadsete bakterite ja *Escherichia coli* esinemist.

Tabel 3.2. Imavere saeveski puurkaevu veekvaliteet

Näitaja	Ühik	Proov 26.05.2010	Proov 11.05.2011	Proov 03.05.2012	Piirnorm*
Ammoonium	mg/l	<0,02	<0,02	0,04	0,5
Elektrijuhtivus	µS/cm	642	679	672	2500
Hägusus	NHÜ	<1	1	<1	-
pH		7,2	7,3	7,3	6,5-9,5
Värvus	mg/l Pt	2	<2	<2	-
Lõhn	lahjendusaste	1	1	1	-
Raud	µg/l	37	21	39	200
Kloriid	mg/l	-	15		250
Sulfaat	mg/l	-	29		250
Üldkaredus	mg-ekv/l	-	7,1		-
Leelisus	mg-ekv/l	-	5,5		-
Ortofosfaat	mgP/l	-	<0,02		-
Üldfosfor	mgP/l	-	<0,04		-

* - vastavalt sotsiaalministri määrusele nr 82, 31.07.01 "Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid"

Saeveski puidulao suhtes võib potentsiaalselt enam ohustatuimaks pidada endise OÜ Nurgametsa Vara, praeguse OÜ Imavere Soojus kaevu (katastrinumber 10518), mis paikneb palgilaost otse lõunas ning on 30 m sügavune. Antud kaevu vesi on teostatud veeanalüüsi alusel analüüsitud mikrobioloogiliste ja keemiliste näitajate osas vastav joogiveenõuetele. Antud proovis ei ole analüüsitud näitajaid, mis võiksid otseselt peegeldada puiduladustamisest tuleneda võivaid mõjusid (n. oksüdeeritavus, fenoolisisaldus). Siiski võib hinnata, et kaevu vesi ei ole inimtegevuse poolt oluliselt mõjutatud, mida peegeldab tihtipeale inimtekkelise reostuse indikaatoriks kasutatava kloriidiooni väga madal väärtus (<25 mg/l). Teine potentsiaalselt enammõjutatav kaev (katastrinumbriga 21517) kuulub OÜ-le Hextall, see jääb küll Imavere saeveski puidulaost u 250 m kaugusele ida-kagu suunda. Pinnasevee veepeegli kalle on aga OÜ Rakendusgeoloogia töö nr 09-033 „Imavere Saeveski planeeringuala ehitusgeoloogilise uuringu aruanne“ kohaselt üldist maapinna reljeefi järgides lõunasuunaline. Kuid antud kaev jääb AS Graanul Invest saepuru laoplatstist praktiliselt lõunasse (u 150 m kaugusele). Kaev on potentsiaalselt mõjutatav lisaks lähedusele puidulaoplatsidele ka seetõttu, et on üksnes 15 m sügavune. Vastavalt kaevu haldaja poolt antud suulisele infole vastas kaevu rajamisel teostatud veeproovi näitajad joogivee nõuetele, hiljem ei ole analüüse korratud, kuid tunnetavaid (lõhn,

maitse, värvus) probleeme ei ole esinenud. Olemasolevate näitajate alusel ei ole tuvastatav puiduladustamisest tulenevat negatiivset mõju põhjavee kvaliteedile. Perspektiivis on soovitatav lülitada puurkaevude vee kvaliteedi seires täiendavaks jälgitavaks parameetriks oksüdeeritavuse või orgaanilise süsiniku sisaldus, mis peegeldaks selgemalt võimalikku puidu leostumisel eralduvate orgaaniliste ühendite jõudmist põhjavette, anomaalsete näitajate esinemisel tuleks teostada ka analüüs fenoolsete ühendite sisalduse tuvastamiseks (praeguseks on nii AS Stora Enso kui OÜ Imavere Soojus vee erikasutuslubades seatud tingimused oksüdeeritavuse või keemilise hapnikutarbe näitajate jälgimiseks).

Keskkonnaregistri andmeil paikneb Imavere saeveski territooriumil Saeveski kinnistu idaotsas (koordinaatidel X=6511694 ja Y=602075) veel üks madal (17 m sügavune) puurkaev (katastri nr 10398), mis on puuritud 1995. aastal. Antud kaevu reaalse eksisteerimise kohta aga andmed puuduvad. Kinnistu omanikud ei ole teadlikud, et antud asukohas oleks kaev olnud või oleks seda kasutatud. Vajalik on selle kaevu staatus välja selgitada, kas on tegemist veaga andmebaasis või on kaev siiski olemas, kuid selle olemasolu kohta puudub maaomanikul info. Juhul kui kaev on siiski olemas, kuid ei ole korrektselt suletud, kujutab see ohtu põhjavee seisundile, kuna selle kaudu võivad saasteained või mikrobioloogiline reostus jõuda hõlpsasti põhjavette.

3.4.2 Planeeringuga kavandatuga kaasnevad mõjud pinnasele ning pinna- ja põhjaveele

Detailplaneeringuga nähakse ette Imavere saeveski laienemist Navesti jõe suunas. Planeeringueskiisiga nähakse ette koostootmisjaama ning reoveepuhasti ümbrusesse puidujääkide hoidlaid. Praeguses arendusetapis ei ole koostootmisjaama lõplikke tehnoloogilisi lahendusi veel välja töötatud.

Planeeringu rakendamisel võib koostootmisjaama rajamise tõttu suureneda veetarve. Kuna koostootmisjaama tehniline veevajadus sõltub otseselt valitavast tehnoloogilisest lahendusest, ei ole hetkel võimalik anda selle võimalikku veekulu ning üheselt hinnata, kas selle jaoks on ettevõtte vee erikasutusloaga antud põhjaveekogus piisav. Vastavalt hetkel kehtivale vee erikasutusloale on kasutada lubatud põhjavee hulk maksimaalselt 82,2 m³/d. Keskkonnaregistri andmete kohaselt (<http://loodus.keskkonnainfo.ee/WebEelis/veka.aspx?pkArvestus=831353137>) oli kaevu veeandvus katsepumpamisel 0,5 l/s (alandusel 0,25 m, erideebit seega 2 l/s*m). Tegelikuses ei ole arendaja andmeil vee erikasutusloas märgitud vee koguse võtmisega probleeme esinenud. Piirkonnas põhjaveevarudega probleeme üldiselt ei ole, naabruses paiknevate puurkaevude veeandvus on kaitise territooriumil olevaga võrreldes suurem (erideebit 3,3-3,7 l/s*m). Seega ei tohiks olla põhimõttelisi takistusi koostootmisjaama jaoks vajaliku veekoguse saamises.

Käitise arendamisel on lisaks põhjaveele võimalik vee-allikana kasutada ka Navesti jõe vett. Tulenevalt palgilao niisutussüsteemi kavandamisel koostatud tehnilistest lahendustest ning sellele koostatud keskkonnamõju arvamusest (R. Järvekülg, 2006) selgub, et tavapärastel tingimustel on pinnavee võtmine Navesti jõest täiesti võimalik sellisena, et sellega ei kaasne negatiivset mõju Navesti jõele ja selle elustikule. Üksnes äärmuslikul madalveeperioodil (kui vooluhulk jääb jões allapoole 25 l/s) ei tohiks Navesti jõest vett võtta, selle nõude täitmiseks tuleb leida lahendus jõe vooluhulkade mõõtmiseks. Seni ei ole ettevõttel osutunud vajalikuks palgilao tarbeks pinnavett kasutada. Juhul kui rakendatakse pinnavee kasutust, tuleb näha ette meetmed (n. veehoidla) erakorralisteks olukordadeks, kui Navesti jõest ei ole võimalik vajalikus koguses vett võtta. Seega tuleb koostootmisjaama edasistes arendusetappides, kui on selgunud selle põhimõtteline tehnoloogiline skeem ja seega ka veetarve, täpsemalt hinnata veevarustuse allikad, olgu neiks siis ettevõtte puurkaevu abil võetav põhjavesi, Navesti jõest võetav pinnavesi või nende kombinatsioonid.

Reoveepuhasti ümbrusesse planeeritavad puidujäätmete ladustamisalad ei ole olulise keskkonnariskiga objektid. Kuna need kavandatakse ka katusega kaetuna, ei ole oodata sademevee olulist reostumist. Sademeveed võivad reostuda juhul kui näiteks laadimisoperatsioonidel või transpordil (kasutades laadurtõstukeid või autosid) saepuru pudeneb maha. Seega juhul, kui jälgitakse elementaarseid heakorrameetmeid (regulaarselt koristatakse pindadele pudenenud saepuru ja muu praht) ei suurene käitise reostuskoormus. Ala sademevee ärajuhtimise lahendused tuleks ette näha sellisena, et oleksid välditud veejuhtmetesse sattunud saepuru või puidujääkide edasikanne (n. settekaevud sademeveetorustikel, sügavamad settetsoonid või -taskud kraavidel). Siinkohal tuleb märkida, et nimetatud hoidlaid plaanitakse rajada Imavere asula reoveepuhasti kuja piiresse. Üldiselt ei tohiks kuja piires hooneid paikneda, kuid hoone omaniku ja vee-ettevõtja omavahelise kirjaliku kokkuleppe korral võivad selles asuda tööstus- või laohooneid. Detailplaneeringu seletuskirja kohaselt on vee-ettevõtja selleks nõusoleku andnud.

Kavandatava koostootmisjaama tehnoloogilist skeemi ei ole hetkel veel täpselt paika pandud, seega ei ole üheselt võimalik ka välja tuua veekeskkonda suunatavaid heitmeid, mis võivad pinna- või põhjavett mõjutada. Üldiselt pärinevad katlamajades ja koostootmisjaamades tekkivad heitveed järgmistest allikatest (EC, 2006):

- reovesi toorvee töötlustest (veepehmenitus ja demineraliseerimine);
- reovesi suitsugaaside puhastusseadmetest;
- reovesi teistest tootmisega seotud protsessidest (sh. katelde pesuvesi, tuha ja šlaki käitlemise vesi jne);
- jahutusvesi;
- olmereovesi;
- reostunud sademeveed.

Reovete teke, nende kogused ja keskkonnaohtlikkus on suuresti sõltuvuses konkreetsest kasutatavast tehnoloogiast ning kõikides katlamajades eelnimetatud veeheiteid ei pruugigi esineda. Üldiselt ei

peeta kütusena biomassi kasutatavate katlamajade puhul reoveeteket ja – käitlemist oluliseks probleemiks (EC, 2006).

Kuna praeguses faasis ei ole veel koostootmisjaama tehnoloogiat välja valitud, ei saa ka täpselt hinnata selle tekkivat veeheidet. Seega on järgnevalt keskendutud põhimõttelistele asjaoludele. Koostootmisjaamas kasutatav toorvesi tuleb eelnevalt töödelda, et eemaldada sellest looduslikus vees olevad mineraalsed või orgaanilised ühendid ning lahustunud gaasid. Selleks on erinevaid tehnoloogiaid – filtreerimine, selitamine, ionvahetus, pöördosmoos jne. Üldiselt peetakse filtrite läbipesemisel ja muudel toorvee puhastusmeetodite rakendamisel tekkivat jääkvett keskkonnale ohutuks, mis ei vaja väga keeruliste käitlustehnoloogiate rakendamist enne kui need juhitaks keskkonda (The Finnish Environment, 2001). Katelde ja muude seadmete puhastamisel on parimaks lahenduseks, mis väldib reovee tekke, seadmete kuivpuhastuse rakendamine. Parima võimaliku tehnikana arvestatakse ka märgpuhastuse rakendamisel suletud veeringlusega süsteeme ning tahkete osakeste setitamist (EC, 2006). Need lahendused sisuliselt välistavad heitvee tekke.

Atmosfääriheidete vähendamise puhul on üheks rakendatavaks tehnoloogiaks suitsugaaside pesuri või kondensaatori rakendamine, mis lisaks heitgaaside puhastamisele võimaldab suurendada soojusenergia tootmise efektiivsust. Selle meetodi rakendamisel tekib märkimisväärses koguses kondensaati. Kondensaadi hulk sõltub konkreetsetest oludest, kuid näitena võib tuua AS Anne Soojus Lohkva koostootmisjaama, milles tekkiva kondensaadi hulk on ettevõtte keskkonnakompleksloa alusel kuni 70000 m³/a (kusjuures seadet rakendatakse eelkõige külmal perioodil). Vajalik on kondensaati puhastada – pH neutraliseerimine, raskmetallide sadestamine ja tahkete osakeste eemaldamine, võimalik on puhastatud vee taaskasutus kas katla lisaveena või muu tehnoloogilise veena, mis omakorda vähendab käitise veetarvet. Vastavalt AS Anne Soojus Anne koostootmisjaama KSH aruandele sisaldab suitsugaaside kondensaat (peale neutraliseerimist NaOH-ga ja hõljumi eraldamist flokulandi abil) sulfaate maksimumkontsentratsioonil 620 mg/l, üldrauda 6,1 mg/l, naatriumioone 130 mg/l ja kaaliumi 29 mg/l. Kondensaadi raskmetallisaldus oli järgmine: Cd – 12 µg/l, Cr – 99 µg/l, Cu – 210 µg/l, Hg – 0,5 µg/l, Ni – 57 µg/l, Pb – 140 µg/l, Zn – 1600 µg/l, seega on kondensaadi raskmetallide sisaldus vastav heitvee suublasse juhtimisele esitatavatele nõuetele. Küll on aga need kontsentratsioonid märgatavalt kõrgemad pinnaveekogudele kehtivatest keskkonna kvaliteedi piirväärtustest. Suhteliselt suurim on tsingi sisaldus, mille kontsentratsioon AS Anne Soojus koostootmisjaama suiutsugaaside kondensaadis ületas keskkonna kvaliteedi piirväärtust u 160 korda (tegelikkuses ilmselt vähem, kuna keskkonnakvaliteedi piirväärtust arvestatakse metallide puhul üksnes lahuse faasis olevast metalli hulgast lähtudes). Võrdlemisi kõrge on sulfaadi kontsentratsioon, millele ei ole suublasse juhitava heitvee piirväärtusi antud, seda ka ei arvestata vooluveekogude seisundi hindamisel. Liigkõrged sulfaadi sisaldused võivad siiski vee-elustikku kahjustada, näiteks Kanadas on lahustunud sulfaadile määratud siseveekogudes piirväärtus 100 mg/l (Singleton, 2000). Ehkki küll see sõltub suuresti keskkonda juhitava kondensaadi vooluhulgast,

võib selle juhtimine Navesti jõkke teatavatel tingimustel (eelkõige äärmuslikul madalveeperioodil) jõe kvaliteeti negatiivselt mõjutada (arvestades sealjuures, et on tegemist lõheliste elupaigana kaitstava veekoguga). Perspektiivses koostootmisjaamas tekkiva tehnoloogilise heitvee käitlemise lahendused tuleb täpsustada koostootmisjaama tehnoloogia väljatöötamisel, kui on selged tekkiva heitvee vooluhulgad, reostusnäitajad ja muud tehnoloogilised aspektid. Heitvee võimalikeks käitluslahendusteks oleks selle suunamine Imavere asula reoveepuhastisse või ka tehisliku lodu- või märgalapuhasti rajamine. Valiku tegemisel tuleb eelkõige lähtuda ettevaatusprintsipist.

Koostootmisjaama kasutus eeldab teataval määral ohtlike kemikaalide kasutust, mis võib avariijuhtumite korral põhjustada pinnase, põhja- või pinnavee reostumist. Suuremas koguses kasutatavaks ohtlikuks aineks saab tõenäoliselt olema tugi- või stardikütusena kasutatav vedelkütus, väiksemas koguses kulub (ning seega ka hoiustatakse kohapeal) erinevaid veetöötlustes ning suitsugaaside puhastamisel kasutatavaid kemikaale (sh. happed, alused). Täpne kemikaalide nomenklatuur ja hulk selgub edasistes arendusetappides. Vedelkütuse hoiustamisel ja käitlemisel tuleb rakendada meetmeid, mis väldivad lekete esinemise, kütuse laialivalgumise ja tagavad lekke kiire likvideerimise, jälgida tuleb Vabariigi Valitsuse 16. 05. 2001. a. määruses nr 172 „Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitsenõuded“ määratud planeerimis-, ehitus- ja eksploatatsiooninõudeid. Üheks olulisemaks planeerimisnõudeks, on et naftasaaduste hoidmisehitise asukohavalikul tuleks eelistada kaitstud põhjaveega alasid. Kuna aga antud juhul on tegemist olemasoleva tootmisala laiendamisega, kus sisuliselt kogu ala piires on põhjavesi kaitsmata, tuleb seda enam pöörata tähelepanu pöörata lekkekindluse tagamisele. Muude kemikaalide hoiustamisel tuleb samuti kasutada spetsiaalselt neile ainetele ette nähtud mahuteid, mis peavad olema varustatud lekke levikutõketega (vajadusel kessoon, paiknemine vedelikukindla põrandaga ruumis jmt). Eksploatatsioonil peab olema kasutusel vajalik kogus reostuse likvideerimise vahendeid ning töötajaskond peab olema teadlik toimimaks lekke korral.

Juhul kui koostootmisjaamas toodetakse soojust samas mahus kui on selle tarbimine ning see ei ole orienteeritud elektrienergia tootmisele, ei esine jääksoojuse probleemi. Juhul kui siiski jääksoojust tekib, tuleb selle jahutamine lahendada käitise siseselt. Lahendust, kus jahutusvetena kasutatakse Navesti jõe vett ning soojenenud jahutusvesi juhitakse tagasi jõkke, ei saa antud juhul aktsepteerida, kuna Navesti jõgi on lõheliste elupaigana kaitstav veekogu. Veekogu soojendamine mõjutab oluliselt jahedaveeliste kalaliikide elutingimusi, nn. termilisele saastele on seatud ka piirnormid lõheliste elupaikadena kaitstavate veekogude kvaliteedinõuetes.

Koostootmisjaama ning selle toimimiseks vajalike teede ja platside rajamine suurendab planeeringualal formeeruva ning keskkonda juhitava sademevee koguseid. Detailplaneeringu seletuskirja kohaselt rakendatakse kavandatavate alade sadevee puhastamisel õli-liivapüüduid, sadevee ärajuhtimiseks rajatakse uus kraav. Perspektiivse koostootmisjaama ümbritsevate platside täpne kasutus, sellest tulenevalt

ka sademevee reostumise võimalus, ei ole hetkel selge. Kuid vältimaks võimalikku platsidel formeeruva sadevee negatiivset mõju Navesti jõe seisundile tuleks käitise töös jooksvalt rakendada meetmeid, mis välistaksid platsidel formeeruva sademevee reostumise. Eelkõige tähendab see heakorra järgimist, platsidele maha pudenenud saepuru regulaarset koristamist jne. Sadevee ärajuhtimiseks kraavide rajamisel või olemasolevate rekonstrueerimisel võiks need kujundada selliselt, et neis toimuksid sadevee looduslikud puhastusprotsessid võimalikult intensiivselt. Hea äravooluga kõvakattega alade osakaalu olulisel suurendamisel tuleb hakata tähelepanu pöörama ka sademevee maksimum vooluhulkade puhverdamisele. Suublasse juhitud sademevee valgala suurenemisel (st vooluhulkade suurenemisel) tuleb taotleda uus vee erikasutusluba.

Kuna planeeringuala paikneb maaparandussüsteemil, tuleb tagada selle toimimine ka peale planeeringu ellurakendamist.

3.4.3 Koosmõju teiste käitistega

Lähtudes Navesti jõe hüdrokeemilisele seisundile avalduvatest mõjudest tuleb käsitleda lisaks Imavere saeveskile ka teisi lähikonnas paiknevaid võimalikke reostusallikaid ning nende koosmõju. Peamiseks koosmõju allikaks võib pidada Imavere saeveski lähinaabruses paikneva AS Graanul Invest (pelletitootmine) saepuru ja hakkepuidu laoplatsti sademeveett ja selle fenoolide koormust. Vastavalt Aarens Projekt OÜ poolt koostatud AS-i Graanul Invest territooriumi detailplaneeringule (Kadastiku 15 katastriüksuse ja Pelleti katastriüksuse detailplaneering) kogutakse territooriumi sademevesi sademeveekanaliseerimise abil ning puhastatakse õlipüüdurites enne kraavide kaudu Navesti jõkke juhtimist. Teadaolevalt AS-ilt Graanul Invest ei ole nõutud sademevee kvaliteedi jälgimist (ettevõttel ei ole Keskkonnalubade infosüsteemi alusel vee erikasutusluba). Oma osa fenooliheidest võivad anda ka naabruses paiknevad väikesed puidutööstused. Ka OÜ Imavere Soojus Imavere asula reoveepuhasti väljalasule on vee erikasutusloaga seatud ühe- ja kahealuseliste fenoolide piirväärtused. Seega võib esineda kõikide piirkonna puidutööstuste sademevee ning Imavere aleviku heitvee fenooliheidete koosmõju Navesti jõe seisundile, kuna kõik need juhitakse jõkke samade või lähestikku paiknevate kraavide kaudu. Teadaolevalt ei ole Navesti jõe ülemjooksul seni pinnavee fenoolisisaldust uuritud. Viimaste aastate suveperioodi sademevee analüüsid on näidanud ka sademevee võrdlemisi kõrgeid orgaanilise aine (BHT väärtus) kontsentratsioone (orgaanilise aine lagunemine tarbib hapnikku, eelkõige võib esineda probleeme suvise madalveeperioodi puhul, kui vooluhulgad jões on väikesed ning veetemperatuur võib olla tavapärasest kõrgem, mistõttu looduslik hapniku lahustuvus on väiksem). Lisaks puidulaoplatssidelt lähtuvast orgaanilise aine koormusest juhitakse orgaanilist reostust jõkke ka Imavere reoveepuhastist. Lähtudes sellest, et ühiste kraavide kaudu juhitakse suublasse mitme puidutööstusettevõtte puidu- ja saepuruladude ja muude tootmisterritooriumite sademeveed ning asjaolust, et madalveeperioodil võib lõheliste elupaigana kaitstava Navesti jõe vooluhulk olla väikene, oleks madalveeperioodil otstarbekas

teostada jõevee keemiline analüüs, mis selgitaks välja erineva päritoluga heitvete koosmõju Navesti jõe hüdrokeemilisele seisundile. Uuringu tulemuste alusel oleks võimalik vajadusel rakendada meetmeid koormuse piiramiseks. Reaalseks võimaluseks Navesti jõe koormuse vähendamiseks oleks kujundada sademevett jõkke juhtivad kraavid sellisteks, et seal toimuksid looduslikud puhastusprotsessid võimalikult efektiivselt (n. tagada taimestiku kasvamine ja seeläbi biofiltratsioon kraavides, muuta kraavid vabaveelisteks tehismärgaladeks vmt).

Ka põhjaveele avaldub mõju võib avalduda koosmõjuna piirkonna teiste puiduettevõtete ning nende puidulaoplatidelt lähtuva infiltreeruva sademeveega. Puurkaevude veeanalüüsid ei ole näidanud negatiivset mõju põhjaveele, kuid on vajalik puurkaevude vee seiramiliselt lülitada uuritavate ainete nimekirja ka otseselt puidu leostumist näitavad parameetrid (orgaaniline süsinik või oksüdeeritavus, vähemalt anomaalsete tulemuste esinemisel tuleb teostada ka fenoolsete ühendite analüüs). Soovitav on vaatluse alla võtta ka kaevu nr 21517 vee kvaliteet.

3.4.4 Ehituskeeluvööndist ja selle vähendamisest

Vastavalt Looduskaitseadusele on Navesti jõel piiranguvööndi ulatuseks 100 m ning ehituskeeluvööndi ulatuseks 50 m. Kuna detailplaneeringuga hõlmataval alal on tegemist metsamaaga, siis ulatub ehituskeeluvöönd kuni piiranguvööndi piirini (vastavalt Looduskaitseaduse § 38 (2)). Väljatöötatud planeeringulahendusega ei näha ette tegevusi Navesti jõe piiranguvööndisse, st ka ehituskeeluvööndisse, seega ei ole vajadust ehituskeeluvööndi vähendamise taotlemiseks.

3.5 Mõju välisõhu kvaliteedile

Käesolevas peatükis on käsitletud tootmistegevusega seotud atmosfääriõhu reostuse küsimusi (käsitletud on ka tolmu temaatikat) kui kõige olulisemaid aspekte reostuskoormuse muutustes.

3.5.1 Saasteallikate iseloomustus

Õhusaaste mõju hindamisel lähtuti normatiividest, mis on püstitatud vastavalt keskkonnaministri 08.07.2011 määrusele nr 43 "Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase" (RT I, 12.07.2011, 3). Tervise ja keskkonnamõjude prognoosimiseks kasutatakse käitisest välisõhku suunatava heite hajumisarvutusi. Hajumisarvutused on teostatud rahvusvaheliselt tunnustatud ja testitud Gaussi saastelehviku kontseptsioonil baseeruva süsteemi AEROPOL abil, mida on kasutatud Eestis näiteks Tallinna, Pärnu ja Tartu õhusaastekoormuste modelleerimisel.

Kavandatud tootmise ümberkorralduste käigus on oodata eelkõige saasteainete heitkoguste kasvu põletusseadmetest. Suletud

tootmistsükliga pelletiliin ei avalda suuremat mõju välisõhu kvaliteedile. Seetõttu on antud lõigus keskendatud tähelepanu just põletusseadmete mõjule välisõhu kvaliteedile.

Olemasolevad põletusseadmed (alternatiiv 0) on esiteks kolm 8 MW eelkoldega restkatelt, kusjuures kõik põletusseadmed on ühesugused ning samasugused on ka korstnad ($H=25\text{m}$; $D=0,8\text{m}$; $T=190^\circ\text{C}$). Seega laiendatud katlamaja üldvõimsus on 24 MW, mis kasuteguri 86% juures teeb soojusvõimsuseks primaarenergia vajaduse järgi $24/0,86 = 27,9 \text{ MW}_{\text{th}}$. Kütuseks jääb ka edaspidi koore- ja puiduhake.

Eeldatav maksimaalne katla nimivõimsusel töötamise periood on u 5000 tundi aastas. Selle alusel on vajalik primaarenergia hulk $27,9 \times 5000 = 139500 \text{ MWh}$ e $502\,200 \text{ GJ/a}$. Keskkonnamõju hindamise seisukohalt on õhureostuse kontsentratsioonide arvutamisel olulisim eelkõige maksimaalsel võimsusel töötamisega kaasnev mõju välisõhu kvaliteedile ehk lühiajaliselt tekkida võivad kõrged saasteainete kontsentratsioonid.

Teiseks – pelletitehase juures asuv õlikatel, mis töötab kerge kütteõliga ning selle võimsus on 0,68 MW. Heitgaasid suunatakse välisõhku läbi eraldiseisva korstna ($H=12\text{m}$; $D=0,25\text{m}$; $T=300^\circ\text{C}$). Kütusekulu on 375 t/a, kütteväärtus 43 MJ/kg, primaarenergia kogus 16125 GJ/a.

Muudatuseks on kavandatud elektri- ja soojuse koostootmisjaama (KTJ) rajamine (alternatiiv 1). Tänapäevaks ei ole teada täpseid KTJ parameetreid, kuid tuleb arvestada täiendava energia tarbimisega elektri tootmiseks ja ka asula keskkütte vajadustega. Ainsa parameetrina on detailplaneeringus toodud võimalik korstna kõrgus 70 meetrit. Lähtudes eeltoodust, tuleb antud töös lähtuda analoogsetest lahendustest, mille puhul on vastavad karakteristikud teada. Siinkohal võib toetuda kaasaegsetele lahendustele Põhjamaades, kus on laialt levinud sarnase võimsusega mulliva keevkihiga katlad. Antud põletustehnoloogia on kaasaegne ja hästi läbiproovitud biokütustel ja turbal. Keevkiht moodustub kas lisatavast materjalist (nt liiv) või kütuse tuhast. Madalad põlemistemperatuurid ($850\text{--}900^\circ\text{C}$) koldes oluliselt vähendavad NOx teket, samuti on vajadusel võimalik otse koldes siduda SO₂-te. Madal põlemistemperatuur on võimalik tänu intensiivsele soojusülekandele keskkonna ja osakeste vahel. Samuti on võimalik kasutada liikuvate restidega katlaid.

Ekspertide kasutuses olid andmed 35 MW_{th} sisendvõimsusega mulliva keevkihiga katla kohta. Kütuseks on hakkepuu niiskusesisaldusega 55%, mis eeldab alumist kütteväärtust 7 MJ/kg ja mis on sarnane antud juhul kasutatava kütusega. Kui jätta eeldatava katla nimivõimsusel töötamise periood samaks, ehk u 5000 tundi aastas, siis on vajalik primaarenergia hulk $35 \times 5000 = 175000 \text{ MWh}$ e $630\,000 \text{ GJ/a}$. Püüdeseadmena on kasutusel elektrifilter efektiivsusega 99,3%.

Tootja andmeil on NOx sisaldus suitsugaasides $<250 \text{ mg/Nm}^3$; CO $<100 \text{ mg/Nm}^3$; PM SUM $<50 \text{ mg/Nm}^3$ (peale elektrifiltrit).

Parima võimaliku tehnika (PVT) kirjeldust väikestele (alla 50 MW) põletusseadmetele ei ole. Seetõttu on PVT allikana kasutatud suurte (üle 50 MW) põletusseadmete PVT allikat „Finnish Expert Report on Best Available Techniques in Large Combustion Plants” (Finnish Environment Institute, 2001).

Selle alusel on koostootmisjaamad (CHP) kõige efektiivsemad energia tootmise allikad. Kütusena kasutatav biomass on väikese väävli- ja tuhasisaldusega kütus, mille puhul võib probleemse kohana välja tuua selle kvaliteedi ja koostise ebaühtluse. Biokütuse kütteväärtus sõltub niiskusesisaldusest, mida niiskem kütus, seda raskem on seda põletada. Siiski, keevkihtkatlas ei oma kütuse niiskus nii tähtsat osa ja seepärast on ka niiske kütuse põletamine efektiivne.

Üldine saasteainete emissioonitase keevkihtpõletamisel on väiksem kui konventsionaalsete meetoditega tänu selle kõrgele efektiivsusele ja seeläbi ka kütuse erikulu madalale tasemele.

Vääveldioksiidi (SO_2) sisaldus puiduküttes on tagasihoidlik, u 0,05%. Seega ei vaja puidukütteil töötav seade ka väävliärastussüsteemi. Teiste kütuste puhul kasutatakse katla keevkihis väävlitsiduvaid komponente nagu lubjakivi või dolomiit. Sõltuvalt keevkihtkatla tüübist on SO_2 emissioon suitsugaasides normaaltasemel 360 mg/Nm^3 ja minimaalselt $200\text{-}280 \text{ mg/Nm}^3$.

Lämmastikoksiidide (NO_x) heitkoguse vähendamiseks keevkihtkatlas kasutatakse primaarseid võtteid, st katla töörežiimi seadeid, mis ei tingi kõrgeid emissioone. Üks primaarsetest võtetest on põlemistemperatuuri hoidmine piisavalt madalal tasemel $<900^\circ\text{C}$ (tsirkuleeriva keevkihiga). Samas, põlemistemperatuuri liiga suure alandamise korral tekib oht põlemata kütusejääkide (LOÜ , CO , tahm) tekkeks. Lisaks on NO_x emissiooni võimalik vähendada põletustehniliste võtetega (suitsugaaside retsirkulatsioon). Seega põlemisrežiimi reguleerimisvõimalused sõltuvad konkreetse katla konstruktsioonist. Sõltuvalt keevkihtkatla tüübist on NO_x emissioon suitsugaasides maksimaalselt 260 mg/Nm^3 ja minimaalselt $180\text{-}200 \text{ mg/Nm}^3$.

Tahkete osakeste (TO) vähendamiseks kasutatakse mitmeid püüdeseadmeid. Kevvkihttehnoloogiaga käib tavaliselt kaasas elektrifilter, mis on väga kõrge efektiivsusega ($>99,9\%$) või kuivfiltrite süsteem (nn vabrikufilter efektiivsusega $99,8\%$). Väikekatlamajades on kasutusel tsüklonid, mida saab kasutada ka eelpuhastina keerulisemas püüdesüsteemis. Tsüklonite puuduseks on peente osakeste (<10 mikroni) madal püüdeefektiivsus. Seevastu elektrifilter ja vabrikufilter on peentolmu püüdmisel kõige efektiivsemad ning suudavad püüda osakesi läbimõõduga $0,01$ mikronit. Peentolmu loetakse tahkete osakeste puhul kõige ohtlikumaks fraktsiooniks, kuna need osakesed jäävad kopsu kinni ja võivad põhjustada haigusi. TO emissioon suitsugaasides on tasemel $30\text{-}50 \text{ mg/Nm}^3$.

Vingugaasi (CO) ja lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sõltub põlemisrežiimist. Mida madalam on põlemistemperatuur ja mida lühem on

kütuse viibimine põlemistsoonis, seda rohkem neid ühendeid mittetäieliku põlemise tagajärjel tekib. Kaasaegsetes seadmetes on CO emissioon on suitsugaasides tasemel 50 mg/Nm^3 ja LOÜ 5 mg/Nm^3 .

Raskmetallide emissiooni vähendamine toimub koos tahkete osakeste püüdmisega. Erandiks on elavhõbe ja seleen, mis aurustuvad ja seetõttu on nende püüdeefektiivsus tahkete osakeste püüdeseadmetega madal. Siiski nende metallide põhiline emissioon toimub jäätmete põletamisel, puidu puhul ei ole see aktuaalne. Tavaliselt on üle 98% raskmetallidest tuha koosseisus. Raskmetallide emissioon suitsugaasides on tasemel $0-5 \text{ } \mu\text{g/Nm}^3$.

Ülaltoodud emissiooninäitajad võiksid olla orientiiriks katlaseadmete valikul ja edasisel projekteerimisel.

3.5.2 Heitkoguste arvutamine

Saasteainete heitkoguste arvestamisel on kasutatud keskkonnaministri 02.08.2004 määrust nr 99 "Põletusseadmetest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid". Saasteaine heitkogust määratakse arvutuslikult järgmiselt:

a. Arvutatakse kütusekulu ümber soojusühikutesse (B_1)

$B_1 = B \times Q^r$ (GJ), kus
 B – kütusekulu vaadeldaval perioodil (t);
 Q^r – kütuse alumine kütteväärtus (MJ/kg).

$B_1 = 630\,000 \text{ GJ}$ – KTJ puhul
 $B_1 = 502\,200 \text{ GJ}$ – puidukatlamaja puhul
 $B_1 = 16\,125 \text{ GJ}$ – õlikatlamaja puhul

b. Leitakse määruse tabelist saasteaine eriheite väärtus - q_i

Eriheite väärtused said arvutatud vastavalt valemile:

$q_i \approx c_i \times \alpha \times 0,25 \times k$, g/GJ, kus
 c_i – i-nda saasteaine kontsentratsioon kuivades suitsugaasides, mg/Nm^3 ;
 α – liigõhutegur $\alpha = CO_2^{max}/CO_2 \approx 20,9/(20,9 - O_2)$, $O_2=6\%$, $\alpha = 1,4$;
 $0,25$ – kütuse kuivaine stõhhiomeetrilisel põlemisel tekkiv ligikaudne kogus kuivi suitsugaase energiaühiku kohta, Nm^3/MJ ;
 k – kütuse niiskusest tulenev parandustegur = 1,19;

Tabel 3.3. Tootja poolt pakutud saasteainete heitkogused ja tuletatud eriheite väärtused

saasteaine	heitkogus kuivades suitsugaasides mg/Nm^3	eriheide g/GJ
NO _x	250	104

CO	100	42
TO	50	21

Eriheite väärtused CO ja TO osas on märkimisväärselt madalad. Kindluse mõttes on modelleerimisel kasutatud kõrgemaid väärtusi, vastavalt 100 ja 80 g/GJ.

c. Arvutatakse vastava saasteaine heitkogus M_i , kasutades järgnevat valemit:

$M_i = 10^{-6} \times B_1 \times q_i$ (t), kus
 B_1 – kütusekulu vaadeldaval perioodil (GJ);
 q_i – i-nda saasteaine eriheide (g/GJ).

d. Saasteallikast eralduvate heitkoguste hetkväärtused g/s

Vastavalt meetodikale arvutatakse hetkeline heitkogus iga komponendi jaoks lähtuvalt põletusseadme võimsusest:

$M = 10^{-3} P q$ (g/s), kus
 P on põletusseadme soojusvõimsus MW_{th}
 q on vastava saastekomponendi eriheide g/GJ.

Tabel 3.4. Saasteainete heitkogused puidu põletamisel elektrifiltriga 35 MW keevkihtkatlas

saasteaine	eriheide (g/GJ)	Heitkogus (g/s)	Heitkogus (t/a)
Lämmastikoksiidid	104	3,64	65,52
Tahked osakesed	80	2,8	50,4
Süsinikoksiid	100	3,5	63
Vääveldioksiid	10	0,35	6,3
LOÜ	48	1,68	30,24
Raskmetallid	mg/GJ	mg/s	kg/a
Hg	0,5	0,018	0,315
Cd	0,5	0,018	0,315
Pb	15	0,525	9,45
As	0,1	0,004	0,063
Cr	2	0,07	1,26
Ni	2	0,07	1,26
V	9	0,315	5,67

Tabel 3.5. Saasteainete heitkogused puidu põletamisel tsükloniga 3x9,3=27,9 MW restkoldega katlas

saasteaine	eriheide (g/GJ)	Heitkogus (g/s) kolmele katlale	Heitkogus (t/a) kokku
------------	-----------------	---------------------------------	-----------------------

Lämmastikoksiidid	100	2,790	50,22
Tahked osakesed	240	6,696	120,528
Süsinikoksiid	1200	27,900	602,64
Vääveldioksiid	10	0,279	5,022
LOÜ	48	1,339	24,106
Raskmetallid	mg/GJ	mg/s	kg/a
Hg	0,5	0,01	0,3
Cd	2	0,06	1,0
Pb	60	1,67	30,1
As	0,3	0,008	0,2
Cr	10	0,279	5,0
Ni	10	0,279	5,0
V	30	0,837	15,1

Tabel 3.6. Saasteainete heitkogused kerge kütteõli põletamisel 0,68 MW õlikatlas

saasteaine	eriheide (g/GJ)	Heitkogus (g/s)	Heitkogus (t/a) kokku
Lämmastikoksiidid	100	0,068	1,613
Tahked osakesed	100	0,068	1,613
Süsinikoksiid	100	0,068	1,613
Vääveldioksiid	-	0,063	1,500
LOÜ	1,5	0,001	0,024
CO ₂	-	-	1147,3
Raskmetallid	mg/GJ	mg/s	kg/a
Hg	0,03	0,000	0,001
Cd	0,04	0,000	0,001
Pb	10	0,007	0,161
Cu	11	0,008	0,177
Zn	6	0,004	0,097
As	6	0,004	0,097
Cr	2	0,001	0,032
Ni	4	0,003	0,065
V	2	0,001	0,032

Antud juhul kasutatavad eriheite väärtused võivad muutuda vastavalt tootja poolt esitatud andmetele. Käesoleval hetkel on näha vastuolu CO ja LOÜ eriheite väärtuse koha pealt keevkihtpõletusel. Kui CO väärtus on võrreldes restil põletamisega, tunduvalt väiksem, siis LOÜ puhul on see sama. Tegelikult sõltub mõlema saasteaine teke samadest tingimustest ning seetõttu oleks loogiline ka LOÜ eriheite väärtuse korrigeerimine keevkihtpõletusel. Kui näiteks võtta heitkogus 5 mg/Nm³ (PVT juhendi alusel), siis eriheite moodustaks kõigest 2 g/GJ, mis on 24 korda madalam meetodikas pakutust.

Käesoleva töö raames arvutati tekkiv õhusaaste ja modelleeriti selle levik kasutades Gaussi saasteleviku kontseptsioonil (difusioonivõrrandil) baseeruvat süsteemi Aeropol. Arvutamisel eeldati, et korstnate parameetrid on järgmised:

- o Koostootmisjaam: kõrgus 42 m,
ava läbimõõt 1,5 m,
väljuvate gaaside mahtkiirus 12,25 m³/s.
- o Tavakatlamaja: kõrgus 25 m,
ava läbimõõt 0,8 m,
väljuvate gaaside mahtkiirus 5,4 m³/s.
- o Õlikatlamaja: kõrgus 12 m,
ava läbimõõt 0,25 m,
väljuvate gaaside mahtkiirus 0,4 m³/s.

3.5.3 Õhureostuse levik ja välisõhu kvaliteedi vastavus normidele

Saasteaine lubatud heitkogus on arvutuslik normatiiv ajaühiku kohta, mille juures paiksest saasteallikast või ühel tootmisterritooriumil asuvatest saasteallikatest kokku välisõhku suunatud või eraldunud saasteaine kogus ei põhjusta saasteallika mõjupiirkonna välisõhu saastatuse taseme ühe tunni keskmise piirväärtuse ületamist.

Paikse saasteallika saasteaine heitkoguse piirväärtus on majandustegevuse mistahes valdkonna paiksest saasteallikast eralduva saasteaine piirkogus väljuvate gaaside mahu-, toodangu-, võimsuse-, energia- või ajaühiku kohta väljendatuna kontsentratsioonini, protsendi või heitkoguse tasemenä. Heitkoguse piirväärtust ei tohi ületada.

Vastavalt määrusele „Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase“ on välisõhu kvaliteedi hindamiseks ja kontrollimiseks vajalikud saastatuse taseme piirväärtused esitatud tabelites 3.7 ja 3.8.

Modelleeriti antud juhul oluliste (indikatiivsete) saasteainete levikut. Modelleerimisel kasutati järgmisi ilmastikutingimusi – kevadistes tingimustes puhub nõrk (1 m/s) edelatuul, mis on valdav tuulesuund.

Tabel 3.7. Saasteainete saastetaseme väärtused katlamajade puhul (alternatiiv 0)

CAS kood	Saasteaine	C µg/m ³	SPV ₁	C/SPV ₁
10102-44-0	NO _x	126	200	0,62
630-08-0	CO	1517	10000*	0,15
PM SUM	Tahked osakesed	188	500	0,38

* - 8 tunni keskmine piirväärtus

Tabel 3.8. Saasteainete saastetaseme väärtused koostootmisjaama puhul (alternatiiv 1)

CAS kood	Saasteaine	C $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SPV ₁	C/SPV ₁
10102-44-0	NO _x	5,5	200	0,03
630-08-0	CO	5	10000*	0,0005
PM SUM	Tahked osakesed	2	500	0,004

* - 8 tunni keskmine piirväärtus

Välisõhu kvaliteedi seisukohalt on võimalikud kaks varianti: olemasolevate katelde baasil töötamine või soojuse- ja elektri koostootmisjaama (KTJ) rajamine, kusjuures koos nimetatud saasteallikad ei tööta (va õlikatel).

Saadud hajumistulemuste põhjal selgub, et mõlema variandi puhul emiteeritud saasteainetest ükski ei ületa saastetaseme piirväärtust SPV₁. Saasteallika mõjupiirkond (10% SPV₁) koostootmisjaama juures ühegi saasteaine puhul ei teki. Katlamajade puhul tekib mõjupiirkond kõikide ainete suhtes.

Saasteainetest on normatiivsele tasemele kõige lähemal NO_x kontsentratsioonid. Seega võib ülalmainitud saasteainet lugeda indikatiivseteks kavandatava ettevõtte suhtes. Antud juhul on eeldatud, et lämmastikoksiidid (NO_x) koosnevad eranditult lämmastikdioksiidist (NO₂), reaalselt on see osakaal ligikaudu ~30%.

Puidukatlamaja käitamine ei too kaasa välisõhu saasteainete saastetaseme piirväärtuste (SPV₁) ületamisi. Kõige kõrgemad saastetaseme väärtused kujunevad lämmastikoksiidide puhul – 0,63 SPV₁. Samas kujunevad maksimaalsed kontsentratsioonid 115 m kaugusel saasteallikatest, tootmisterritooriumi sees. Saasteallika mõjupiirkond jääb 440 m ulatusse ning ei ulatu lähima elamuni saasteallikast kirdes.

KTJ puhul ei ole tänaseks teada selle täpseid parameetreid. Lähtudes perspektiivsest soojusenergia vajadusest, on modelleeritud 35 MW koguvõimsusega jaama, mille korstna kõrgus on 42 meetrit (DP andmetel võib tulla kuni 70 m korsten). Maksimaalsed kontsentratsioonid tekivad vahemikus 410-470 m kaugusel koostootmisjaamast ning hajuvad ühtlaselt ja madalal tasemel kaugele väljapoole tootmisterritooriumi piire. Taoline hajumispilt on omane kõrgetele saasteallikatele ning veelgi kõrgema korstna puhul saasteainete kontsentratsioonid väheneksid. Madalama korstna puhul oleks hajumine rohkem kontsentreeritud saasteallika ümbruses ning saastetaseme väärtused oleks kõrgemad (uue katla lisamisel, kusjuures korstnate kõrgus on 25 m). Selle alusel võib eeldada, et saasteainete hajumisparameetrid tagavad sellise saasteainete kontsentratsiooni, mis ei kujuta ohtu inimese tervisele ega looduskeskkonnale. Indikatiivse saasteaine NO_x saastetase on suurusjärgus 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ e 0,05 SPV₁.

Vaadates olemasolevate katelde panust koosmõjus lähedalasuvate samalaadsete saasteallikatega (AS Graanul Invest kaks saasteallikat, mille

parameetrid võetud LHK projektist), osutub jällegi indikatiivseks saasteaineks lämmastikoksiidid. Nõrga loodetuule puhul (suurim koosmõju efekt) võib NO_x kontsentratsioon ulatuda 0,67 SPV₁ väärtusest (134 µg/m³). Maksimaalne kontsentratsioon kujuneb AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil ning saastetundlike objekte ei ohusta. Edelatuule puhul, mis on valdav tuulesuund ning kannab saasteaineid asula suunas, moodustab maksimaalne kontsentratsioon 0,63 SPV₁ (125 µg/m³), mis kujuneb AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil. Asulas kujunev NO_x saastetase on suurusjärgus 5 µg/m³ e 0,03 SPV₁.

KTJ puhul ei saa rääkida täisväärtuslikust koosmõjust, kuna sellisel juhul on teised saasteallikad põhimõtteliselt erinevad. KTJ tekitab nõ foonilise saastetaseme, mis on laia ulatusega, kuid madala väärtusega. Ülejäänud, madalamad saasteallikad omavad koosmõju efekti vahetus läheduses. Sisuliselt on koosmõju nende (madalamate allikate) vahel ning KTJ annab teatud madalama foonilise taseme. Sellisel juhul (võrdluseks) kujuneb maksimaalne kontsentratsioon jällegi AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil ning nõrga edelatuule puhul võib NO_x kontsentratsioon ulatuda 0,61 SPV₁ väärtusest (122 µg/m³).

Seega on Imavere Saetööstuse saasteallikatel nõrk koosmõju lähedalasuvate samalaadsete saasteallikatega, mis asuvad u 500 m kaugusel kagus. Madalamate saasteallikate (katlamaja korstnad) puhul on määravaks vahemaa, mis on pikem kui antud saasteallikate mõjupiirkond. Kõrge saasteallika (KTJ) puhul tekivad niivõrd madalad kontsentratsioonid, et koosmõju jääb märkamatuks.

Joonistel 1 – 11 lisas 4 on illustreeritud saasteainete hajumisel tekkivaid kontsentratsioone maa-alal 1x1 ja 2x2 km. Joonise paremas servas on antud kontsentratsioonidele (µg/m³) vastav värviskaala.

Kokkuvõtteks võib märkida, et KTJ-i puhul on tegemist nõ foonilise kontsentratsiooni kujundavate saasteallikatega, mida iseloomustab saasteainete tugev hajutamine suurel pinnal. Vaatamata suurele saasteainete heitkogusele hajutatakse need ühtlaselt ning need ei kujuta ohtu tervisele ega keskkonnale. Antud juhul on hajumise modelleerimisel kasutatud suhteliselt madalat korstna kõrgust (42m), kõrgema korstna kavandamisel (kuni 70m) saadud kontsentratsioonid veelgi lahjenevad.

Kui kõrvutada saasteainete heitkoguseid, siis on selge eelis koostootmisjaamal, kus vääveldioksiidi praktiliselt õhku ei paisata, tunduvalt väiksem heitkogus on vingugaasil, raskmetallidel ja tahketel osakestel. Ilmselt on ka LOÜ heitkogus tunduvalt väiksem.

Kasuteguri väärtus on ka kõrgem koostootmisjaamal (antud juhul 93% 86% vastu), mis võimaldab ratsionaalsemat kütuse kasutamist.

Kuna koostootmisjaam asendab olemasolevat puidukatlamaja, siis taoline asjaolu on keskkonnakaitseliselt soodne.

Saasteallikate lisandumisel või nende parameetrite olulisel muutmisel peab ettevõtte taotlema uued välisõhu saastelood. Künnisvõimsuse

ületamisel on vajalik taotleda keskkonnakompleksluba. Elektri ja soojuse tootmisel on keskkonnakompleksluba nõutav kui toimub energia tootmine rohkem kui 50 MW nimisoojusvõimsusega põletusseadmetes (vastavalt Vabariigi Valitsuse 07.05.2002 määrusele nr 150 „Keskkonnakompleksluba nõudvate alltegevusvaldkondade ja künnisvõimsuste kehtestamine ning olemasolevate käitiste käitajate poolt kompleksloa taotluste esitamise tähtaegade kehtestamine“).

3.6 Tootmistegevusest lähtuv müra ja vibratsioon

3.6.1. Definitsioonid ja normatiivid

Välisõhu kaitse seadus defineerib müra, kui inimtegevusest põhjustatud ning välisõhus levivat soovimatut ja kahjulikku heli, mille tekitavad paiksed või liikuvad saasteallikad. Sotsiaalministri 4. märtsi 2002. a määrus nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ kehtestab müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamute ning ühiskasutusega hoonete sees ja nende hoonete välisterritooriumil ning mürataseme mõõtmise meetodid. Määruse nõudeid tuleb täita linnade ja asulate planeerimisel ning ehitusprojektide koostamisel.

Eelpool nimetatud määruse kohaselt on müra piirtase näitaja, mis üldjuhul iseloomustab rahuldavaid akustilisi tingimusi ja mida kasutatakse olemasoleva olukorra hindamisel, kusjuures olemasolevatel aladel ja ehitistes ei tohi müra ületada piirtaset.

Hoonestatud või hoonestamata alad jaotatakse müra normeerimisel üldplaneeringu alusel 4 kategooriaks:

- I kategooria - looduslikud puhkealad ja rahvuspargid, tervishoiuasutuste puhkealad;
- II kategooria - õppeasutused, elamualad, puhkealad ja pargid linnades;
- III kategooria - segaala (elamud ja ühiskasutusega hooned, kaubandus-, teenindus- ja tootmisettevõtted);
- IV kategooria - tööstusala.

Tabel 3.8. Tööstusmüra normtasemed hoonestatud või hoonestamata aladel ($L_{pA,eq,T}$ dB päeval/öösel).

Ala kategooria üldplaneeringu alusel	I looduslikud puhkealad ja rahvuspargid, puhke- ja tervishoiuasutuste puhkealad	II laste- ja õppeasutused, tervishoiu- ja hoolekandeesutused, elamualad, puhkealad ja pargid linnades ning asulates;	III segaala (elamud ja ühiskasutusega hooned, kaubandus-, teenindus- ja tootmisettevõtted)	IV tööstusala
Taotlustase uutel planeeritavatel aladel	45/35	50/40	55/45	65/55
Taotlustase olemasolevatel	50/40	55/40	60/45	65/55

aladel				
Piirtase olemasolevatel aladel	55/40	60/45	65/50 60 ¹ /45 ¹	70/60

¹ soovituslik normtase müravastaste meetmete rakendamisel.

Välismüra normtase on A-korrigeeritud (inimkõrva tundlikkust arvestav) ekvivalentne helirõhutase $L_{pA,eq,T}$.

Vastavalt määruses toodule tuleb kavandatavat ala käsitleda IV kategooria ehk tööstusalana. Detailplaneeringuala vahetusse ümbrusesse ei jää tundlike elamualasid, lähimad olemasolevad eluhooned jäävad planeeringualast enam kui 500 m kaugusel lõunas ja kirdes. Olemasolevatel elamualadel müra normeerimisel lähtutakse piirtaseme nõudest ehk lubatud on 60 dB päeval ja 45 dB öösel. Sellest lähtuvalt tuleb tagada tööstusala piiril piisavalt madal müra tase, et mitte ületada naabruses olevate elamualade normtaset.

Nii tööstuslikust tegevusest kui ka liiklusest tingitud (pinnase-) vibratsiooni hindamisel lähtutakse Sotsiaalministri 17.05.2002.a. määrusega nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid” kehtestatud nõuetest, mille kohaselt ei tohi üldvibratsiooni korrigeeritud kiirenduse tase olemasolevate elamute magamisruumides ületada järgmisi väärtusi:

päeval ajal (kl 07:00-23:00) - 0,0126 m/s² (82 dB).

öisel ajal (kl 23:00-07:00) - 0,00883 m/s² (79 dB);

3.6.2 Müra- ja vibratsiooniallikate iseloomustus ja mõju hinnang

Peamised müra ja vibratsiooni tekitavad allikad koostootmisjaamas on:

- auruturbiin,
- katelde suitsugaaside tsirkuleerimiseks ja õhu jaotamiseks kasutatavad ventilaatorid,
- võrguvee pumpamiseks kasutatav pump,
- tahkekütuse katla puhastamiseks kasutatavad seadmed.

Koostootmisjaam tuleb ehitada vastavuses seadusandlusega sätestatud müranormidega. Kõiki tehnoloogilisi lahendusi ei saa ega ole arukas lahendada detailplaneeringu koostamisel, vaid seda tuleb teha täpsemas projekteerimise faasis ja opereerimisel.

Müra vähendamisel lähtutakse eelkõige tehnoloogiliste protsesside müra piiramisest selle tekkekohas jaamas sees. Müra tekitavate seadmete puhul tuleb müra summutamiseks kasutada heliisolatsioonimaterjale ja vajadusel summuteid. Standardsete parimat võimalikku tehnoloogiat järgivate lahenduste korral ei kujune väljaspool tööstushooneid olulist mürataset.

Kuna kaasaegsete tehniliste lahenduste korral ei kujune väljaspool tööstushooneid inimese tervist mõjutada võivat mürataset, tuleb jälgida eelkõige töökeskkonnale esitatavate tingimuste (Vabariigi Valitsuse 12. aprilli 2007. a määrus nr 108, „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded mürast mõjutatud töökeskkonnale, töökeskkonna müra piirnormid ja müra

mõõtmise kord") täitmist siseruumides, kuid neid küsimusi ei saa detailplaneeringu tasemel lõpuni lahendada.

Hoonete sees tuleb töötajate kaitseks ruumides, mida pidevalt külastavad inimesed, tagada madalam müratase kui 85 dB. Kui pidev müraga kokkupuute tase ületab 80 dB(A) ja seda ei ole võimalik ühiskaitsemeetmetega vähendada, peab tööandja töötajatele võimaldama individuaalse kuulmiskaitsevahendi kasutamist. Kuulmiskaitsevahendite kasutamine on kohustuslik, kui müraga kokkupuute tase on 85 dB(A) või suurem.

Arvestades ala üldist industriaalset olemust ei ole normaalrežiimil töötavast koostootmisjaamast ja teistest käitise territooriumil asuvatest objektidest lähtuv müratase ja vibratsioon norme ületav ei planeeringualal ega väljaspool seda.

Peamine müra, mis tootmisala territooriumilt välja võib ulatuda on liiklus ning detailplaneeringu ala läheduses olevate transpordimaade poolt tekitatav müra, kuid detailplaneeringu rakendumisel ei ole näha liiklusest tekkiva mürataseme tõusu määral, mis oleks negatiivse keskkonnamõjuga.

Arvestades planeeringuala asukohast tingitud puhvrite suurust ei ole reaalne, et tööstushoonetest väljapoole ulatuv vibratsioon võiks levida lähimate tundlike elamualadeni.

Tavapärase tööstushoonete ekspluateerimise korral ei kujune väljaspool hoonestust maapinna kaudu levivat vibratsiooni taset, mis mõjutaks elanike heaolu või naaberhoonete seisundit.

Vibratsiooni levik tehnoruumidest väljapoole on takistatud ka seetõttu, et ruumid ise peavad olema piisavalt massiivsete konstruktsioonidega, takistamaks vibratsiooni võimalikku kahjulikku toimet tööstushoonele ja teistele seadmetele. Need tingimused tagatakse tavapäraste tehnoloogiliste lahendustega.

3.6.2 Transpordiga seonduv müra ja vibratsioon

Detailplaneeringu elluviimisega ei kaasne olulist transpordikoormuse suurenemist. Kavandatakse puidujääkide hoidlaid ning koostootmisjaama, mis perspektiivis vahetab välja senise katlamaja, seega nende toimimine iseenesest ei eelda täiendava toormaterjali käitisesse vedamise olulist suurenemist või toodangu äraveoga seonduva transpordikoormuse olulist suurenemist. Seetõttu ei ole ka oodata transpordiga kaasnevate häiringute olulisuse suurenemist.

3.7 Ehitusaegsed mõjud

Lammutus- ja ehitusprotsessi keskkonnamõjusid võib üldjuhul käsitleda negatiivsena – müra, vibratsioon, tolmu ja tavapärasest intensiivsem transport võivad mõjuda häirivana, kuid ehitusaegsed mõjud on lühiajalised. Kuna planeeringuala ja potentsiaalne ehitusala asub

tööstuspiirkonnas, mis jääb tundlikest elamualadest kaugemale (ca 500m) ei teki ka lühiajaliselt ülenormatiivseid müra ja õhusaaste tasemeid.

Planeeringualast väljapoole ulatub ainult transpordiga seotud mõju (ehitusaegse liikluskoormuse kasv), kuna ligipääs planeeringualale käib läbi Imavere asula. Liikluskoormuste kasv ei ole siiski sellises mahus, mis põhjustaks suuri muutusi olemasolevate teede kasutuses ning seega ka transpordiga seonduvates häiringutes.

3.8. Jäätmetekkega seotud mõjud

Iga tegevuse juures tuleb püüda jäätmeteket vältida või vähendada. Tekkinud jäätmeid tuleb taaskasutada, kui see on tehnoloogiliselt võimalik ega ole muude käitlusviisidega võrreldes ülemäära kulukas. Käesoleva planeeringuga seonduvad tegevused, mis on osaliselt juba ellu viidud (graanulitehase rajamine, katlamaja laiendamine) või veel kavandamisel (koostootmisjaama rajamine) on kõik suunatud otseselt jäätmetekke vähendamisele (puidu ja koorejäägid) ning selle kasutamisele või taaskasutuse tõhustamisele kas teise toormena või kütusena. Seetõttu on kavandataval tegevusel jäätmetekke seisukohalt positiivne mõju. Antud olukorras võib käitises tekkivaid puidujääke põhimõtteliselt käsitleda ka mitte jäätmete, vaid kõrvalsaadusena. Selles osas on selguse toonud Jäätmeseaduse muudatus, mille kohaselt võib asja, mis on saadud sellise tootmisprotsessi tulemusena, mille esmane eesmärk ei olnud selle asja tootmine, pidada teatavatel tingimustel kõrvalsaaduseks, mitte aga jäätmeteks. Nimetatud tingimusteks on:

- asja edasine kasutamine on kindel;
- asja saab kasutada vahetult ilma täiendava töötlemiseta, välja arvatud selline töötlemine, mis on asjaomasele tööstusele üldiselt omane;
- asi on tekkinud tootmisprotsessi lahutamatu osana
- asi vastab selle konkreetse kasutamisel toote-, keskkonna- ja tervisekaitsenõuetele ning asja kasutamine ei avalda negatiivset mõju keskkonnale ega inimese tervisele.

Antud tingimusi võib keskkonnaminister määrusega täpsustada, seni vastavaid määrusi aga ei ole välja antud.

Praegu igatahes käsitletakse ettevõttes tekkivaid (ning teistelt lisaks kogutavaid) ning taaskasutatavaid puidujääke jäätmetena. Ettevõttele on väljastatud jäätmeluba L.JÄ/321113 nii puidujäätmete (eelkõige 030101 - puukoore ja korgijäätmel ja 030105 - saepuru, sh puidutolm, laastud, pinnud, puit, laast- ja muud puidupõhised plaadid ning vineer, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 03 01 04) taaskasutamiseks kütusena (taaskasutuskood R1) kui pelletite tootmiseks (R3m – mehaaniline ringlussevõtt).

Detailplaneeringu ellurakendamisel ei kaasne olulisi muutusi käitise kui terviku jäätmekäitluses, kuid suureneb jäätmete taaskasutuse efektiivsus ja majanduslik tasuvus (puidujäätmete põletamisel ei toodeta koostootmisjaamas mitte üksnes soojusenergiat vaid ka elektrienergiat). Koostootmisjaama käitamise ei kaasne selliste jäätmeliikide või jäätmehulkade teket, mille käitlemine võiks tekitada probleeme

piirkondlikus jäätmekäitlusvõrgustikus. Koostootmisjaamas (nagu ka olemasoleva puiduküttel katlamaja) peamiseks jäätmeiks on puidutuhk. Põhimõtteliselt on puidutuha puhul tegemist meliorandi ja lubiväetisega, mida saab kasutada happeliste muldade lupjamisel. Tuha selline kasutus eeldab selle vastavust lubiväetise nõuetele ja registreerimist väetiseregistris. Koostootmisjaama käitamisel tekib ka teatav hulk ohtlikke jäätmeid (n vanaõli, õlised pühkmed, veetöötuskemikaalide jäägid), mis tuleb käitlemiseks anda üle vastavat õigust omavale ettevõttele.

Planeeritava koostootmisjaama ja ka puidujääkide hoidlate ehituse käigus tekib eeldatavasti ehitusjäätmeid, mida tuleb käidelda nõuetele vastavalt. Ohtlike ainete või reostuskollete ilmnmisel tuleb need puhastada selleks ettenähtud korras, sellest enne asjaomaseid instantse teavitades. Visuaalse vaatluse tulemusena ei täheldatud keskkonnakaitseliselt oluliste objektide otseste või kaudsete jälgede (mahutite täitesõlmed, kessoonid, kaevud jms) olemasolu, mis viitaksid likvideeritud, maetud või muul moel varjatud objektide paiknemisele planeeringualal.

3.9. Sotsiaalmajanduslikud mõjud

3.9.1 Mõjud inimeste heaolule ja tervisele

Inimese elukeskkonna korraldus määrab oluliselt inimese psühhosotsiaalse heaolu ja tema tervisliku seisundi. Toimetuleku ja sellega seotud heaolu faktori osas on oluline majanduslik aspekt.

Tervise säilitamiseks ja parandamiseks on vaja korraldada töö- ja elukeskkond selliselt, et vähendada või kõrvaldada keskkonnast tulenevate füüsikaliste (müra, kiirgus jne), keemiliste (keskkonnareostus jne) ja bioloogiliste (nakkushaiguste levik jne) ning samuti sotsiaalsete ja psühhosotsiaalsete (stress, tõrjutus, sõltuvushäired jms) ohutegurite kahjulikku toimet.

Väliskeskkonna seisundil on oluline mõju inimese tervise kõigile aspektidele. Parandades väliskeskkonna tingimusi, saavutatakse inimeste parem tervislik seisund ja haigestumiste arvu vähenemine. Ühiskonna tasandil on olulised keskkonnakorralduslikud meetmed – maakasutuse suunamine ja inimkasutuses oleva või kasutusse võetava keskkonna ruumiplaneerimine, riskide seire, hindamine ja juhtimine jne. Nende meetmete rakendamise tase ja tulemuste arvesse võtmine otsuste tegemisel määrab ka mõju, mis avaldub iga inimese tervisele.

Olemasoleva olukorra jätkumisel oleks mõju majanduslikule keskkonnale neutraalne. Planeeringualale kavandatavad arendused jääksid ehitamata ja seega jääks ettevõtte tegevuse intensiivistumisega kaasnev maksutulu vallal saamata. Detailplaneeringuga kavandatud tegevuse elluviimine muudab kohaliku kogukonna majanduslikku heaolu tänu eelkõige uute töökohtade lisandumise kavandatud käitiste väljaehitamisel.

Vastavalt eelnevates peatükkides kirjeldatud hinnangutele ei ole alust arvata, et mõju inimeste tervisele muutuste tõttu vee või õhu kvaliteedis

või müra, vibratsiooni ja tolmu lisandumise läbi oleks oluline. Seega on tervisele avalduv mõju neutraalne.

Lõpptulemusena võib summaarset mõju inimeste heaolule ja tervisele pidada pigem neutraalseks.

3.9.2 Mõju sotsiaalsetele vajadustele ja varale

Sotsiaalsete vajaduste all mõistetakse inimeste õigust kvaliteetsele elukeskkonnale kõikides inimese arengufaasides ja tahkudes. Kohalikule omavalitsusele tähendab nende vajaduste rahuldamine muuhulgas selleks loodavate võimaluste kogumi väljaarendamist kogukonda. Arvestades asjaoluga, et kavandatav tegevus toimub laiendusena senisel tootmismaal, ligipääs jääb endiselt tootmisterritooriumile suletuks, Navesti jõe kallasrada jääb avalikult kasutatavaks, on kavandatava tegevuse mõju sotsiaalsetele vajadustele neutraalne.

Arvestades asjaolu, et olulisi välismõjusid kavandatava tegevusega nii otseselt kui koosmõjus teiste käitistega, mahus mis ei ole korrektsete tehniliste või kasutuslike lahendustega leevendatav, ei ole, ei prognoosita ka kavandatava tegevusega olulist mõju inimeste varale.

3.10 Kultuurilised mõjud

Piirkonna identiteet on seotud tootmistevõimega. Et kavandatav tegevus ei paikne asutusalal kontaktivööndis, vaid olemasoleva toomisala sügavuses või selle asula serva jäävas piirkonnas, ei ole mõju piirkonna identiteedile oluline.

Vastavalt Kultuurimälestiste riiklikule registrile ja informatsioonile Maa-ameti kultuurimälestiste rakenduses ei paikne planeeringualal muinsus- ja miljööväärtusi. Lähim riikliku kaitse all olev kultuurimälestis, Imavere Meierei hoone, paikneb teisel pool saeveskit ca 600 m kaugusel planeeringualast. Aruande käigus kogutud andmete põhjal ei leidu planeeringualal ka muid arenduse poolt mõjutatavaid kultuuriväärtusi.

Summaarselt on arendustegevuse mõju kultuurilisele keskkonnale neutraalne.

3.11. Mõjude omavahelised suhted ja kumulatiivsed mõjud

Mõju hindamisel pöörati tähelepanu ka mõju erinevale avaldumisviisile – kumulatiivsusele, sünergilisusele ja ajalisele dimensioonile.

Kumulatiivne mõju on üksikute tegevuste ja mõjuliikide koostoimes avalduv/tekkiv mõju, mis ei pruugi olla erinevate mõjude „aritmeetiline summa“.

Osaliselt on kumulatiivsust arvestatud eespool peatükkides käsitletud iga teema juures integreeritult tavapärase keskkonnamõjude hindamise

loogilise osana, kuid olulisemas osas on mõjude kumuleerumist käsitletud mahukamalt pinnaveele avalduvate mõjude osas (ptk 3.4.3) ning atmosfääriõhu reostuse käsitlemisel (ptk 3.5.3).

4. Leevendavad meetmed, ettepanekud detailplaneeringu täiendamiseks ja korrigeerimiseks ning alternatiivide võrdlus

4.1. Alternatiivide võrdlus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise raames käsitleti kaht põhialternatiivi:

- Imavere saeveski territooriumi laiendamine vastavalt Imavere valla üldplaneeringule – täiendavad tootmismaa (koostootmisjaama tarbeks) ja jäätmehooldla maa (puidujäätide hooldla tarbeks) sihtotstarbega ehitusalad nähakse ette väljapoole Navesti jõe piiranguvööndit (st ehituskeeluala).
- 0-alternatiiv ehk olemasoleva olukorra säilimine.

Võrdluse sisu on esitatud tabelis 4.1, kus on toodud olulisemat mõju omavad aspektid ning nende võrdlev hinnang. Pikemalt on võrdluse aluseks toodud hinnangud lahti kirjutatud peatükis 3 „Detailplaneeringu elluviimisega kaasnevad mõjud“.

Tabel 4.1. Alternatiivide analüüs

Valdkond	Mõju suund ja hinnang (+2...-2)	
	0-alternatiiv	Detailplaneering rakendatakse ellu
Vastavus kehtivatele planeeringutele	+2 vastab	+2 vastab
Inimese tervis ja heaolu	0	0
Sotsiaal-majanduslik aspekt	0	+1 tööstusettevõtte toimimise efektiivsus suureneb (koostootmisrežiimis toodetav elektrienergia)
Mõju kultuuri-pärandile	0 (säilib praegune olukord)	0 (säilib praegune olukord)
Mõju maastikule	0 (säilib praegune olukord)	0 (säilib praegune olukord lisandub kõrgem korsten)
Mõju taime- ja rohe-võrgustikule	0 (säilib praegune olukord)	-1 (taimkate väheneb, kuid kvaliteedilt ebaolulises osas)
Mõju loomastikule	0 (säilib praegune olukord)	0 (säilib praegune olukord)
Mõju kaitstavatele loodus-objektidele	0 (säilib praegune olukord)	0 (leevendavate meetmete kasutamisel)
Mõju veestikule	-1/0 (säilib praegune olukord, mis sõltuvalt tingimustest võib olla negatiivse mõjuga pinnaveele)	-1/0 (tootmisala laienemisel koormus suureneb veekeskkonnale suureneb, kuid mitte olulisel määral)
Müra õhusaaste ja	0 (säilib praegune olukord)	+2 (olukord paraneb)
Jäätme-majandus	+1 (Puidujäätmeid kasutatakse kütusena ja toodetakse pelleteid)	+2 (Puidujäätmete kasutamise kütusena on koostootmisjaama puhul efektiivsem)

Tabeli/võrdluse kokkuvõte

Tabelis toodud hinnangutest võib järeldada, et detailplaneeringuga kavandatava tegevusega olulisi keskkonnamõjusid, võrreldes olemasoleva olukorra jätkumisega, ei kaasne. Planeeringulahenduse ellurakendamisega (eelkõige koostootmisjaama rajamisega) kaasneb positiivne efekt jäätmemajanduse ja toormemajanduse korralduse osas, mis antud olukorras tähendab tööstusettevõtte toimimise efektiivsuse suurenemist. Lisaks on arvestatav taastuvatest energiaallikatest koostootmise režiimil toodetav elektrienergia. Negatiivsest küljest võib sellega kaasneda teatav surve suurenemine veekeskkonnale, otsene kuid väheoluline mõju avaldub taimkattele.

Planeeringulahenduse võimalikkuse ja otstarbekuse üle peab langetama kaalutlusotsuse kohalik omavalitsus. Seejuures tuleb arvestada ka piirkonna arenguplaane laiemalt.

4.2. Leevendavad meetmed

Mõjude leevendamise eesmärgiks on vältida või vähendada igasugust potentsiaalset negatiivset mõju keskkonnale. Tihti on konkreetse mõju leevendamiseks olemas erinevaid alternatiive/variante. Sobivaimate leevendusmeetmete valimine peaks toimuma planeerimis-, projekteerimis- ja keskkonnaspetsialistide koostööna. Kasutatav meede peaks olema majanduslikult teostatav ning parim võimalik. Sobiva leevendusmeetme valimine üksi ei taga veel soovitatavat tulemust. Meetme korrektse rakendamise kindlustamiseks on vajalik koostöö ja järelevalve, millele ei pöörata sageli piisavalt tähelepanu. Iga kavandatava tegevuse puhul, mis võib halvendada keskkonda, tuleb järgida ennetusprintsipi: mõjust tuleneva keskkonnakahju likvideerimisele keskendumise asemel tuleb püüda mõju vältida/ennetada. Mõjude leevendamisega, meetmete väljatöötamise ja rakendamisega, tuleb arvestada kõikides projekti etappides: nii planeerimisel, kavandamisel, ehitamisel kui ka hooldustöödel.

KSH protsessi käigus arutati mitmeid küsimusi detailplaneeringu koostajaga ning anti soovitusi parima võimaliku planeeringulahenduse väljatöötamiseks.

Detailplaneeringu realiseerimisel soovitame järgida alljärgnevaid leevendavaid meetmeid:

Olemasoleval metsaalal võiks metsa funktsiooni säilitada lähtudes võimalusel põhjapoolsele alale koostatud "Metsamajandamiskava aastateks 2010-2019" soovitustest

Keskkonnaregistri andmeil paikneb Imavere saeveski territooriumil Saeveski kinnistu idaotsas (koordinaatidel X=6511694 ja Y=602075) üks madal (17 m sügavune) puurkaev (katastri nr 10398), mis on puuritud 1995. aastal. Antud kaevu reaalse eksisteerimise kohta aga andmed

puuduvad. Kinnistu omanikud ei ole teadlikud, et antud asukohas oleks kaev olnud või oleks seda kasutatud. Vajalik on selle kaevu staatus välja selgitada, kas on tegemist veaga andmebaasis või on kaev siiski olemas, kuid selle olemasolu kohta puudub maaomanikul info. Juhul kui kaev on siiski olemas, kuid ei ole korrektselt suletud, kujutab see ohtu põhjavee seisundile kuna selle kaudu võivad saasteained või mikrobioloogiline reostus jõuda hõlpsasti põhjavette.

Edasises arendusprotsessis, kui otsustatakse rajada koostootmisjaam, tuleb põhjalikult läbi kaaluda selle tehnoloogiline pool, tähelepanu tuleb pöörata koostootmisjaama veekasutuse tehnoloogilisele küljele. Sealhulgas vajaliku vee allikatele (põhjavesi või pinnavesi Navesti jõest), samuti tehnoloogiliste heitvete tekkele ja käitlemisele (eelkõige juhul kui rakendatakse suitsugaaside pesurit).

Juhul kui koostootmisjaamas toodetakse soojust samas mahus, kui on selle tarbimine, ning see ei ole orienteeritud elektrienergia tootmisele, ei esine jääksoojuse probleemi. Juhul kui siiski jääksoojust tekib, tuleb selle jahutamine lahendada käitise siseselt. Lahendust, kus jahutusvetena kasutatakse Navesti jõe vett ning soojenenud jahutusvesi juhatakse tagasi jõkke, ei saa antud juhul aktsepteerida, kuna Navesti jõgi on läheliste elupaigana kaitstav veekogu. Veekogu soojendamine mõjutab oluliselt jahedaveeliste kalaliikide elutingimusi, nn. termilisele saastele on seatud ka piirnormid läheliste elupaikadena kaitstavate veekogude kvaliteedinõuetes.

Jälgida tuleb tootmisaladelt ärajuhitava sadevee kvaliteeti. Olemasoleva tootmise osa puhul on rakendatud, lisanduvate tootmisalade puhul tuleb rakendada sadevete puhastust. Vajalik on jooksvalt tagada heakord ning minimeerida puidujääkide laialikandumist ning seeläbi sademevee reostumist.

Kuna planeeringuala paikneb maaparandussüsteemil, tuleb tagada selle toimimine ka peale planeeringu ellurakendamist.

Uued toomishooned tuleb ehitada vastavuses seadusandlusega sätestatud müranormidega. Kõiki tehnoloogilisi lahendusi ei saa ega ole arukas lahendada detailplaneeringu koostamisel, vaid seda tuleb teha täpsemas projekteerimise faasis ja opereerimisel.

Müra vähendamisel lähtutakse eelkõige tehnoloogiliste protsesside müra piiramisest selle tekkekohas jaamas sees. Müra tekitavate seadmete puhul tuleb müra summutamiseks kasutada heliisolatsioonimaterjale ja vajadusel summuteid. Standardsete parimat võimalikku tehnoloogiat järgivate lahenduste korral ei kujune väljaspool tööstushooneid olulist mürataset.

Kuna kaasaegsete tehniliste lahenduste korral ei kujune väljaspool tööstushooneid inimese tervist mõjutada võivat mürataset, tuleb jälgida eelkõige töökeskkonnale esitatavate tingimuste (Vabariigi Valitsuse 12. aprilli 2007. a määrus nr 108, „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded müra mõjutatud töökeskkonnale, töökeskkonna müra piirnormid ja müra

mõõtmise kord") täitmist siseruumides, kuid neid küsimusi ei saa detailplaneeringu tasemel lõpuni lahendada.

Hoonete sees tuleb töötajate kaitseks ruumides, mida pidevalt külastavad inimesed, tagada madalam müratase kui 85 dB. Kui pidev müraga kokkupuute tase ületab 80 dB(A) ja seda ei ole võimalik ühiskaitsemeetmetega vähendada, peab tööandja töötajatele võimaldama individuaalse kuulmiskaitsevahendi kasutamist. Kuulmiskaitsevahendite kasutamine on kohustuslik, kui müraga kokkupuute tase on 85 dB(A) või suurem.

5. Seire vajadus

Keskkonnaseire on keskkonnaseisundi ja seda mõjutavate tegurite järjepidev jälgimine, mille põhieesmärk on prognoosida keskkonnaseisundit ja saada lähteandmeid programmide, planeeringute ja arengukavade koostamiseks. Keskkonnaseire kavandamisel on eesmärk seostada käesoleva projektiga haakuv seirevajadus maksimaalselt juba toimuva seire, keskkonnategevuse ja uuringutega.

Teadaolevalt ei ole Navesti jõe ülemjooksul seni pinnavee fenoolisisaldust uuritud, ka teiste kvaliteedielementide kohta on olemas üksikud andmed (2006. aasta hüdrobioloogiline seire). Lähtudes sellest, et ühiste kraavide kaudu juhitakse suublasse mitme puidutööstusettevõtte puidu- ja saepuruladude ja muude tootmisterritooriumite sademeveed, ning asjaolust, et madalveeperioodil võib lõheliste elupaigana kaitstava Navesti jõe vooluhulk olla väikene, teevad käesoleva töö koostajad ettepaneku kaaluda suublaseire korraldamise vajadust, suublaseire nõude saab seada Stora Enso Eesti AS vee erikasutusloaga (kui ainsa ettevõttega, kellel on vee erikasutusluba saastunud sademevee suublasse juhtimiseks). Suure tõenäosusega piisaks suublaseire tegemisest (samaaegselt ärajuhitava sademevee kvaliteedi kontrolliga) kahel korral loa kehtivuse ajal, seiret tuleks teha suveperioodil (mil jõe vooluhulgad on väikseimad, kuid sademevee reostuskoormus kõrgeim). Analüüsida tuleks minimaalselt orgaaniline aine (BHT₇), hõljuvaine ning ühealuseliste fenoolide kontsentratsioone ülal- ning allpool sademevee sisselaskekohta, teiste komponentide analüüs ei ole vajalik, kuna nende senised väärtused sademevees on madalad.

Ka põhjaveele avalduv mõju võib avalduda koosmõjuna piirkonna teiste puiduettevõtete ning nende puidulaoplatidelt lähtuva infiltreeruva sademeveega. Puurkaevude veeanalüüsid ei ole näidanud negatiivset mõju põhjaveele, kuid vajalik on puurkaevude vee seiramil lülitada uuritavate ainete nimekirja ka otseselt puidu leostumist näitavad parameetrid (orgaaniline süsinik või oksüdeeritavus või otseselt fenoolid). Põhjavee kvaliteedi seire tingimused seatakse põhjaveevõtuks antavate vee erikasutuslubadega. Seega tuleb antud juhul soovitada, et Stora Enso ja Imavere Energia OÜ põhjavee võtuks väljastatud vee erikasutuslubades oleks teiste põhjavee kvaliteedinäitajate kõrval määratud analüüsitavaks parameetrikaks ka orgaaniline süsinik või oksüdeeritavus (ning ebatavaliste näitajate esinemisel ka fenoolid). Soovitav on kontrollida ka kaevu nr 21517 vee kvaliteeti, kuna selle kaevu vee kasutuseks ei ole vee erikasutusluba taotletud, saab see olla eelkõige soovitus kaevu omanikule.

6. Ülevaade KSH koostamisel ilmnenud raskustest

Keskkonnamõjude hindamised põhinevad peamiselt olemasolevatel andmetel, mis on kogutud erinevatest ametlikest allikatest ning avalikkuselt. Sellisena võib informatsioon olla täpne ja õige, kuid tõenäoliselt mitte kõikehõlmav. Vajaliku alusinformatsiooni täpsustamiseks viidi käesoleva töö koostamisel läbi mitmeid välitöid (taimkatte inventuur, reostusallikate ülevaatused) täpsustamaks planeeringuala looduslikku olemust ja tagamaks loodusväärtuste tuvastamine ka juhul kui neid ei ole fikseeritud olemasolevates andmebaasides.

KSH töögrupi hinnangul ei esinenud KSH teostamisel märkimisväärsed raskusi ning koostöö erinevate osapooltega kulges asjalikus õhkkonnas.

Antud olukorras tuleb ära nimetada nii planeerimis- kui keskkonnamõju hindamise protsessi erinevail põhjustel venimist. See tingis ka vajaduse aruande sisulise uuendamise järele. Hindamistulemustele protsessi pikenemine olulist mõju ei avaldanud.

7. Järeldused

KSH teostamisel on selgitatud, kirjeldatud ja hinnatud planeeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi võimalikke alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades planeeringu eesmärke ja käsitletavat territooriumi. Peamised järeldused on järgmised:

- Planeeringuga kavandatava mõju taimkattele on suur (teatav osa tööstusala ja jõe vahel kasvavast metsast raiutakse tööstusala laiendamiseks maha), kuid raadamine ei ole metsa vähest väärtust arvesse võttes olulise negatiivse mõjuga. Mõju piirkonna identiteedile ei ole oluline, kuna kavandatavad objektid lisanduvad olemasolevale tootmisalale. Visuaalne mõju on oluline kuna kõrge kavandatava koostootmisjaama korsten (kuni 70 m) paistab kaugele, kuid olemasoleva tööstusilmelise maastiku identiteeti see siiski oluliselt ei muuda.
- Imavere saeveski toimimise mõju pinnasele, põhjaveele ning Navesti jõeale avaldub eelkõige läbi territooriumil formeeruva potentsiaalselt reostunud sademevee. Puidulaoplatši sademevee koostis üldjuhul vastab ettevõttele väljastatud vee erikasutusloa nõuetele, eelkõige suveperioodil on mõningate parameetrite (heljum, BHT, ühealuselised fenoolid) kontsentratsioonid piirnormide lähedal. Reostunud sademevee infiltreerumisest tulenevat mõju põhjavee kvaliteedile ei ole ettevõtte puurkaevu ning naabruses paikneva puurkaevu veeanalüüside alusel võimalik üheselt tuvastada, kaevude vesi vastab joogivee nõuetele. Soovituslik on siiski lisada kaevude vee seires analüüsitavatele näitajatele otsest potentsiaalset mõju peegeldavad parameetrid (n. oksüdeeritavus, fenoolid).
- Detailplaneeringu rakendamisel võib veekeskkonnale avaldub koormus suureneka, koormus veekeskkonnale suureneb eelkõige läbi koostootmisjaama veetarbe ning täiendavate potentsiaalselt reostunud sademete ja tehnoloogiliste heitvete tekke. Lähtudes parima võimaliku tehnika rakendamisest ei ole täiendav koormus eeldatavalt oluline. Järgmistes arendusetappides tuleb põhjalikult läbi kaaluda koostootmisjaama veevajadus ja selle katmise allikad ning heitvete käitlusskeem.
- Olemasoleva Imavere saetööstuse ja selle kavandatava laienduse mõju veekeskkonnale võib avalduda koosmõjuna teiste piirkonna puidutööstusettevõtetega, millede toorme- või jäätmeheidlates võib formeeruda samuti puidu leostumise tõttu potentsiaalselt reostunud sademevesi. Mitme piirkonnas paikneva puidutööstusettevõtte territooriumilt samade kraavide kaudu ärajuhitav sademeveele kehtestatud nõuetele vastav sademevesi võib madalveeperioodil mõjutada Navesti jõe hüdrokeemilist seisundit. Töö koostajad teevad ettepaneku kaaluda suublaseire nõude lisamist ettevõtte vee erikasutusloa tingimustele.
- Kavandatava tegevuse elluviimisega seotud liikluskoormuse

lisandumisel avaldub transpordikoormuse mõju ei ole olemasolevat transpordikoormust arvestades oluline.

- Välisõhu kvaliteedi seisukohalt on võimalikud kaks varianti: olemasolevate katelde baasil töötamine või soojuse- ja elektri koostoomisjaama (KTJ) rajamine, kusjuures koos nimetatud saasteallikad ei tööta (va õlikatel).
- Puidukatlamaja käitamine ei too kaasa välisõhu saasteainete saastetaseme piirväärtuste (SPV_1) ületamisi. Kõige kõrgemad saastetaseme väärtused kujunevad nõrga loodetuulega lämmastikoksiidide puhul – $0,63 SPV_1$. Samas kujunevad maksimaalsed kontsentratsioonid 105 m kaugusel saasteallikatest, tootmisterritooriumi sees. Saasteallika mõjupiirkond jääb 430 m ulatusse ning ei ulatu lähima elamuni saasteallikast kirdes.
- KTJ puhul ei ole tänaseks teada selle täpseid parameetreid. Lähtudes perspektiivsest soojusenergia vajadusest, on modelleeritud 35 MW sisendvõimsusega jaama, mille korstna kõrgus on 42 meetrit (DP andmetel võib tulla kuni 70 m korsten). Maksimaalsed kontsentratsioonid tekivad 400-520 m kaugusel koostootmisjaamast ning hajuvad ühtlaselt ja madalal tasemel kaugele väljapoole tootmisterritooriumi piire. Taoline hajumispilt on omane kõrgetele saasteallikatele ning veelgi kõrgema korstna puhul saasteainete kontsentratsioonid väheneksid. Madalama korstna puhul oleks hajumine rohkem kontsentreeritud saasteallika ümbruses ning saastetaseme väärtused oleks kõrgemad (näit. uue katla lisamisel, kusjuures korstnate kõrgus on 25 m). Selle alusel võib eeldada, et saasteainete hajumisparameetrid tagavad sellise saasteainete kontsentratsiooni, mis ei kujuta ohtu inimese tervisele ega looduskeskkonnale. Indikatiivse saasteaine NO_x saastetase on suurusjärgus $10 \mu g/m^3$ e $0,05 SPV_1$.
- Vaadates olemasolevate katelde panust koosmõjus lähedalasuvate samalaadsete saasteallikatega (AS Graanul Invest kaks saasteallikat, mille parameetrid võetud LHK projektist), osutub jällegi indikatiivseks saasteaineks lämmastikoksiidid. Nõrga loodetuule puhul (suurim koosmõju efekt) võib NO_x kontsentratsioon ulatuda $0,67 SPV_1$ väärtusest ($134 \mu g/m^3$). Maksimaalne kontsentratsioon kujuneb AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil ning saastetundlike objekte ei ohusta. Edelatuule puhul, mis on valdav tuulesuund ning kannab saasteaineid asula suunas, moodustab maksimaalne kontsentratsioon $0,63 SPV_1$ ($125 \mu g/m^3$), mis kujuneb AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil. Asulas kujunev NO_x saastetase on suurusjärgus $5 \mu g/m^3$ e $0,03 SPV_1$.
- KTJ puhul ei saa rääkida täisväärtuslikust koosmõjust, kuna sellisel juhul on teised saasteallikad põhimõtteliselt erinevad. KTJ tekitab nõ foonilise saastetaseme, mis on laia ulatusega, kuid madala väärtusega. Ülejäänud, madalamad saasteallikad omavad koosmõju

efekti vahetus läheduses. Sisuliselt on koosmõju nende (madalamate allikate) vahel ning KTJ annab teatud madalama foonilise taseme. Sellisel juhul (võrdluseks) kujuneb maksimaalne kontsentratsioon jällegi AS-i Graanul Invest tootmisterritooriumil ning nõrga edelatuule puhul võib NO_x kontsentratsioon ulatuda 0,61 SPV₁ väärtusest (122 µg/m³).

- Seega on Imavere Saetööstuse saasteallikatel nõrk koosmõju lähedalasuvate samalaadsete saasteallikatega, mis asuvad u 500 m kaugusel kagus. Madalamate saasteallikate (katlamaja korstnad) puhul on määravaks vahemaa, mis on pikem kui antud saasteallikate mõjupiirkond. Kõrge saasteallika (KTJ) puhul tekivad niivõrd madalad kontsentratsioonid, et koosmõju jääb märkamatuks.
- Tulenevalt kavandatavate tegevuste asendist ja tehnoloogiast (elamu- ja puhkealade suhtes) ei prognoosi eksperdid kavandatava tegevuse olulist mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale. Samuti ei prognoosi eksperdid detailplaneeringuga kavandatud käitiste töötamisel tööstustegevusega seotud müra, tolmu ja vibratsiooni olulist lisandumist ei eraldi ega koosmõjus naabruses asuvate tootmisobjektidega.
- Kavandatavate tegevuste elluviimine loob eeldused käitise tootmistehnoloogilise skeemi täiustamiseks, mille tulemusel luuakse koostootmisjaama rajamise võimaluse teel võimalus tõhustada käitise jäätme- ja toormekäitust ning toota taastuvate kütuste põletamisel koostootmisrežiimis elektritenergiat.
- Detailplaneeringuga kavandatu ei mõjuta Natura 2000 võrgustiku alasid ega kaitstavaid loodusobjekte, samuti teisi tundlikke looduslikke alasid.
- Arvestades asjaoluga, et uute hoonete ja rajatiste rajamine toimub olemasoleval tootmisterritooriumil või seda laiendatakse suunas, mis on vastupidine asula olemasoleva hoonestuse suunale ei prognoosita oluliste ehitusaegsete mõjude ilmnemist, sh. transpordikoormuse lisandumisest tingitud mõjude osas.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise raames käsitleti kaht põhialternatiivi (protsessi selguse huvides arvati mõjude hindamisel ebareaalseteks alternatiivideks algsed, sh KSH programmi faasis kirjeldatud, planeeringulahendused):

- Täiendavad tootmismaa (koostootmisjaama tarbeks) ja jäätmehooldla maa (puidujääkide hooldla tarbeks) sihtotstarbega ehitusalade määramine olemasoleva Imavere saeveski tootmisala ja Navesti jõe piiranguvööndi vahelisele alale. Variant töötati välja detailplaneeringu ja KSH protsessi käigus ning vastab valla üldplaneeringule.
- 0-alternatiiv ehk olemasoleva olukorra säilimine.

0-alternatiiviga kaasnevat keskkonnamõju hinnati samades aspektides

võrdluses kavandatava tegevusega. Variantide võrdlemisel selgus, et planeeringulahenduse ellurakendamisega (eelkõige koostootmisjaama rajamisega) kaasneb positiivne efekt jäätmemajanduse ja toormemajanduse korralduse osas, mis antud olukorras tähendab tööstusettevõtte toimimise efektiivsuse suurenemist. Lisaks on arvestatav taastuvatest energiaallikatest koostootmise režiimil toodetav elektrienergia. Negatiivsest küljest võib sellega kaasneda teatav surve suurenemine veekeskkonnale, otsene kuid väheoluline mõju avaldub ka taimkattele.

Planeeringulahenduse võimalikkuse ja otstarbekuse üle peab langetama kaalutusotsuse kohalik omavalitsus. Seejuures tuleb arvestada ka piirkonna arenguplaane laiemalt.

Keskkonnaekspert
Heikki Kalle

.....

24.04.2013

Kasutatud materjalid

- Biotek Projekt OÜ, 2006. Imavere Saeveski palgilao veevarustus ja kanalisatsioon, veehoidla. PP 0706-VK 01.
- EC, 2006. Integrated Pollution Prevention and Control. Draft Reference Document on Best Available Techniques for Large Combustion Plants. European Commission, European IPPC Bureau.
- EMÜ, 2007. Jõgede hüdrobioloogiline seire. 2006. a. aruanne. Eesti Maaülikool, PKI Limnoloogiakeskus. Tartu.
- Hedmark, Å., 2009. Treatment of Log Yard Runoff. Purification in Soil Infiltration Systems and Constructed Wetlands. Doctoral Thesis. Swedish University of Agricultural Sciences. Uppsala. http://diss-epsilon.slu.se:8080/archive/00002071/01/Hedmark_a_090819.pdf
- Järvekülg, A., „Eesti Jõesed“, Tartu 2001
- Järvekülg, R., 2006. Arvamus Imavere Saeveski AS plaanile veevõtuks Navesti jõest.
- Järvet, A., 2006. Viljandimaal Suure-Jaani vallas Vihi külas Tamme veski minihüdrolektrijaama ja kalakasvatuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne. Tartu.
- Kask, R., „Eesti mullad“, Tallinn 1996
- Keskkonnaministeeriumi jääkreostuskollete nimekiri [WWW] <http://www.envir.ee/1119> (juuli 2009)
- Kultuuriväärtuste Riiklik register [WWW] <http://register.muinas.ee> (juuli 2009)
- Maa-ameti kaardirakendus [WWW] <http://www.maaamet.ee> (juuli 2009)
- Monoliit OÜ, 2006. Imavere vald. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2006-2018.
- Singleton, H.J. 2000. *Ambient Water Quality Guidelines for Sulphate: Overview Report*. Water Management Branch, British Columbia Ministry of Environment, Lands and Parks, Victoria, British Columbia (<http://www.env.gov.bc.ca/wat/wq/BCguidelines/sulphate/index.html>).
- The Finnish Environment, 2001. Finnish Expert Report on Best Available Techniques in Large Combustion Plants. Helsinki.
- Varneckienė, Jūratė, Babre, Kristīne, Reihlen, Antonia, „Kemikaaliriskidest ohustatud tarbija – üldsuse teavitamine ja teadlikkuse tõstmine. Ülevaade Balti riikide ja EL valitsusvälistest organisatsioonidest: nende roll ja tegevused tarbijate teavitamisel kemikaaliriskidest“, 2004
- WHO Euroopa Piirkonna Büroo, „Cycling and health in cities“, 2002

LISAD

1. Detailplaneeringu põhijoonis
2. KSH programm ja selle menetluskokumentatsioon (KSH programmi lisad)
3. KSH aruande avaliku väljapaneku ja aruteluga seotud materjalid
4. Välisõhu saasteainete modelleerimisel saadud levikukaardid
5. Taimkatte ülevaade

[illegible]

[illegible]

***Lisa 2. KSH programm ja selle menetluskokumentatsioon
(KSH programmi lisad)***

Lisa 3. KSH aruande avaliku väljapaneku ja aruteluga seotud materjalid

Lisa 3.1. Aruande I avalikustamine

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH avaliku väljapaneku arutelu protsessi protokoll nr 1

Kuupäev: 01.03.2011.

Koht: Imavere Rahvamaja saal.

Algus: 16.00, lõpp 16.45.

Kohal: A. Siimussaar, J. Ellram, S.Tamm, A. Pallo, E. Ilves ja H. Kalle.

Teema:

1. Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH avalik arutelu peatamine.

Avalikul väljapanekul oleva Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH kohta laekus Imavere Vallavalitsusele 28. veebruaril 2011. a OÜ Nurgametsa Vara poolt tähtkirjaga vastuväited ja ettepanekud, millele ei ole võimalik mahukuse tõttu koheselt vastata.

Koosolekust osavõtjad otsustasid Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH menetluse hetkel peatada, kuna kirjas juhiti tähelepanu ka detailplaneeringu protsessi protseduurilistele vigadele.

Otsus:

1. Peatada Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH koostamise protsess ja anda asjaosalistele edaspidi teada edasisest menetlemise käigust.

2. Jätta ära 01.03.2011. kell 17:00 toimuma pidanud avalik arutelu ja anda koosolekule tulnutele kirjaliku teatega teada asjade edasine käik. (Lisatud kohaletulnute registreerimisleht)

Protokollis

.....
Anneli Siimussaar
abivallavanem

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 detailplaneeringu ja KSH avalik arutelu 01.03.2011. kell 17:00

[illegible]

IMAVERE VALLAVALITSUS

OÜ Nurgametsa Vara
Estonia pst 1
10143 TALLINN

04.03.2011 nr 7-1.2/155

TEADAANNE

Imavere Vallavalitsus annab teada Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise protsessi peatamisest.

01.03.2011. toimunud Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruande arutelu jäi ära. Otsus on välja toodud protokollis.

Edasisest tegevuse käigust informeerime asjaosalisi kirjaliku teatega.

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt/

Jüri Ellram
vallavanem
jyri.ellram@imaverevv.ee
511 7499

Lisatud: Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH avaliku väljapaneku arutelu protsessi 01.03.2011. protokoll ja registreerimisleht.

Koostas: abivallavanem Anneli Siimussaar, tel: 389 7543

Koopiad: Siseministeerium; Järva Maavalitsus; Keskkonnaministeerium; Keskkonnaamet; Maanteeamet; Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Eesti Projektbüroode Liit; Eesti Keskkonnatühenduste Koda; Eesti Roheline liikumine; OÜ Aarens Projekt; OÜ Hendrikson & KO; Georg Muutra; Mati Kask; Anne Laarmaa; AS Graanul Invest; Stora Enso Eesti AS Imavere Saeveski.

Viljandi mnt 6
Imavere küla
Imavere vald
72401 Järvamaa

Tel./Faks 389 7522
389 7543
389 7553
imavere@imaverevv.ee

Reg.nr. 75004866
a/a 10702000618007
SEB Pank
a/a 1120132417
Swedbank

Hendrikson & Ko

Töö nr: 1405/10
Aruanne täiendatud 24. 04. 2013

Imavere Vallavalitsus
Viljandi mnt 6
Imavere küla,
Imavere vald,
Järvamaa 72401

25. veebruar 2011.a

Vastuväited ja ettepanekud avalikul väljapanekul oleva Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohta

Vastavalt planeerimisseaduse § 20 lg 1 on igal isikul õigus avaliku väljapaneku ajal esitada ettepanekuid ja vastuväiteid planeeringu kohta. Vastuväide on mingi planeeringulahenduse kohta mittenõustuva seisukoha esitamine või väide, et planeeringu menetlemisel ei ole täidetud seaduse nõudeid.

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele on igaühel õigus keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal tutvuda programmi, aruande ja strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju käsitlevate muude dokumentidega, esitada aruande kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid.

Esitame siinkohal OÜ Nurgametsa Vara poolsed vastuväited ja ettepanekud avalikustamisel olnud **Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu (edaspidi DP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande (edaspidi KSH või KSH aruanne)** kohta.

I Planeeringulahenduse ja KSH aruande objektiivsuse ja menetluse korrektsuse kohta esitades järgmised vastuväited:

1. Me ei nõustu kehtiva Imavere valla üldplaneeringu (edaspidi ÜP) muutmisega. ÜP-ga on Imavere saeveski ümbrusesse määratud piisava suurusega tootmis- ja äriala laiendamise võimalus, mis on seni kasutamata (ÜP kaardil ala tähisega TTp+Bp – perspektiivne tootmis- ja ärimaa). DP teeb ettepaneku muuta kehtivat ÜP-d ja võtta maha mets, mis seni on toiminud tootmisala puhervööndina. Nii sattuvad tootmisalad lagedale alale, mis suurendab tuulte mõju kõigile naabruskonna kinnistutele ja hoonetele. Me ei nõustu sellise lahendusega ja juhime tähelepanu, et see on vastuolus kehtiva ÜP ja maakonnaplaneeringutega. ÜP muutmiseks peab olema selgesti mõistetav avalik huvi. Antud juhul seda ei ole. Selle asemel on kitsas erahuvi, mis muudab keskkonnaolukorda sellel alal tunduvalt halvemaks. Seda olukorras, kus on võimalik tagada ka ÜP kohane areng ja järgida seaduses olevat ehituskeeluvööndi ulatust. Kas valla ÜP-s toodud põhimõte: "Territoriaal-majandusliku arengu kavandamise peamiseks eesmärgiks peab olema inimeste elukeskkonna kvaliteedi tõstmine koos looduskeskkonna tasakaalu säilitamisega. Selleks tuleb järgida säästva arengu põhimõtteid. Eesti Vabariigi põhiseaduse järgi on igaüks kohustatud säästma elu-

- ja looduskeskkonda ning hoiduma sellele kahju tekitamisest. Looduskeskkond on ressurss, mida tuleb kasutada läbimõeldult ja säästvalt. Looduskeskkonna halvenemisel halveneb ka elukeskkond koos töö- ja puhketingimustega. Seetõttu peab valla üldplaneering aitama kaasa keskkonnaseisundi parandamisele.” on ainult sisutu jutt?
2. KSH aruandes on selge järeldus: “Planeeringuga kavandatava mõju taimkattele on suur (mets raiutakse maha)...”. Huvitav on see, et sama lõik jätkub “...kuid ei ole metsa vähest väärtust arvesse võttes oluline. Mõju piirkonna identiteedile ei ole oluline, kuna kavandatavad objektid lisanduvad olemasolevale tootmisalale. Visuaalne mõju on oluline kuna kõrge kavandatava koostootmisjaama korsten (kuni 70 m) paistab kaugele, kuid olemasoleva tööstusilmelise maastiku identiteeti see siiski oluliselt ei muuda.” Kas KSH ekspert on siin tahtlikult moonutanud fakte? **Ala ei lisandu olemasolevale tootmisalale vaid kavandatakse osaliselt ÜP järgsele metsa alale ja täielikult tänasele metsa alale, mis on suures ulatuses ka ehituskeeluvööndi ala. Seda kinnitab ka fakt, et Kadastiku 15 kinnistu on katastrisse kantud kui 100% maatulundusmaa, mis on 26.36 ha ulatuses kinnistu 26.87 ha kogupindalast ka metsamaa. Seega strateegilise valiku aspektist on siin tegu olulise strateegilise valikuga, mitte järgida kehtivat valla ÜP-d ja seadusega määratud ehituskeeluvööndit. Olemasoleva metsamaa hävitatakse ja kavatakse rajada uus tootmisala suures ulatuses ehituskeeluvööndi alal asuva metsa sisse. Leiam, et KSH ekspert on siin oma järeldustes olnud ebapädev või erapooletu.**
 3. KSH aruandes on ka selge järeldus, et “Imavere saeveski toimimise mõju pinnasele, põhjaveele ning Navesti jõele avaldub eelkõige läbi territooriumil formeeruva potentsiaalselt reostunud sademevee.” Lisaks on välja toodud, et “Detailplaneeringu rakendamisel võib veekeskkonnale avaldub koormus suurened, koormus veekeskkonnale suureneb eelkõige läbi koostootmisjaama veetarbe ning täiendavate potentsiaalselt reostunud sademete ja tehnoloogiliste heitvete tekke.” Selles kontekstis on arusaamatu, miks reostusallikas viiakse lähemale veekogule ja soovitakse rajada selle ehituskeeluvööndisse. Ehituskeeluvööndi eesmärk Looduskaitseseaduse §37 lg 2 järgi on: “Ranna ja kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ja puhketingimuste säilitamine. Ranna piiranguvööndis on keelatud lageraie. Kalda piiranguvööndis ei tohi lageraielangi pindala olla suurem kui kaks hektarit, välja arvatud maaparandussüsteemi eesvoolu veekaitsevööndis maaparandushoiutööde tegemisel.” **On ilmselge, et mets (sh piiranguvööndis asuv mets) jõe kaldal kaitseb jõe sinna imbuda võiva keskkonnasaaste eest.**
 4. Me ei nõustu sellega, et avalikustatud DP vähendab ehituskeeluvööndit. Ehituskeeluvööndi vähendamiseks ei saa esitada põhjust, mis on seotud arendaja majandushuvidega. Seda enam, et vastavalt ÜP-e on alal olemas reaalne alternatiiv kõigi rajatiste ja hoonete viimiseks väljapoole ehituskeeluvööndit. Lisaks ei ole DP kohta olemas nõusolekut ehituskeeluvööndi vähendamiseks. Keskkonnaamet on oma 20.01.2011 nr HJR 6-/10/49034-2 kirjas (mis ei olnud lisatud avalikustamisel olnud DP kausta arvatavasti info varjamise eesmärgil) juhtinud selgelt sellele ka tähelepanu: “... detailplaneeringu koostööstamine ja ehituskeeluvööndi vähendamine on erinevad menetlused, mida teostatakse erinevate seaduste alusel. Ehituskeeluvööndi vähendamisel on tegu taotlemisega, mida on vaja põhjendada. Detailplaneering praegusel kujul seda ei võimalda.” **Ka ei ole antud kirjas kajastuv see, et Keskkonnaamet oleks planeeringu koostööstanud. Kuna planeeringul on puudu oluline koostööstatus on selle avalikustamine seaduse vastane.**

5. Me ei nõustu sellega, et DP algatamisel on algatatud planeering kogu Kadastiku 15, Kadastiku tee 1 ja Veepuhasti kinnistuid hõlmavale alale aga avalikustatud DP on koostatud osale alast. Leiame, et planeeringu algatamise otsust ei ole järgitud ja esitatud DP ei vasta planeerimisseaduse, ÜP aga hea tava nõuetele. See ei võimalda isikutel õigesti aru saada ei planeeringuala ulatusest ega sellest lähtuvalt kaitsta ka oma huve. Ilmselt on juba valla lähteseisukohad planeeringuala suuruse kohta siin eksitava sisuga, mistõttu planeeringut tuleb alustada otsast peale ja tagada, et selle koostamine toimub kas ÜP kohaselt (saab rahastada ja tellida arendaja) või ÜP-d muutvalt (rahastatakse valla eelarvest ja tellija on KOV, töö koostaja leidmiseks viiakse läbi riigihange jne).
6. Me ei nõustu sellega, et DP lähteseisukohtade punktis 3 toodud ÜP-ga ei ole arvestatud. Sellega arvestamata jätmisest on tulnud O L U L I S E D M E N E T L U S V E A D, mis eiravad avalikku huvi ja seaduse elementaarseid erisusi ÜP-d muutva DP kohta.
7. Me ei nõustu sellega, et avalikustatud DP kaustas ei olnud ühtegi kooskõlastust. Sellega on rikutud väga oluliselt seaduse nõudeid ja seaduse mõtet. Seetõttu tuleb seaduse järgi DP vastuvõtmine lugeda õigustühiseks.
8. Me ei nõustu sellega, et ÜP-d muutvale DP-le ei ole lisakooskõlastusi määranud maavanem. Seaduse järgi peab ta seda tegema ja vald ei oma õigust määrata lähteseisukohtades määratud kehtestamiseks vajalike kooskõlastuste loetelu. Lisaks on vald Lähteseisukohtade punktis 6 eksinud ka planeerimisseaduse vastu, mis üheselt määrab, et vastu võtta tohib ainult kooskõlastatud detailplaneeringut.
9. Kuigi DP ja KSH aruandega pidi tutvuda saama Imavere Vallavalitsuses abivallavanema kabinetis 29. jaanuarist kuni 26.veebruarini tööpäeviti kella 10:00 – 16:00 ja valla veebilehel www.imaverevv.ee. Ei olnud DP veebilehel üleval. Sellega on jämedalt rikutud seaduse nõudeid.
10. KSH aruande avalikustamisel on täitmata mitmed seaduse nõuded. Ka ei leidnud me programmi avalikustamise teadet valla kodulehel, mistõttu juba selle avalikustamisel on rikutud seaduse nõudeid. Nõuame, et KSH menetlust alustataks otsast peale. Seda, sest KSH algatamist tuleb vallal motiveerida muu hulgas ka valla peamise ruumilist arengut suunava strateegilise dokumendi olulises mahus muutmisega (ÜP lahendust muudetakse mitmel juhul, sh maantee osas). See aspekt on KSH aruandes kajastamata ja ÜP muutmisega seoses kaasamata KSH menetlusse ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Maanteeamet.
11. Me ei nõustu sellega, et DP avalikustamise ajal on valla kodulehel avalikustatud eskiisjoonis, mitte planeeringujoonis. Avalikustamine on korraldatud seega valesti ja esitatud kodulehel puudulikud materjalid või on planeeringu koostaja olnud ebapädev ja ei ole osanud vormistada planeeringut. Palume esitada tõendusmaterjali, et DP koostajal on õigus planeeringut koostada. Seda, sest planeeringu eskiisjoonisel ei ole täidetud seaduse nõuded planeeringu vormistamiseks. Joonisel on täitmata planeerimisseaduse nõuded. Samuti oli vallamajas avalikustamise ajal tagatoota kappi peidetud kaust ebakomplektne ning mitte vastav planeerimisseaduse nõuetele.
12. DP on avalikustades eirates praktiliselt kõiki seaduse nõudeid. Seetõttu on DP vastuvõtmine ja avalikustamine õigustühised. Faktiks on, et 22.02.2011 ei olnud Imavere vallamajas üleval DP avalikustamisest teavitavaid kuulutusi ega DP kausta, kaarte jm seadusega nõutut. Sellega on rikutud räigelt seaduse nõudeid.

13. **DP oli avalikustamise ajal peidetud abivallavanema taga tuppa kappi ja see ei olnud seega avalikustamisel – DP avalik kättesaamine huvitatud isikutele puudus.** Meil õnnestus tutvuda ebakomplektse kaustaga vaid tänud meie palgatud esindaja teadlikkusele seaduses antud õigustest. Tavakodanikul olnuks see võimatu. Vallamajja sattunud isik poleks isegi teada saanud DP avalikustamise faktist.
14. **Avalikustamise ajal puudus vallamajas KSH aruande kaust ja KSH programm, mis peavad olema DP avalikustamise ajal vastavalt seadusele kättesaadavad.** Samuti ei olnud KSH avalikustamisest (ja arvatavasti juba ka KSH programmi avalikustamisest ja KSH algatamisest) teavitatud valla kodulehel vastavalt seaduse nõuetele. **Seetõttu tuleb KSH menetlust alustada otsast peale. Esitame vastuväite KSH aruande senisel kujul heakskiitmisele, kuna selle menetlusel esineb olulisi vigu ja KSH aruandes on kajastamata, et reaalselt eksisteerib alternatiiv kogu arendus kavandada vastavuses üldplaneeringuga.**
15. **Avalikustamise ajal tutvuda antud DP kaustas puudus valdav osa seadusega nõutud infost, sh kooskõlastused ja valla seisukoht nendega arvestamise kohta.** Avalikustatud DP-s olid täitmata mitmed seaduse nõuded.
16. **Me ei nõustu, et DP-s on hoonestusalad sidumata krundi piiride vms.** See on väga oluline olukorras kus kaotatakse tänane mets ja rajatakse üle 3 ha uusi ehitisi!
17. **DP avalikustamise kuulutus ja DP eskiisi avalikustamise kuulutus ei olnud seaduse nõuete kohaselt üleval Imavere Valla veebilehel. Sellega on otseselt rikutud seaduse nõudeid, mistõttu DP menetlust tuleb alustada otsast peale.** Juhime tähelepanu, et planeerimiseseadus on oluliselt muutunud paar aastat tagasi ja vald on sisuliselt ignoreerinud kõiki seaduse muutusi tehes nii võimatuks planeeringus avalikkuse osalemise, varjates avalikkuse eest olulist infot ning takistades juba algusest peale kodanike, ametkondade jt isikute seaduse kohast kaasamist DP menetlusse. **DP menetlust tuleb seetõttu korrata otsast peale.**
18. **Esitame vastuväite Imavere Vallavolikogu otsuse nr 3 kohta, mis on tehtud 21.01.2011. Selles ei kajastu valla kaalutlused ÜP muutmise vajaduse kohta.** Vallavolikogu oleks pidanud kõigi materjalidega tutvumisel tuvastama, et DP ei vasta lähteseisukohtadele ja DP tagasi lükkama. Samuti on kaheldav kas Imavere Vallavolikogu viibis täis koosseisus 21.01.2011 Toilas. Kui jah palume selle tõenduseks esitada materjalid. Kui ei siis on Volikogu otsus võltsing, mis on puudulikult motiveeritud. Kas üldse kõik volikogu liikmed said tutvuda täis mahus KSH aruandega ja DP tekstidega ning seaduses nõutud DP lisamaterjalidega? Julgeme selles kahelda, et see oli Toilas võimalik, kuna ka vallamajas puudusid seadusele vastavad DP kaust, KSH programm ja KSH aruanne. Või jäidki need Toilas peetud väljasõidu istungile?
19. **Isegi kui Imavere Vallavolikogu otsust nr 3 kohta, mis on tehtud 21.01.2011 ei tühistata ja see tõesti lagetati Toilas pole Vallavalitsus täitnud selles Volikogu poolt talle esitatud nõudeid.** DP menetlus ei ole seega olnud lisaks otsestele ja ulatuslikele seaduste rikkumistele vastavuses ka Volikogu tahtega. Kuna DP ei ole vastavuses juba Volikogu enda poolt välja antud lähteseisukohtadele tuleb menetlust korrata otsast peale kaasates volikogu DP menetlusse, kuna toimub ÜP muutmine. Volikogul on õigus omada ja teada ka Vallavalitsuse senist sahkerdamist DP-ga. **Leiame, et kuna Vallavalitsus on seadust rikkunud olulises ulatuses seadust tulek Volikogul algatada järelevalve Vallavalitsuse tegevuse suhtes.** Palume Volikogul vajadusel kaasata selleks Politsei.
20. **Esitame vastuväite KSH aruandes käsitleda valitud alternatiivide kohta. Meile on arusaadamatu kuidas on saanud KSH ekspert jätta hindamata alternatiivi ÜP**

- järgmise kohta.** ÜP-s on piisavalt maad ÜP-järgseks arenguks. Selline tegutsemine ja reaalse alternatiivi hindamata jätmine on ebaetiline. See saab olla läbi viidud nii vaid kaalutlusel, et jätta kajastamata ilmselgelt parima alternatiivi olemasolu valla ÜP kohase strateegilise arengu elluviimise aspektist. Selliselt on saanud moonutada aruande tulemusi ja muuta selles toodu positiivsemaks kui see tegelikult on. Sisuliselt on tegu erapooliku ja kallutatud hindamisega, mis ei arvesta valla ja avalikkuse huvi, mis on järgida kehtivat ÜP-d.
21. **Avalikustamisel kodulehel olnud materjalides ei ole üldse motiveeritud ÜP muutmist.** Seetõttu jääb mulje, et vald ei ole oma kohustusi täitnud ning allub ala arendaja diktaadile, kes on leidnud odavaima DP koostaja ja KSH koostaja, kellele pole oluline ei eetika ega korrektne seaduse järgne tegutsemine. Sellist olukorda tuleb pidada kahetsusväärseks.
 22. **Avalikustatud DP on sisuliselt vigane ja ei vasta seaduses kehtestatud DP nõuetele ega ka valla enda antud lähteseisukohtadele. Seetõttu tuleb DP sisulist koostamist alustada otsast peale kõrvaldades DP-st seaduse täitmata jätmisega seotud sisulised puudused.**
 23. **Avalikustatud KSH aruandes on järeldus:** “Kavandatu elluviimine eeldab Navesti jõe ehituskeeluvööndi vähendamist 50 meetrini jõest jõearse metsa arvelt. Antud metsa-ala puhul ei ole tegemist botaaniliselt ega looduskaitseolulise kooslusega, samuti puudub sel oluline esteetiline või rekreatiivne väärtus.” Huvitav, mis kaalutlustel on jäetud kajastamata see, et loodus oma isepuhastusvõimega tootmisala naabruses oleva jõe ja tööstuse vähesel vähendab jõevee reostuse riski? **Metsal on olemas just esteetiline väärtus, sest see varjab ilmetut tööstusala. Lisaks on sellel väärtus, sest see kaitseb ala tuulte eest. Võib olla nõus, et alal ei ole rekreatiivset väärtust, kuid just keskkonda kaitsev väärtus on siin põhiline ja seda on hindaja pidanud täiesti ebavajalikuks kajastada, seda hoolimata faktist, et Looduskaitseaduse järgi on see just kalda alal põhiline aspekt.**
 24. **Avalikustatud KSH programmi joonisel 2 on Hendrikson ja KO võltsinud seadusega määratud ehituskeeluvööndi ulatust. Seda sest metsa alal laieneb ehituskeeluvöönd kogu piirangualale.** Lähtuvalt sellest on saanud tekkida olukord, kus KSH programmi kohta seisukohtade andjad ja avalikkus on lähtunud valedest eeldustest ehituskeeluvööndi ulatuse suhtes. Selline tegevus on ebaetiline ja väärib karistamist seadusega ettenähtud korras. **Tegu on dokumentide võltsimisega parema arvamuse ja paremate seisukohtade saamise eesmärgi, mistõttu KSH menetlust tuleb alustada otsast peale ja leida seda läbi viima arendajast sõltumatu ja eetilisel toimiv ekspert või ekspertrühm.** Seda kinnitab ka see, et KSH programmi lisatud joonis 3 ei ole loetav just ehituskeeluvööndi ulatuse osas (NB! Jooniste loetamatusele on otseselt tähelepanu juhtinud ka Keskkonnaamet oma 19.10.2010 kirjas nr HJR 6-8/385227-2). Raske on uskuda, et selline valik on tahtmatu olukorras, kus mõju hindab firma, kes on seda mitmeid aastaid teinud ja peab seeläbi olema ka kursis seadustega, sh Looduskaitseadusega. **Seetõttu on ka programmis arvatavasti jäetud kajastamata ÜP muutmise teema ning ehituskeeluvööndi vähendamist kajastatud ebaobjektiivselt. Kuna tegu on keskkonnamõju STRATEEGILISE hindamisega on strateegilised valikud ehituskeeluvööndi vähendamiseks (selle tegevuse mõju järgnevate vähendamiste tekkele, kuna kord on juba erand tehtud) ja ÜP muutmiseks jäetud objektiivselt hindamata.** Just neile oleks pidanud juhtima KSH ekspert sõltumatuse korral KOV tähelepanu. Eriti kahetsusväärne on see, et ehituskeeluvööndi vähendamise ja ÜP muutmise tegeliku ulatust on proovitud varjata

vastava valdkonna üle järelevalvet teostava ametkonna ehk Keskkonnaameti eest. Seetõttu võib oletada, et Keskkonnaamet ei saanud juba algusest peale programmist infot ÜP muutmisest ja ehituskeeluvööndi alale pinnavett saastava ettevõtte rajamisest. Samuti on vastavat infot varjatud avalikkuse eest. Niisugune võltsimine puudutab meid kõiki ja on ilmselge näide kuidas kodanike proovitakse eemale hoida olulise otsuse tegemise sisulistest aspektidest.

25. **Täiesti absurdne on ÜP muutmise põhjendamine tehnoloogiliste ja majanduslike huvidega. Need ei ole avalikud huvid ja ei saa üles kaaluda seadust ja avalikku huvi tagada ÜP järgmine ja metsa säilimine.** Kui mujale ei saa tehnoloogiliselt neid rajatisi teha, siis tuleb neist loobuda. Ka ei põhjenda ei DP või KSH miks neid ei saa mujale ÜP järgselt lubatud aladele teha. Keskkonnaspektist ja tehnoloogilisest aspektist lähtuvalt kindlasti saab. Ehk on see arendajale kallim aga arenduse odavus ei saa olla avalik huvi. Avalik huvi on parim lahendus ja ÜP järgimine ning seaduse täitmine ehituskeeluvööndi järgmise osas. Kui see tingib lahenduse kulukuse võib selle teha mujale, seda enam, et Imaveres pole ju vaja nii palju sooja tavatarbijatele kui toota plaanitakse. Üks koostootmisjaam juba tuleb. Palju neid vaja on?
26. **ÜP-d muutva DP algatamine oleks selgelt pidanud kajastuma algses volikogu otsuses. Juba algatamisel oleks pidanud Imavere Vallavolikogu kaalutlema ja põhjendama ÜP muutmise vajadust. Seda ei ole tehtud. Leiame, et seetõttu tuleb ÜP-d muutva DP menetlemiseks algatada DP otsast peale ja sellisest kavatsusest ka korrektselt avalikkust teavitada või viia DP rangesse vastavusse Looduskaitse seaduses määratud ehituskeeluvööndi ja ÜP-ga.**
27. **Me ei nõustu sellega, et vastupidiselt heale tavale on taimkatte ülevaade koostatud oktoobris, millal on võimatu tuvastada ala tegelikku väärtust.** Hea tava järgi viiakse haljastuse hinnangud ja välitööd loodusväärtuste tuvastamiseks läbi vegetatsiooniperioodil. Leiame, et enne DP edasi menetlemist tuleb kõige varem mais korrata taimestiku välitöid. Alles siis saab objektiivselt otsustada alal oleva taimestiku väärtuste. Nagu näha lisatud fotodelt on metsas maas puu lehed ja alustaimestik sisuliselt tuvastamatus olukorras.
28. **Me ei nõustu sellega, et varjatut on DP-s veel üks ÜP muutmise ettepanek, mis on põhjendamata ja mille muutmise mõju on hindamata.** See puudutab ptk 4.4 ja 5. toodud Imavere möödasõidu tee aukoha muutmist. **Selle muutmine tuleb kooskõlastada Maanteeametiga ja Majandus- ja Kommunikatsiooni ministeeriumiga.** Oleme vastu, et selliseid muutusi peidetakse teksti. Samuti oleme vastu, et seda üldse tehakse kuna algatamise otsus ja läheseisukohad seda ette ei näe. Lähtuvalt soovist seda teha tuleb muutuse mõju hinnata, asukoht kooskõlastada eeltoodud ametkondadega ja ka Keskkonnaameti ja Terviseametiga.
29. **Oleme vastu, et Kadastiku 1 krundile liidetavatel maa-aladel nähakse ette raadamine kogu perspektiivse krundi ulatuses.**
30. **Me ei nõustu sellega, et planeeringus on määramata keskkonnatingimused.** Keskkonnaosa on DP-s kirjeldatud üsna süsteemilt ning kajastades ebaobjektiivselt vajadust likvideerida mets. DP järgi oleks nagu ehituskeeluvööndisse tootmise arendamine loomulik arendaja õigus ja täiesti seaduse kohane ning eetiline tegu. Leiame, et selline lähenemine on taunitav ja ebaeetiline.
31. **Me ei nõustu ptk 5 oleva lausega "Samuti on maakaustuse seisukohalt oluline kasutada sellist väheväärtusliku ala kuhu teisi tegevusi planeerida ei anna", sest alal on mets ja see on kalda kaitse ja jõevee kvaliteedi kaitsjana oluline. Seda on kinnitanud ka seadusandja nähes seadusega ette ehituskeeluvööndi.**

Ehituskeeluvööndist ja ÜP-st kinni pidamine on antud juhul ülimalt olulised, sest tegu on saastava objektiga, mitte loodusliku ala või väikse maakasutuskoomusega alaga.

II Teeme järgmised ettepanekud Planeeringu täiendamiseks:

1. **Viia planeering vastavusse kehtiva ÜP-ga ja kavandada DP-s kogu hoonestus väljapoole ehituskeeluvööndit. Selleks on olemas reaalsed võimalused ja piisavalt vaba maad.** Omavalitsusel on kohustus sellist alternatiivi kaaluda ja oma kehtestatud ÜP-d ka vastavalt planeerimisseadusele järgida. Valla arengut ei saa dikteerida arendajad vaid seda peab suunama vald teadlikult kaaludes keskkonnamõjusid (antud juhul tegemata), avalikke huve (sh naaberkinnistute väärtuse ja kasutatavuse säilimine) ja nõudes täielikult kõigi seaduse nõuete täitmist.
2. **Kajastada DP-s, et ehituskeeluvööndi vähendamine ja metsa maha võtmine ei ole vajalikud, kuna naabruses on (muu hulgas vist isegi samale arendajale kuuluvat) lagedat maad.** Alternatiivne asukoht on ju võimalik nagu ka tegevuse ärajätmine kuna juba on seal samas olemas planeeritud ja vist isegi projekteerimisel olev koostootmisjaam. Meile on arusaamatu, miks neid peab rajama metsa kui lagedat ala on olemas ja see on ÜP järgi tootmiskohaks!
3. Lisada planeeringu joonisele tingmärk, mis selgitab lahti punasega ruudutusega ala tähenduse. See oli puudu. Kui see kujutab rajatavaid hooned, siis need saab ja tuleb paigutada väljapoole ehituskeeluvööndit.
4. **Algatada planeeringu ja KSH menetlust otsast peale kuna eeltoodud vastuväidete alusel on ilmselge DP koostaja ja KSH eksperdi ebapädevus ning vald on seadust menetluse käigus räigelt rikkunud.** Teeme ettepaneku, et vald teavitaks DP koostaja ebapädevusest nii Siseministeeriumit, maavanemat kui ka Eesti Projektbüroode Liitu. Teeme ettepaneku, et KSH eksperdi erapooletuse puudumisest ja kallutatud arvamusest teavitaks Siseministeeriumit, Keskkonnaministeeriumit ja Keskkonnaministeeriumit.
5. **Teeme ettepaneku algatada uurimine selgitamaks kas võltsimised on tahtlikud.** Kui jah siis tuleb süüdi olevad isikud vastutusele võtta ja kõrvaldada edaspidisest DP menetlemisest ja DP koostamisega seotud otsustest. Palume Vallavalitsusel või Maavanemal pöörduda uurimise algatamiseks Politseisse.
6. **Teeme ettepaneku lähtuvalt KSH aruandes olnud järeldusest enne DP edasi menetlemist koheselt "põhjalikult läbi kaaluda koostootmisjaama veevajadus ja selle katmise allikad ning heitvete käitlusskeem."** On ilmselge, et ehitusõiguse andmine ilma seda tegemata ja metsa hävitamine igaks juhaks tööstuse naabruses on vastutustundetu tegevus, mis oluliselt mõjutab keskkonda ja suurendab jõkke reostuse sattumise riski. Seega tuleb veevajadus tuvastada enne. Nagu tuleb ka objektiivselt hinnata metsa kadumisest tekkiv pinnavee jõkke sattumise riski suurenemine. Lisame, et see oleks oluliselt väiksem, kui vald järgiks algset ÜP-d ja rajaks tootmise sinna, kus see ÜP järgi on võimalik.
7. **Leida DP ja KSH läbiviimiseks pädev ettevõtte riigihanke korras nagu näeb ette seadus.** Kuna DP ja KSH maksumus kokku on suured võib oletada, et need ületavad riigihanke piiri. On arusaamatu miks vald on hanke jaganud kaheks. Palume esitada endale hankedokumendid ja otsus kus selgub DP ning KSH koostaja valimise kriteeriumid. Hetkel on ilmselge, et valitud on kas absoluutselt ebapädevad või kallutatud tegijad ja tekitab kahtlus kas mitte ei rahastata neid arendaja poolt kõrvalt, et arendaja saaks mida soovib. Vald ei tohi sõltuda arendajast, peab tegema seaduse kohaseid otsuseid ja viima menetluse otsast peale vastavalt seadusele läbi.
8. **Kirjelda ptk 3 selgelt, et tegu on metsaga, millest suur osa on ehituskeeluvöönd.** Praegune ptk 3 tekst jätab mulje nagu oleks tegu valavalt laoplatsidega, mis ei ole tõene.

- Tegu on metsamaaga ja ka katastris maatulundusmaaga, kus kasvab mets. DP seletuskiri peab siin olema fakte korrektselt käsitlev.
9. DP ptk 4.1 toob selgelt välja **“Detailplaneeringuga antakse võimalus pelletitehase ning elektri- ja soojuse koostootmisjaama rajamiseks olemasoleva saetööstuse lisaväärtuse andmiseks.”** DP peab kajastama omavalitsuse kaalutlusi ja avalike huve, mitte äriettevõtte vara kasvatamist. Eelnevale järgnev lause on sisuliselt absurdne **“Käesolev detailplaneering täpsustab käsitletava maa-ala maakasutuse muutes võimalikuks maa-ala ja sellega piirnevate alade edasise funktsioneerimise ning planeeritava ala kasutuselevõtu soovitud eesmärkidel.”** Leiame, et meile muudetakse just vastupidi piirnevate alade kasutamine ja funktsioneerimine sihipäraselt võimatuks. Stora Enso, Delcotek ja Granul Invest ehk võivad sellisest suurtootmisest, meie kaotame. Avalikkus kaotab. Ka avalikkuse soovitud eesmärki arendada ala ÜP kohaselt ei arvestata. Tavakodanik kaotab kui võetakse maha mets, mis ÜP järgi on säilitatav. Seega vastupidi Vallavalitsus muudab siin koos Stora Ensoga piirnevate alade funktsioneerimise võimatuks. Meie naabruses on niigi palju suurtootmist. Ja nüüd tehakse seda juurde suisa metsa arvelt ja jõe saastamise hinnaga. Tsiteeritud lõigud näitavad selgelt, et DP koostaja on tegutsev ainult arendaja huvides, mitte valla ja avalikkuse huvides. Nagu ka vald. **Vallavalitsus ja Vallavolikogu on jätnud oma osa avalike huvide tasakaalustajana ja kaalutlejana täitmata. Teeme ettepaneku, et vald lähtuks ise heast planeerimistavast, seadustest ja järgiks seda, et maakasutus oleks juba menetluse algusest vastavuses ÜP-ga ja Vallavolikogu antud lähteseisukohtadega.** Seda enam, et samas ptk 4.1 juhitakse tähelepanu, et ala peab olema kaitstud ka tule leviku eest. Rajades tehase metsa tuleoht ju suureneb. Metsa ja tehase vahel peaks olema kuja. Seega tuleks järgida ÜP-d ja ehituskeeluvööndis säiliva metsa ja tehase vahele jätta vähemalt niisugune kuja, et pelletitehase või koostootmisjaama põlengu korral tuli ei kanduks metsa. **See on vajalik seda enam, et antud juhul on kogu tegevus kooskõlastamata Päästeametiga.**
 10. Teeme ettepaneku ptk 4.1 toodud nõue rajada haljastus asendada nõudega **säilitada haljastus kogu ehituskeeluvööndi ulatuses.** See on avalikkuse ja kõigi naabrite huvides, et mets säilib. Seda enam, et antud mets ala naabruses on maakonnaplaneeringus kajastatud rohevõrgustiku osana.
 11. Teeme ettepaneku alustada planeerigu koostamist otsast peale ka seetõttu, et **lähteseisukohtades ei ole kajastatud kavatsust muuta Imavere Saeveski detailplaneeringut nagu näeb ette ptk 4.3.** Selline varjatud kehtiva DP muutmine on taaskord ilmselge püüdlus avalikkuse eest olulist infot varjata.
 12. Teeme ettepaneku selgitada lahti, mida tähendab tabelis 3 **“Olo!”**. Planeerimiseseadus sellist ehitusõiguse andmist ei võimalda. Ehitusõigus peab olema antud võimaliku maksimaalse kogusuurusena, kus sees on kõik hooned. Sh olemasolevad kui **“Olo!”** peaks seda tähendama. DP koostaja ja vald on kohustatud teadma olemasolevate hoonete pindalaid ja arvestama need hoonestusala sisse. Siis selgub ka see, et ehitusalad on ulatuslikud nt uut hoonestust on Pos 2, kokku üle 3 ha!
 13. **Teeme ettepaneku planeeritava katlamaja ehitusala ulatuses, mis asub ehituskeeluvööndis säilitada DP alal kogu mets.** Hoonestus tuleb kavandada ehituskeeluvööndis säilivast metsast nii kaugele, et katlamajas tulekahju korral ei häviks naabruses kasvav ja ehituskeeluvööndis seadusega säilitatav mets. Lahendus tuleb kooskõlastada Päästeametiga.
 14. Teeme ettepaneku lisada DP teksti selge arvutus või põhjendus kui palju kavandatava hoonestuse ja rajatiste tõttu vajatakse uusi parkimiskohti. Hetkel

toodud seisukoht, et lisaparkimist ei vajata on põhjendamata olukorras kus kavandatakse üle 3 ha ala ehitiste alla.

15. **Teeme ettepaneku lisada DP ptk 4.5 kohustus tagada ehituskeeluvööndi oleva metsa säilimine ja püsimise tagamine kogu planeeringuala sh algatamise otsuse järgi planeeringualaks määratud alal, mitte ainult DP-s täna oleval alal, mis on piiritletud suvaliselt.** Samuti tuleb DP-sse lisada nõue, et metsa raie korral kuulub see taastamisele, et varjata tootmishooneid ja vähendada tuulte mõju. Leiame ka, et KSH aruandes ei ole tuulte mõju saepuru tolmu lendumisele jms kajastatud piisavalt. Granul Invest pelletitehas näitab selgelt, et teatavate tuultega kandub saepuru isegi meie kinnistuni. Me ei kujuta ette olukorda kus nüüd on topelt hunnikud ja Stora Enso koos Granul Investiga asub meid saepuru alla matma. Kellele me nii oma kinnistut müüa saame?
16. **Teeme ettepaneku lisada DP-sse vertikaalplaneerimise joonis.** See on vajalik, et saada aru kuhu suunas sadevesi juhitakse ja kuidas see võib mõjutada ehituskeeluvööndis säilitatavat metsa ja selle niiskusežiimi.
17. **Teeme ettepaneku lisada DP-sse soojatrasside jt kommunikatsioonide konkreetset asukohad, sest seda nõuab üheselt planeerimisseadus.** Seadusi ei saa täita suvaliselt vaid ikka kõiges ja täpselt. Või on vald ka meie puhul nõus meie kinnistu näiteks kohe ja suvalise hinnaga võõrandama? Me ka sooviks seda nagu Stora Enso soovib ehitada metsa kiirustades. Miks on meie raha saamise soov vähem olulisem Stora Enso omast?
18. **Teeme ettepaneku lisada DP-sse Keskkonnaameti kooskõlastus, et nad üldse on nõus lubama alale uut koostootmisjaama.** Meie teada on selline luba juba vahetus naabruses Granul Investil olemas. Milleks alale kaks ühesugust asja? Kuna ühed pelleti tootjad mõlemad siis ajagu läbi ühe koostootmisjaamaga. Paremini üks ja võimas kui mitu. Vald peaks siin Stora Enso erahuvile eelistama avalikku huvi ja see on vältida väikse vahemaaga samasuguste objektide kuhjamine, sest see viib keskkonnasaaste suureks ja vähendab naaberkinnistute väärtust. Igal juhul on alal üks jaam ja vähem korstnaid ja saastet meile parem kui nende lõputu kokku kuhjamine, sh metsa keskele ja kohtadesse kus ÜP seda ette ei näe.
19. **Teeme ettepaneku maavanemal nõuda DP kooskõlastamist Keskkonnaametiga, Terviseametiga, Maaparandusbürooga, tehnovõrkude omanike ja tehnovõrkude liitumisi tagavate ettevõtetega, Keskkonnaministeeriumiga, Maanteeametiga ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga (ÜP järgse maantee asukoha muutmise), Päästeametiga (sh ehituskeeluvööndis 100% säilitamisele kuuluva metsa kaitse tule eest), Siseministeeriumiga (tegu on riskiohtliku ettevõttega), Tehnilise Järelevalve Inspeksiooniga ja Põllumajandusministeeriumiga (nii suure keskkonnasaastega objektid välistavad naabruses mahetootmise).** Maavanem peab küll kooskõlastused määrama üldplaneeringut muutvale detailplaneeringule ise (NB Vallal ei ole seaduse järgi õigus neid ise määrata nagu seni on seadust rikkudes tehtud) aga leiame, et avalikkuse huvi on tagada suure saastega objekti võimalikult lai kooskõlastatus. Nt meie ärihuvi on, et läheduses oleks olemas mahetootmise võimalus, kui meil ei õnnestu kinnistut müüa võime kavandada ka omal kinnistul põllumajandusliku tootmise jätkamist ja mahetoodanguga tegelemine on tõenäoliselt kasumlikum kui masstoodanguga. Alternatiiv on see, et las vald ostab meie kinnistu ära. Me eelistaks, et vald maksaks selle eest ka kohe.
20. **Teeme ettepaneku ptk 4.7 seada DP-s konkreetset keskkonnatingimused, sh ehituskeeluvööndi kogu ulatuses metsa säilimise tagamiseks.** Rõhutame, et keskkonnatingimusi seades peab vald olema objektiivne ja kaitsma avalikku huvi ning

seaduses määratud huvi tagada ehituskeeluvööndis metsa säilimine, kuna tootmise alternatiivseks paigutamiseks on piisavalt ÜP järgseid arenguvõimalusi.

III Esitame järgmised märkused:

1. KSH programmi joonise 1 alltekst valetab. Viidatud kinnistute paiknemist ei ole joonisel näidatud.
2. Imavere saeveski laienduse maa-ala taimkatte ülevaate joonisel 2 on vale selgitus ja ei ole kajastatud õiged kinnistupiirid.
3. DP-s on kajastamata servituutide vajadus (see on antud väga abstraktselt vt ptk 4.9) ja puudu isikute nõusolekud kes on nende servituutide seadmise vajadusega seotud. Samuti ei selgu tabel 4 mis on "Olo!". Tabelis peaks kajastama konkreetse kinnistu numbreid või ettevõtte nimesid vms. Servituudi vajadused peavad olema üheselt kajastatud ka joonistel. Kuna osad servituudid on seatud kuivenduskraavidele tuleb nende sulgemise mõju olemasolevas ehituskeeluvööndis kasvavale metsale ka hinnata. KSH ekspert on selle jätnud tegemata eeldades, et seadust rikutakse ja Stora Enso saab mis soovib nuginii. See on erapoolik lähenemine. Seaduse rikkumist ei tohi eeldada. Nagu ka arendaja soovi täitmist rikkumiste peitmise hinnaga. Arvestades avalikustamise ajal materjalide peitmist on selline arendaja soov läbi kumav, millega muidu seletada KSH aruande puudumist avalikustamiselt? Või millega seletada seda, et avalikustamisel on kuulutused osadest seadusega nõutud kohtadest puudud? Või millega seletada seda, et KSH aruanne vihjab otse, et selle on tellinud arendaja. KSH ekspert peab olema sõltumatu. Mitte arendaja huvide eest võitlev seaduse rikkuja ja ebaeetiline valetaja nagu hetkel on välja kukkunud kas tahtlikult või tahtmatult.
4. DP avalikustatud materjalide hulgas ei olnud reoveepuhasti haldaja kirjalikku nõusolekut. St olulist infot on avalikkuse eest varjatud. Ka ei ole reoveepuhasti kujasse tegevuste rajamise mõju hinnatud.
5. Meile on arusaamatu kuidas atraktiivsed materjalid ja värvid tagavad kuritegevuse ennetamise nagu kirjas ptk 4.8? Ka on selge, et pelletitehasel ja koostootmisjaamal ei saa olla atraktiivset maastikukujundust ja arhitektuuri. Copy-paste meetod näitab, et DP koostaja on ebapädev ja ei saa aru miks on ta sellise teksti kokku kirjutanud. Näiteid selle kohta on veel, mistõttu kogu DP teksti lugedes ja jooniseid vaadates on ilmselge, et tegija ei ole pädev DP koostamisel. Kummaline on see, et KSH ekspert ei ole sellistele rikkumistele isegi mitte viidanud. Kas KSH ekspert on üldse hinnanud lõpliku ja avalikustatud DP lahendust? Vist mitte. Millega muidu seletada DP ja KSH lahkevusi ning KSH eksperdi poolset puuduliku DP lahenduse heaks kiitmist ning reaalsete alternatiivide hindamata jätmist.
6. See, et meedias räägitakse juba Stora Enso seadmete ostust näitab, et arendaja on valda survestanud. Kas börsiettevõtte on seetõttu siin valda ebaeetilisi võtteid kasutades mõjutanud? Millega muidu seletada nii vigast detailplaneeringut? Vigu on ennegi tehtud aga nii ulatuslikult seadust rikutud meie teada reeglina ei ole. **Stora Enso peab olema võrdses olukorras nt meie ja kõigi teistega.** Enne kui on DP korrektselt algatatud, menetletud ja vastuvõetud ning kehtestatud ei tohi objekti kavandada, projekteerida ja tehnoloogiat osta, muidu ongi nii, et ettevõtte ostab tehnika, mida mujale panna ei saa ja see surutakse vallale peale. Või on juba sellega tegu? Vist ongi? Millega muidu nii jõhkralt seaduse rikkumist seletada. Kõigi osapoolte lolluse ja laiskusega?

IV Esitame järgmised info nõuded (need on esitatud kuna vastus neile ei selgunud DP materjalidest):

1. DP koostaja poolsed dokumendi koopiad, mis näitavad tema õigust DP-d koostada.
2. Kes rahastas DP koostamist?

3. Kes rahastas KSH aruande koostamise?
4. Palun esitada fotod alal DP algamisest teatavatest kuulutustest.
5. Kus ilmusid planeeringu avalikustamisest teavitavad kuulutused? Palume ajalehe koopiaid ja valla kodulehe väljatrükki (kuulutus ei DP ega KSH avalikustamise kohta ei olnud valla kodulehel leitav). On puhas juhus, et sattusime kodulehelt muud infot otsima seoses ühe meie kinnistu ostja küsimustega ja seetõttu sattusime huviliseks. Vald on tõesti sedakorda teinud kõik, et ignoreerida seadust ja varjata infot. Meid jahmatab, et see on tänapäeva demokraatlikus Eestis võimalik.

Seaduse järgi ei tohi planeeringu ja sellisel juhul ka selle KSH tellija olla keegi muu kui kohalik omavalitsus, kui muudetakse ÜP-d. **Palume juhul kui see oli vald esitada vastavad tõendusmaterjalid. Juhul kui see oli keegi teine kui vald, tuleb DP menetlust korrata algusest peale või viia DP rangesse vastavusse kehtiva ÜP-ga. Valla kohustus on planeerimisseaduse järgi tagada kehtivate planeeringute, sh Imavere Saeveski detailplaneeringu ja kehtiva ÜP järgimine. Antud juhul on vald oma kohustust ignoreerinud.**

Teeme käesolevaga Imavere Vallavalitsusele ettepaneku võõrandada meie kinnistu kohese ja õiglase hinna eest, sest DP tõttu lisanduv keskkonnasaaste teeb võimatuks meil arendada saasteainete rohket tootmist ja muudab võimatuks ka loomapidamise jätkamise ning toiduainete tootmise vms. Samuti on see võimatu ka kõigil neil, kes võiks olla meie müügis oleva kinnistu ostjad. Saasteainete rohkus piirkonnas on seega tõsiseks probleemiks kõigile kolmandatele osapooltele, sh meile. Seda näitab ka fakt, et meie kinnistu ostmisel on just ümbruskonna ettevõtted (sh Stora Enso, Delcotek ja Granul Invest) oma ulatusliku tootmise ja keskkonnasaastega ära hirmutanud võimalikud ostjad. Nüüd kui keskkonnasaastega tootmist tehakse juba suisa räigelt seadusi rikkudes ja menetlustavasid eirates on see risk veelgi suurem. Ka võib tekkida olukord, kus ostja ei saa samasuguse valla soosingu osaliseks nagu Stora Enso nüüd. Me ei taha jääda kahe suure saastaja – Granul Invest ja Stora Enso vahele kasutu maa omanikuks vaid peame vajalikuks kaitsta oma maa hinda ja sellel üldplaneeringu järgse arendamise võimalusi. ÜP muutmine antud juhul halvendab meie olukorda nii kinnistu müügi võimaluste osas kui ka tingib selle, et maa väärtus viiakse alla, kuna vald on nõus lubama tööstust kõikjale, sh metsa ja veekogude kallastele. Sellise käitumisega alandatakse kõigi Imavere valla kinnistute hinda. Edaspidi puudub nii meil kui mistahes muul selle valla ettevõtjal või elanikul kindlus, et tema naabrusesse metsa ei rajata uut megatehast.

Kokkuvõttes on ilmselge, et antud juhul on planeeringut koostav omavalitsus, planeerija (Aarens Projekt) ja KSH ekspert (OÜ Hendrikson ja KO) kas ebapädevad või tahtlikult valeandmeid esitavad ja valetavad. Kummaline on kuidas küllaltki usaldusväärne ettevõtte (Stora Enso Eesti AS) lubanud ennast sellisesse seaduste rikkumistesse või võltsimisesse kaasata. Või on see ettevõtte hoopis seda ajendanud? See on vastuolus nii eetika, hea tava kui ka arvatavasti vastava ettevõtte sisese kvaliteedijuhtimissüsteemiga.

Kuna võltsimised või seaduserikkumised on nii ulatuslikud saab usalduse taastada vaid see, kui leitakse eetilised konsultandid ja kogu tööd alustatakse otsast peale Imavere Vallavalitsuse poolse tellimuse ja rahastamise vahetades välja valetamises ja võltsimises osalenud ametnikud (või ka volikogu liikmed, kui neid on olnud). Hetkel on KSH programmis ja aruandes kummaline ka see, et arendajat ei ole peetud isikuks, kes oleks

kaasatud või seotud osapool. See arvatavasti viitab seaduse rikkumisele, kus ÜP-d muutva DP ja selle KSH on tellinud arendaja otse. See on peale 2009 aastat oluliselt muutunud planeerimisseaduse valguses lubamatu. Ka on arusaamatu kuidas vald on saanud seaduse rikkumisele tähelepanu juhtimata jätta. **Leiame, et selline tegevus peab kindlasti infona jõudma ka maavanema, Siseministeerium ja Keskkonnaministeeriumini. Samuti Maanteeameti ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumini kuna kavandatakse ka maantee asukoha muutmist.** Loodame, et vastavad ametkonnad algatavad ka juurdluse planeerija ja KSH eksperdi õiguse üle vastavaid töid edaspidi teha. Selle võimaldamiseks oleme kirja koopia edastanud ka neile ametkondadele.

Lugupidamisega

Taimar Kepp
OÜ Nurgametsa Vara
Juhatuse liige

Telefon: 6844400
e-post: info@cavere.ee
Aadress: Estonia pst 1, 10143 Tallinn

Koopiad: Siseministeerium, Maavanem, Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet, Maanteeamet, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Eesti Projektbüroode Liit, Eesti Keskkonnaühenduste koda, Eesti Roheline liikumine

Lisa 3.2. Aruande II avalikustamine

- Teated Järva Teatajas (26.06.2012), Imavere Vallavalitsuse kodulehel ja väljaandes Ametlikud Teadaanded

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande vastuvõtmine ja avalikustamine

Imavere Vallavalitsuse 19. juuni 2012 korraldusega nr 114 võeti vastu Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneering ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne. Planeeritava ala suurus on ca 12,7 ha. Koostatud planeering näeb ette tootmisala laiendamise, selleks krundipiiride ehitusala ning tehnovõrkude planeerimise. KSH aitab analüüsida detailplaneeringuga ette nähtud tootmisobjektide ja rajatiste rajamise ning töötamisega kaasnevaid mõjusid.

Detailplaneeringu koostajaks on Aarens Projekt OÜ (Pärnu 67, Paide 72715) ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostajaks on OÜ Hendrikson & Ko (Raekoja plats 8, Tartu 51004).

Planeeringuga ja KSH aruandega saab tutvuda 2.-20. juulini tööpäevadel kl 10st 12ni ja kl 13st 16ni Imavere Vallavalitsuse (aadress Viljandi mnt 6, Imavere küla) saalis. Planeering on avalikustatud valla veebilehel www.imaverevv.ee.

Detailplaneeringu ja KSH aruande kohta võib esitada kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi Imavere Vallavalitsusele aadressil: Viljandi mnt 6, Imavere küla, Imavere vald, Järvamaa 72401 või e-posti aadressil: imavere@imaverevv.ee kuni 27. juulini 2012.

Detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelukoosolek toimub 1. augustil 2012 kl 15:00 Imavere Vallavalitsuse saalis. Info tel 511 7499.

tiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 detailplaneeringutest - Uudised j... https://imaverevv.kovtp.ee/et/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 detailplaneeringutest

25.06.2012

«Tagasi

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande vastuvõtmine ja avalikustamine.

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande vastuvõtmine ja avalikustamine

Imavere Vallavalitsuse 19. juuni 2012 korraldusega nr 114 võeti vastu Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneering ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne. Planeeritava ala suurus on ca 12,7 ha. Koostatud planeering näeb ette tootmisala laiendamise, selleks krundipiiride ehitusala ning tehnovõrkude planeerimise. KSH aitab analüüsida detailplaneeringuga ette nähtud tootmisobjektide ja rajatiste rajamise ning töötamisega kaasnevaid mõjusid.

Detailplaneeringu koostajaks on Aarens Projekt OÜ (Pärnu 67, Paide 72715) ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostajaks on OÜ Hendrikson & Ko (Raekoja plats 8, Tartu 51004).

Planeeringuga ja KSH aruandega saab tutvuda 2.-20. juulini tööpäevadel kl 10st 12ni ja kl 13st 16ni Imavere Vallavalitsuse (aadress Viljandi mnt 6, Imavere küla) saalis. Planeering on avalikustatud valla veebilehel www.imaverevv.ee.

Detailplaneeringu ja KSH aruande kohta võib esitada kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi Imavere Vallavalitsusele aadressil: Viljandi mnt 6, Imavere küla, Imavere vald, Järvamaa 72401 või e-posti aadressil: imavere@imaverevv.ee kuni 27. juulini 2012.

Detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelukoosolek toimub **1. augustil 2012 kl 15:00** Imavere Vallavalitsuse saalis.

Info tel 511 7499.

Toimetaja: ANDRES LAARMAA

Keskmine (0 Hääli)

1139 Vaadatud

AMETLIKUD TEADAANDED

eRIK Kinnistusraamat Äriregistri teabesüsteem Äriregistri ettevõtjaportaali

26.06.2012 **Keskkonnamõju hindamise teated**

Imavere Vallavalitsus teatab, et on valminud Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneering ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne.

KSH aruandega ja detailplaneeringuga on võimalik tutvuda 2.-20. juulini 2012 tööpäevadel kl 10-st 12-ni ja kl 13-st 16-ni Imavere Vallavalitsuse (aadress Viljandi mnt 6, Imavere küla, Imavere vald, Järvamaa) saalis. Planeering ja KSH aruanne on avalikustatud valla veebilehel www.imaverevv.ee.

Ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi detailplaneeringu ja KSH aruande kohta saab esitada kirjalikult Imavere Vallavalitsusele aadressil: Viljandi mnt 6, Imavere küla, Imavere vald, Järvamaa 72401 või e-posti aadressil: imavere@imaverevv.ee kuni 27. juulini 2012.

Detailplaneeringu ja KSH aruande avalik arutelukoosolek toimub 1. augustil 2012 kl 15:00 Imavere Vallavalitsuse (Viljandi mnt 6, Imavere küla, Imavere vald) saalis.

Koostatud planeering näeb ette tootmisala laiendamise, selleks krundipiiride ehitusala ning tehnovõrkude planeerimise, KSH aitab analüüsida detailplaneeringuga ette nähtud tootmisobjektide ja rajatiste rajamise ning töötamisega kaasnevaid mõjusid.

Detailplaneeringu koostaja on Aarens Projekt OÜ (Pärnu 67, Paide 72715) ja detailplaneeringu KSH aruande koostaja on OÜ Hendrikson & Ko (Raekoja plats 8, Tartu 51004). Teate avaldamise õiguslik alus: keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 37 lg 1.

igistrite ja Infosüsteemide Keskus - Lõkke 4, 19081 Tallinn. Tel. 6 636 322 Faks 646 0165 rik.info@just.ee Kasutustingimused

- **Teavituskirjad**

Posti või e-posti teel teavitati DP ja KSH avalikustamisest järgmisi isikuid (planeeringuala piirinaabrid ning arendaja esindaja):

Jaago Kuriks
Andrus Rannik
Anne Laarmaa
Georg Muutra
Mati Kask
Marek Moorits

Detailplan. ja detailplan.KSH arutelu

Teema: Detailplan. ja detailplan.KSH arutelu

Saatja: Aere Pallo <aere.pallo@imaverevv.ee>

Kuupäev: 26.06.2012 9:01

Saaja: Jaago Kuriks <jaago@paidevesi.ee>, andrus.rannik@graanulinvest.com

Tere!

Imavere Vallavalitsus teatab teile kui piirinaabrile, et Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik arutelukoosolek toimub 1. augustil 2012. aastal kell 15:00 Imavere vallamaja saalis.

Lugupidamisega

Aere Pallo
vallasekretär

• Avalik arutelu

PROTOKOLL nr 1

Kuupäev: 01.08.2012

Kohal: A. Siimussaar, H. Must, A. Pajula, H. Kalle, M. Moorits

Algus 15.00, lõpp 15.45

Koht: Vallamaja saal

Teema:

1. Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH avalik arutelu

A. Siimussaar tutvustas lühidalt algatatud detailplaneeringut ja KSH-d.

“ Imavere Vallavolikogu 04. augusti 2010 otsusega nr 33 algatati Imavere külas Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneering. Planeeringuala hõlmab Imavere vallas Imavere külas Kadastiku 15 (kat tunnus 23401:003:1021), Kadastiku tee 1 (kat tunnus 23401:005:0090), Kännu (kat tunnus 23401:003:0158) ja Kännu (kat tunnus 23401:003:0159) katastriüksuseid. Kadastiku 15 ja Kadastiku tee 1 katastriüksused kuuluvad planeeringualasse osaliselt, Kännu terves ulatuses. Planeeritava ala suurus on ca 12,7 ha. Detailplaneeringu tellijaks on Imavere Vallavalitsus ning huvitatud isikuks Stora Enso Eesti AS. Planeeringu põhieesmärgiks on tootmisala laiendamine. Planeeringuga määratakse krundi piirid, ehitusõigus, lahendatakse liikluskorraldus, tehnovõrkudega varustatus ning haljastuse ja heakorratuse põhimõtted. Lisaks veel keskkonnakaitse abinõude ja säästva arengu põhimõtete rakendamine, servituutide vajaduse selgitamine ning kuritegevuse riske vähendavate meetmete kasutamine.

Detailplaneeringu koostajaks on OÜ Aarens Projekt (töö nr 25-2010). Planeeringule on koostatud OÜ Hendrikson ja Ko poolt keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Imavere.

04.03.2011 peatas Imavere Vallavalitsus detailplaneeringu koostamise protsessi seoses Nurgametsa Varade OÜ poolt laekunud kirjas esitatud ettepanekute ja vastuväidete läbitöötamisega. Hinnanguid menetlusprotsessi kohta küsiti Siseministeeriumilt ja Järva Maavalitsuselt. 4.10.2011 vallavalitsuse korralduse nr 201 jätkati detailplaneeringu koostamise protsessi. Imavere Vallavolikogu 20. 10.2011 otsuse nr. 48 muudeti detailplaneeringu lähteseisukohti, kuna planeeringu algatamise ettepaneku teinud Stora Enso Eesti AS Imavere Saeveski muutis oma seisukohti. Arendaja ei soovi enam nii ulatuslikku ehitusala ja maakasutuse sihtotstarbe muutmist, kuna on leidnud graanulitehasele uue alternatiivse asukoha. Seoses asjaolude muutumisega ei ole tegemist kehtiva üldplaneeringu muutmisega ning planeeringuga ei tehta ettepanekut ehituskeeluvööndi vähendamiseks. Planeeringu koostamist viib edasises protsessis läbi Imavere Vallavalitsus.

A. Pajula tutvustas detailplaneeringut. „ Detailplaneeringuga antakse võimalus elektri- ja soojuste koostootmisjaama rajamiseks olemasoleva saetööstusele lisaväärtuse andmiseks ning asula kütmiseks. Kännu katastriüksusele rajatakse puidujäätmete hoiuplats (katusega), sealt toimetatakse materjal hiljem koostootmisjaama.

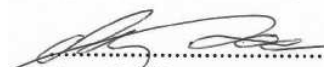
Käesolev detailplaneering täpsustab käsitletava maa-ala maakasutuse muutes võimalikuks maa-ala ja sellega piirnevate alade kasutuselevõtu soovitud eesmärkidel.

Detailplaneeringuga nähakse ette Kadastiku 15 katastriüksuse jagamine kaheks, millest üle Navesti jõe jääv osa sihtotstarbeks jääb maatulundusmaa ning Kadastiku tee 1 krundiga piirnev osa jääb maatulundusmaaks ja tootmismaaks. Krundi piir kulgeb mööda Navesti jõe telge. Kännu katastriüksus jagatakse kaheks, millest ühe sihtotstarbeks jääb jäätmehooldamaa ja teine jõega piirnev ala maatulundusmaaks

H. Kalle tutvustas KSH- d ja 1 uut varianti. (Lisatud ettekanne).

- H. Kalle "Imavere saetööstuse detailplaneeringuga nähakse olemasoleva tootmisala lääneosas ette pelletite toomiskompleksi rajamine, samuti katlamaja laiendamine tootmisala loodeosas. Samuti nähakse ette saepurukonveieri rajamine olemasolevast saekojast tootmisterritooriumi siseselt pelletitööstuse kompleksini. Keskkonnamõju strateegilise hindamise raames käsitleti kolme põhialternatiivi:
 - Kavandatava tegevuse elluviimine vastavuses kehtiva üldplaneeringuga;
 - Kavandatava tegevuse elluviimine ilma koostootmisjaamata, nagu fikseeriti kinnitatud KSH programmis;
 - Kavandatava tegevuse elluviimine koos koostootmisjaama perspektiivi määratlemisega. Variant töötati välja detailplaneeringu ja selle KSH koostamise protsessis;
 - 0-alternatiiv ehk olemasoleva olukorra säilimine.

Protokollis

.....
Anneli Siimussaar

REGISTREERIMISLEHT

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 (Imavere Saetööstuse) detailplaneeringu ja KSH avalik arutelu

01.08.2012

Jrk. nr.	Osaleja nimi	Telefon	E-posti aadress	Allkiri
1.	Maare loomik	51 00 279	maare.loomik@kandava.ee	
2.	Andrus Rajula	5294534	andrus@arens.ee	
3.	Heidi Kall	50 25563	heid@heidriku.ee	
4.	Anneli Simeonson	53008485	anneli@imavere.ee	
5.	Heide Must	3897553	heide@imavere.ee	
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				

- **Aruande menetlemine peale avalikustamist**

IMAVERE VALLAVALITSUS

Keskkonnaamet
Harju Järva Rapla regioon
Wiedemanni 13
Türi vald 72213
Järvamaa

10.08.2012 nr 20.3-1/370

Seisukoha päring

Imavere Vallavalitsus teatab, et on valminud **Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne**.

Imavere Vallavolikogu 04. augusti 2010 otsusega nr 33 algatati Imavere külas Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneering. Planeeringuala hõlmab Imavere vallas Imavere külas Kadastiku 15 (kat tunnus 23401:003:1021), Kadastiku tee 1 (kat tunnus 23401:005:0090), Kännu (kat tunnus 23401:003:0158) ja Veepuhasti (kat tunnus 23401:003:0159) katastriüksuseid. Kadastiku 15 ja Kadastiku tee 1 katastriüksused kuuluvad planeeringualasse osaliselt, Kännu ja Veepuhasti üksused terves ulatuses. Planeeritava ala suurus on ca 12,7 ha. Detailplaneeringu tellijaks on Imavere Vallavalitsus ning huvitatud isikuks Stora Enso Eesti AS.

Planeeringu põhieesmärgiks on tootmisala laiendamine. Planeeringuga määratakse krundi piirid, ehitusõigus, lahendatakse liikluskorraldus, tehnovõrkudega varustatus ning haljastuse ja heakorrastuse põhimõtted. Lisaks veel keskkonnakaitse abinõude ja säästva arengu põhimõtete rakendamine, servituutide vajaduse selgitamine ning kuritegevuse riske vähendavate meetmete kasutamine.

Keskkonnaamet on oma 25.05.2012 kirjaga nr HJR 6-4/12/11393-2 kooskõlastanud Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu. 19.06 2012 Imavere Vallavalitsuse korraldusega nr 114 võeti detailplaneering vastu.

Viljandi mnt. 6
Imavere küla
Imavere vald
72401 Järvamaa

Tel. 389 7544
389 7543
389 7553
Faks 389 7522
E-mail: imavere@imaverevv.ee

SAABUNUD
KESKKONNAAMETIS
"28. august" 2012
Registreerimisnumber
Reg. nr. 75004866
a/a 10702000618007
SEB Pank
a/a 1120132417
Swedbank

Lähtudes eelnevast, palume seisukohta Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 detailplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise (KSH) aruande kohta .

Keskkonnamõtjude hindamise algataja ja korraldaja on Imavere Vallavalitsus (aadress Viljandi mnt 6, Imavere küla, Imavere vald, Järvamaa 72401), detailplaneeringu koostajaks on Aarens Projekt OÜ (aadress Pärnu tn. 67, Paide 72712) ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise koostajaks on OÜ Hendrikson&Ko (aadress Raekoja plats 8, 51004 Tartu). Imavere saetööstuse arendaja on Stora Enso Eesti AS Imavere Saeveski (aadress Imavere küla, Imavere vald, 72401 Järvamaa).

Imavere Saeveski detailplaneeringu KSH programmi arutelu toimus 1. augustil kell 15.00 Imavere vallamajas (Viljandi mnt 6, Imavere). Avalikul arutelul ettepanekuid ei laekunud.

Lugupidamisega

Anneli Siimussaar

Abivallavanem

KESKKONNAAMET

Harju-Järva-Rapla regioon

Keskkonnaamet
Narva mnt 7a, 15172 Tallinn, registrikood 70008658
Tel 627 2193, faks 627 2182, info@keskkonnaamet.ee
www.keskkonnaamet.ee

Lp Anneli Siimussaar
Abivallavanem
Imavere Vallavalitsus
imavere@imaverevv.ee

Teie 10.08.2012 nr 20.3-1/370

Meie 24.09.2012 nr HJR 6-8/12/11393-4

Seisukoht Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele

Austatud Anneli Siimussaar

Andsite 10.08.2012 kirjaga nr 20.3-1/370 Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonile (edaspidi nimetatud Keskkonnaamet) teada, et on valminud Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi nimetatud KSH) aruanne (OÜ Hendrikson & Ko töö nr 1405/10, Tartu 2011-2012) ning palusite nimetatud aruandele Keskkonnaameti seisukohta (kiri registreeritud 23.08.2012 numbriga HJR 6-8/12/11393-3).

Detailplaneeringuga käsitletav ala kogupindalaga 12,7 ha asub Järvamaal Imavere vallas Imavere asulas ning hõlmab katastriüksusi Kadastiku 15 (katastritunnus 23401:003:1021), Kadastiku tee 1 (katastritunnus 23401:003:0110) ja Kännu (katastritunnus 23401:003:0158). Planeeringu põhieesmärgiks on Imavere saetööstuse tootmisala laiendamine. Planeeringuga määratakse krundi piirid, ehitusõigus, lahendatakse liikluskorraldus, tehnovõrkudega varustatus ning haljastuse ja heakorrasuse põhimõtted. Lisaks määratakse keskkonnakaitse abinõud, selgitatakse servituutide vajadus ning kuritegevuse riske vähendavate meetmete kasutamine.

Keskkonnaametis on antud detailplaneeringu KSH aruandega tutvutud ning käesolevaga toome välja järgmised märkused, küsimused ja ettepanekud mille alusel palume aruannet täiendada ja parandada:

1. Aruande kokkuvõttes (lk 8) ja ka edaspidi on viidatud Osatühing DELCOTEK saasteallikatele. Keskkonnaameti andmetel ei ole Osatühingul DELCOTEK saasteallikaid, kuna ettevõtte esitas 29.10.2011 Keskkonnaametile taotluse neile 06.04.2009 Imavere asulasse väljastatud välisõhu saasteloa kehtetuks tunnistamiseks. Keskkonnaamet tunnistas nimetatud loa Harju-Järva-Rapla regiooni juhataja 28.10.2011 korraldusega nr 836 kehtetuks. Kas KSH koostajal on infot Osatühing DELCOTEK saasteallikate uuesti kasutusele võtmise kohta? Palume antud asjaolud aruandesse sisse tuua.
2. Aruande kokkuvõttes (lk 9) on öeldud: "Arvestades seda, et KSH koostamise tulemusena ei oma kavandatav tegevus olulist negatiivset mõju ei looduskeskkonnale (rohevõrgustik, Natura võrgustiku alad...". KSH aruande analüüsis aga mõju Natura aladele hinnatud ei

Harjumaa
Viljandi mnt 16, 11216 Tallinn
Tel 674 4800, faks 674 4801
harju@keskkonnaamet.ee

Järvamaa
Wiedemanni 13, 72213 Türi
Tel 384 8688, faks 385 7118
jarva@keskkonnaamet.ee

Raplamaa
Tallinna mnt 14, pk 5, 79513 Rapla
Tel 484 1171 faks 485 5798
rapla@keskkonnaamet.ee

Hendrikson & Ko

Töö nr: 1405/10
Aruanne täiendatud 24. 04. 2013

ole. Palume aruannet täiendada.

3. Aruande kokkuvõttes (lk 9) ja peatükis 4.1 (lk 67) on ära märgitud, et alternatiividest on vaatluse all kolm põhialternatiivi, kuid sellele järgneb loend, kus on välja toodud neli alternatiivi. Peatükis 1.3 (lk 19, 20) on aga käsitletud kolme alternatiivi, kuid siinjuures on välja jäänud 0-alternatiiv. Palume aruandes läbivalt üle vaadata alternatiivide käsitus ning korrigeerida seda nii, et see oleks üheselt mõistetav ja kõigile arusaadav. Samuti võiks aruandele lisada kõiki alternatiive iseloomustavad planeeringulahenduste joonised.
4. Peatükis 3.3.3 (lk 38) on öeldud: "Detailplaneering ei asu looduskaitsealustel aladel ega ei piirne nendega. Samuti puuduvad detailplaneeringualal või selle naabruses muud looduskaitsealused objektid. Looduskaitse aspekt on detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste poolt avalduvate mõjude seisukohalt oluline Navesti jõe (lõhejõgi) kalastikule avalduvate mõjude osas, mida on täpsemalt käsitletud järgmises alapeatükis (ptk 3.4)". Aruandest ei selgu kavandatava tegevuse mõju kaitsstavatele loodusobjektidele. Palume aruannet täiendada.
5. Aruande peatükis 3.4.2 (lk 47) on koostootmisjaamast tekkiva heitvee ärajuhtimise üheks lahenduseks soovitatud lodu- või märgalapuhasti rajamist ning märgitud, et kuna heitvesi on niivõrd madala kontsentratsiooniga, siis ei ole seda mõistlik suunata asula reoveepuhastisse. Keskkonnaamet on seisukohal, et lodu- ja/või märgalapuhasti rajamine antud piirkonda ei ole aktsepteeritav, kuna on tegemist kaitsmata põhjaveega alaga. Samuti tuleb arvestada Vabariigi Valitsuse määruse nr 269 "Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord" paragrahvis 11 toodud ohtlike ainete loeteluga, milliseid ei tohi juhtida pinnasesse kui heitvesi sisaldab neid üle avastamisiiri. Kuna Imavere asulas on kaasaegne reoveepuhasti, tuleks esimese võimalusena kaaluda koostootmisjaamast tuleva heitvee juhtimist sellesse, kusjuures heitvesi peab läbima eelnevalt kohtpuhasti. Piinormid kanalisatsioonistüsteemi vastuvõetavale veele annab antud süsteemi opereeriv vee-ettevõtte.
6. Peatüki 3.5.2 (lk 55) tabelis 3.4 on esitatud OÜ Hendrikson & Ko arvutatud tekkivad saasteainete heitkogused (t/a ja g/s). Keskkonnaametil pole võimalik neid mõju hindamise aluseks olnud andmeid kontrollida, kuna materjalid ei sisalda arvutamiseks vajalikke algandmeid (B, Qr, Sr). Seetõttu ei saa Keskkonnaamet välisõhu valdkonnas KSH aruandele korrektset arvamust anda. Palume aruannet täiendada.
7. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et uued saasteallikad vajavad keskkonnalube. Kui koostootmisjaamas hakatakse energiat tootma, vajab käitaja keskkonnakompleksluba. Katel võimsusega 0,3 MW ja üle selle vajab välisõhu saasteluba.
8. Peatükis 5 (lk 71) toodud seire ettepanekud on liiga üldised ning nende põhjal pole võimalik konkreetseid seiretingimusi määrata. Selgusetuks jääb, kes seirab, kes esitab andmed kellele ning kas ja kuidas avalikustatakse andmed? Palume keskkonnaseire peatükk konkreetsemalt lahti kirjutada.
9. Ületüdiselt on käesolev aruanne raskesti jälgitav ning ei ole üheselt mõistatav. Näiteks on aruande kokkuvõttes (lk 6) kirjutatud: "Kahe algselt hinnatud alternatiivse lahenduse rakendamine eeldas Navesti jõe ehituskeeluvööndi vähendamist 50 meetrini jõe äärse metsa arvelt". Peatükis 1.3 (lk 20) on aga nimetatud kolm põhialternatiivi, millest vaid esimese puhul on nimetatud ehituskeeluvööndi vähendamise vajadust. Samuti ei ole

peatükis 3.4.4 hinnatud kavandatava tegevuse mõju kalda kaitse eesmärkidele. Antud peatükis on kirjutatud: "Detailplaneeringu seletuskirja kohaselt tuleneb antud ala arendamise ja seeläbi ehituskeeluvööndi vähendamine vajadus asjaolust, et arvestades olemasolevat maakasutust ja hoonestust on antud alale graanulitehase ja koostootmisjaama rajamine tehnoloogiliselt ja majanduslikult kõige otstarbekam ning maakasutuse seisukohalt on oluline kasutada sellist väheväärtuslikku ala, kuhu teisi tegevusi planeerida ei anna (olemasoleva tootmispiirkonna kõrval ning juurdepääs ainult läbi Kadastiku tee 1 krundi)." Väljatöötatud planeeringulahendus ei tingi aga vajadust ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

10. Aruande peatükis 1.4 toodud tabelist 1.1 ning lisas 3 toodud materjalidest tuleb välja, et antud KSH aruandel toimus avalik väljapanek 02.07.2012 – 20.07.2012 ning avalik arutelu 01.08.2012. Samas ei kajastu aruandes kuskil, et aruande avalikust väljapanekust oleks teatatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud ka KeHJS) § 41 ja § 37 lõike 1 kohaselt sama seaduse § 36 lõike 2 punktis 3 nimetatud asutustele ja isikutele, valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone ühendavale organisatsioonile ning KeHJS § 36 lõikes 3 nimetatud asutustele ja isikutele. Et Keskkonnaamet saaks KeHJS § 38 lõike 2 kohast järelevalvet KSH protsessi üle teostada, tuleb nimetatud kirjade koopiad lisada KSH aruandele. Lisaks märgime, et meile teadaolevalt ei ole Keskkonnaametile antud KSH aruande avalikustamise teadet esitatud.

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Allan Piik
Juhataja

Egle Alt 384 8744
egle.alt@keskkonnaamet.ee

Olavi Randver 384 8685
olavi.randver@keskkonnaamet.ee

Marit Kivisild 484 1173
marit.kivisild@keskkonnaamet.ee

IMAVERE VALLAVALITSUS

Keskkonnamet
Harju-Järva-Rapla regioon
Wiedemanni 13
72213 Türi

Teie 24.09.2012 nr HJR 6-8/12/11393-4

Meie 18.10.2012 nr 17-3.1/545

Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandest

Täname Imavere saetööstuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele esitatud märkuste ja seisukohtade eest. Alljärgnevalt on toodud KSH eksperdi OÜ Hendrikson & Ko seisukohad ja kommentaarid Teie poolt välja toodud aruande sisu puudutavatele küsimustele. Valdavas osas on ekspert kommentaaridega nõustunud ning vastavalt aruannet parandanud või täiendanud.

1. KSH aruande ja DP koostamine ja menetlemine kestsid võrdlemisi pikka aega, mistõttu tõesti praeguseks on OÜ Delcotek töö lõpetanud. Kui need saasteallikad on kadunud, siis üldine olukord on kindlasti parem kui aruandes kirjeldatu ning seetõttu töös esitatud järeldused ei muutu.
2. Täiendatud on aruande punkte 2.2.5 ja 3.3.3. Lähim Natura ala paikneb planeeringualast u 5 km kaugusel, pole näha tegureid, mis võiksid seda või teisi Natura alasid oluliselt mõjutada. Kuna hinnangu alusel kavandatu olulist mõju Navesti jõe seisundile ei avalda, ei kaasne kavandatuga ka mõju jõega seonduvate Natura alade kaitseväärtusele.
3. Aruandes on täpsustatud käsitletavate alternatiivide arvu ning nende kirjeldust.
4. Täiendatud on aruande peatükke 2.2.5 ja 3.3.3. Kuna lähim kaitstav loodusobjekt paikneb planeeringualast u 3,5 km kaugusel, ei ole näha kavandatuga kaasnevaid tegureid, mis võiksid seda või teisi loodusobjekte kahjustada. Kuna mõju Navesti jõele ei ole oluline, ei kahjustu ka Navesti jõega seotud kaitsealade looduskaitsealised väärtused.
5. Antud juhul jääme siiski oma seisukohale, et tehnoloogilise heitvee puhastamisel võib siiski kaaluda ka tehismärgala tehnoloogiat. Aruandesse lisasime, et koostootmisjaama heitveekäitluse konkreetne tehniline lahendus tuleb valida, kui on selge heitvee hulk, reostuskoormus jne ning võimalusteks on kas asula reoveepuhasti või ka tehismärgala. Remargina võib märkida, et märgalapuhasti rajamine ja kasutamine ei tähenda heitvee pinnasesse immutamist, vajaduse korral võib ja tulebki märgalapuhasti põhi isoleerida vettpidava savi- või tehismaterjaliga, mis välistab käideldava heitvee infiltreerumise pinnasesse. Muu hulgas on ka on Vabariigi Valitsuse määruuses „Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded“ sätestatud, et „kui põhjavesi on ohustatud, tuleb pinnasfiltrid, tehismärgalad ja taimestikpuhastid ning biotiigid vooderdada geomembraaniga“.

Viljandi mnt. 6
Imavere küla
Imavere vald
72401 Järvamaa

Tel. 389 7544
389 7543
389 7553
Faks 389 7522
E-mail: imavere@imaverevv.ee

Reg. nr. 75004866
a/a 10702000618007
SEB Pank
a/a 1120132417
Swedbank

6. Küsitud muutujatest on esitamata S_r ehk väävlisisalduse väärtus, kuna puitkütuste korral seda ei kasutata (kasutusel eriheite väärtus 10 g/GJ). Muutuja B ehk kütusekulu energiaühikutes on esitatud enne vastavaid arvutusi lk 54 (KTJ ja katlamaja puhul eraldi). Muutuja Q_r ehk kütuse alumine kütteväärtus on toodud kirjeldavas osas lk 52 ja moodustab 7 MJ/kg.

7. Punkti 3.5 on täiendatud infoga, et saasteallikate lisandumisel või nende parameetrite olulisel muutmisel peab ettevõtte taotlema uued välisõhu saasteload ning künnisvõimsuse ületamisel on vajalik taotleda keskkonnakompleksluba.

8. Antud aspektis on aruannet täiendatud. Töö koostaja hinnangul on veekeskkonnaga seotud seire tingimusi võimalik seada vee erikasutuslubadega.

9. Aruannet on alternatiivsete planeeringulahenduste ja seeläbi KSH alternatiivide kirjelduste täpsustuste osas täiendatud, mis loodetavasti parandab aruande loetavust ning mõistetavust. Võib üle täpsustada, et esialgselt välja töötatud 2 planeeringulahendust (ning 2 KSH alternatiivi) käsitlesid ka arendustegevust Navesti jõe piiranguvööndis ja eeldasid seega ehituskeeluvööndi vähendamist. Peatükis 3.4.4 on käsitletud tegevuse (täpsemalt olles alternatiivi 1 ja 2) mõju kalda kaitse eesmärkidele. On antud hinnang kaldal kasvavale looduskooslusele (metsale) ning selle botaanilisele, rekreatiivsele ja esteetilisele väärtusele. Samuti on iseloomustatud jõe ääres kaitstava puistu laiust eesmärgiga anda hinnang olemasolevale kaldavööndis olevale asustusele ja maakasutusele, samuti on hinnatud kavandatu mõju kaldaala avalikku kasutusele. Üheselt ei ole kirjeldatud kaldapuistu toimet inimtegevuse kahjuliku mõju piirajana, kuid arendustegevusest lähtuva kahjuliku mõju avaldumist on käsitletud aruande teistes peatükkides. Viimase väljatöötatud planeeringulahendusega (KSH alternatiiv 3) piiranguvööndisse arendustegevust ette ei nähtud ning seega ehituskeeluvööndi vähendamise vajadust ei kerkinud, see planeeringulahendus (ning KSH alternatiiv 3) osutus ka keskkonnamõju hindamisel eelistatuimaks.

Täiendatud aruanne on allalaaditav aadressilt

http://klient.hendrikson.ee/Imavere_DP_KSH/Imavere_DP_KSH_17-10-12.zip

Mis puudutab KSH aruande avalikku väljapanekut ja avalikku arutelu (toimus 1. august 2012) ning sellest teavitamist, siis avalikustamisega seonduv informatsioon on lisatud samuti täiendatud aruandele (lisa 3). Teated detailplaneeringu ja strateegilise keskkonnamõju hindamise aruande avalikust väljapaneku ja avaliku arutelu toimumisest ilmusid maakonnalehes Järva Teataja, väljaandes Avalikud Teadaanded ning Imavere Vallavalitsuse kodulehel. Posti või e-posti teel teavitati planeeringuala piirinaabreid. Kahetsusväärset kombel ei saadetud teavituskirju Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonile ega teistele ametkondadele, samuti valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone ühendavale organisatsioonile.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Jüri Ellram
vallavanem

Koostas: Märt Öövel OÜ Hendrikson & Ko tel: 5187507 ja Anneli Siimussaar tel 389 7543

IMAVERE VALLAVALITSUS

Terviseameti Põhja talitus
Paldiski mnt 81
TALLINN 10617

17.12.2012 nr 7-1.2/694

Seisukoha küsimine Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele

Imavere Vallavalitsus teatab, et on valminud **Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruanne**.

Imavere Vallavolikogu 04. augusti 2010 otsusega nr 33 algatati Imavere külas Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneering. Planeeringuala hõlmab Imavere vallas Imavere külas Kadastiku 15 (kat tunnus 23401:003:1021), Kadastiku tee 1 (kat tunnus 23401:005:0090), Kännu (kat tunnus 23401:003:0158) ja Veepuhasti (kat tunnus 23401:003:0159) katastriüksuseid. Kadastiku 15 ja Kadastiku tee 1 katastriüksused kuuluvad planeeringualasse osaliselt, Kännu ja Veepuhasti üksused terves ulatuses. Planeeritava ala suurus on ca 12,7 ha. Detailplaneeringu tellijaks on Imavere Vallavalitsus ning huvitatud isikuks Stora Enso Eesti AS.

Planeeringu põhieesmärgiks on tootmisala laiendamine. Planeeringuga määratakse krundi piirid, ehitusõigus, lahendatakse liikluskorraldus, tehnovõrkudega varustatus ning haljastuse ja heakorrasuse põhimõtted. Lisaks veel keskkonnakaitse abinõude ja säästva arengu põhimõtete rakendamine, servituutide vajaduse selgitamine ning kuritegevuse riske vähendavate meetmete kasutamine.

Keskkonnaamet on oma 25.05.2012 kirjaga nr HJR 6-4/12/11393-2 kooskõlastanud Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu. 19.06.2012 Imavere Vallavalitsuse korraldusega nr 114 võeti detailplaneering vastu.

Lähtudes eelnevast, palume seisukohta **Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande kohta**.

Imavere Saeveski detailplaneeringu KSH programmiga saab tutvuda ajavahemikul 18.12.2012 – 7.01.2013 valla koduleheküljel www.imaverevv.ee, samuti OÜ Hendrikson&Ko kodulehel <http://www.hendrikson.ee>

Lisa:

http://www.hendrikson.ee/et/avalikud-dokumendid/jarvamaa/cat_view/48-jaervamaa/177-imavere-asulas-paiknevate-kadastiku-15-kaennu-ja-kadastiku-tee-1-katastriueksuste-imavere-saetoeostuse-deatilplaneeringu-keskkonnamoju-strateegiline-hindamine.html

Soovime teie seisukohta 7. jaanuariks 2013 e- postile imavere@imaverevv.ee.

Lugupidamisega,
/digitaalselt allkirjastatud/
Anneli Siimussaar
abivallavanem
5300 8485

Viljandi mnt 6
Imavere küla
Imavere vald
72401 Järvamaa

Tel./Faks 389 7522
389 7543
389 7553
imavere@imaverevv.ee

Reg.nr. 75004866
a/a 10702000618007
SEB Pank
a/a 1120132417
Swedbank

Imavere Vallavalitsus

KULTUURIMINISTEERIUM

Teie: 17.12.2012 nr 7-1.2/695

Meie: 12.2012 nr 7.17/1420

Vastus seisukoha küsimisele Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruandele

Tutvunud Imavere vallas Imavere külas Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee (edaspidi ka Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise (KSH) aruandega, teatan, et meil puuduvad sellele vastuväited.

Planeeringualal ei asu riikliku kaitse all olevaid kultuurimälestisi ega nende kaitsevööndeid.

Lugupidamisega

Allkirjastatud digitaalselt

Rein Lang
Kultuuriminister

Koostaja: Peeter Nork
Põhja Eesti järelevalveosakonna osakonnajuhataja
Muinsuskaitseamet
Telefon 6403035

SAADUD
21.12.2012
Nr. 7-1.2/903

Kultuuriministeerium
Suur-Karja 23
15076 Tallinn

registrikood 70000941
telefon 628 2250
faks 628 2200

www.kul.ee
e-post min@kul.ee

KESKKONNAAMET
Harju-Järva-Rapla regioon

Keskkonnaamet
Narva mnt 7a, 15172 Tallinn, registrikood 70008658
Tel 627 2193, faks 627 2182, info@keskkonnaamet.ee
www.keskkonnaamet.ee

Anneli Siimussaar
Abivallavanem
Imavere Vallavalitsus
imavere@imaverevv.ee

Teie 24.01.2013 nr 7-1.2/34

Meie 07.03.2013 nr HJR 6-8/13/11393-7

Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande heakskiitmata jätmine

Austatud Anneli Siimussaar

Olete esitanud 24.01.2013 Keskkonnaametile heakskiitmiseks Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi nimetatud *KSH*) täiendatud ja parandatud aruande (registreeritud 04.02.2013 nr HJR 6-8/13/11393-6).

I. FAKTILISED ASJAOLUD

Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 (edaspidi nimetatud ka *Imavere saetööstuse*) detailplaneering ja selle KSH algatati Imavere Vallavolikogu 04.08.2010 otsusega nr 33. Planeeringuala suurus on ligikaudu 12,7 ha ning see hõlmab Järvamaal Imavere vallas Imavere asulas asuvaid Kadastiku 15 (alates 19.04.2011 Vana-Kadastiku kinnistu; katastritunnus 23401:003:1021), Kadastiku tee 1 (katastritunnus 23401:003:0110), Kännu (katastritunnus 23401:003:0158) ning Veepuhasti (katastritunnus 23401:003:0159) katastriüksust.

Antud detailplaneeringu põhieesmärgiks on Imavere saetööstuse tootmisala laiendamine. Planeeringuga määratakse kruntide piirid, ehitusõigus, lahendatakse liikluskorraldus, tehnovõrkudega varustatus ning haljastuse ja heakorrasuse põhimõtted. Samuti rakendatakse keskkonnakaitse abinõusid ja säästva arengu põhimõtteid, selgitatakse servituutide vajadus ning määratakse kuritegevuse riske vähendavad meetmed.

Keskkonnaamet kiitis Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu KSH programmi heaks 03.12.2010 kirjaga nr HJR 6-8/38527-6.

22.12.2010 esitas Imavere Vallavalitsus Keskkonnaametile kooskõlastamiseks Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu. Keskkonnaamet ei saanud planeeringut kooskõlastada ning esitas sellele omapoolsed märkused (20.01.2011 kiri nr HJR 6-5/10/49034-2). 13.01.2011 esitati Imavere Vallavalitsuse poolt Keskkonnaametile tutvumiseks antud detailplaneeringu KSH aruanne. 08.02.2011 esitati Keskkonnaametile kooskõlastamiseks täiendatud ja parandatud Imavere saetööstuse detailplaneering, mille Keskkonnaamet kooskõlastas märkustega 23.02.2011 (kiri nr HJR 6-5/10/49034-4).

Harjumaa
Viljandi mnt 16, 11216 Tallinn
Tel 674 4800, faks 674 4801
harju@keskkonnaamet.ee

Järvamaa
F. J. Wiedemanni 13, 72213 Türi
Tel 384 8688, faks 385 7118
jarva@keskkonnaamet.ee

Raplamaa
Tallinna mnt 14, pk 5, 79513 Rapla
Tel 484 1171 faks 485 5798
rapla@keskkonnaamet.ee

04.03.2011 andis Imavere Vallavalitsus teada Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH protsessi peatamisest, kuna KSH aruande avaliku väljapaneku jooksul esitati OÜ Nurgametsa Vara poolt vastuväited ja ettepanekud, milles juhti tähelepanu ka detailplaneeringu protsessi protseduurilistele vigadele.

Imavere saetööstuse laiendamise kontseptsioon ja planeeringuline lahendus on detailplaneeringu ja KSH käigus korduvalt muutunud ja täpsustunud. Planeeringu esmase lahendusena nähti olemasoleva tootmisala lääneosas ette pelletite tootmiskompleksi rajamine, katlamaja laiendamine tootmisala loodeosas ning planeeritava tootmisala lõunaosas perspektiivse koostootmisjaama rajamine. Kavandatu elluviimise eelduseks oleks maatulundusmaa (metsamaa) osaline muutmine tootmismaaks ning Navesti jõe ehituskeeluvööndi ulatuse vähendamine.

Detailplaneeringu koostamise ja KSH aegselt selgus, et arendaja (Stora Enso Eesti AS Imavere Sawmill) ei soovi enam nii ulatuslikku ehitusala nagu oli esialgses planeeringus, kuna on leidnud pelletite tootmiskompleksi jaoks alternatiivse asukoha olemasoleval tootmisterritooriumil. Uue lahendusega kavandatakse moodustada planeeringuala põhjaosas olemasoleva Imavere asula reoveepuhasti ümbruses tavajäätmete käitluse maa sihtotstarbega kinnistu ning planeeringu seletuskirja kohaselt rajatakse sinna katusega kaetud puitjäätmete hoiuplats, milles hoiustatavat materjali kasutatakse koostootmisjaamas. Planeeringuala lõunaosas nähakse ette tootmishoonete maa sihtotstarbega kinnistuosa koostootmisjaama tarbeks. Antud lahenduse jaoks ei ole vajalik Navesti jõe ehituskeeluvööndi ulatuse vähendamine. 25.04.2012 esitaski Imavere Vallavalitsus kooskõlastamiseks muudetud Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 detailplaneeringu lahenduse, mille Keskkonnaamet kooskõlastas märkustega 25.05.2012 (kiri nr HJR 6-4/12/11393-2).

10.08.2012 esitas Imavere Vallavalitsus Keskkonnaametile Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu KSH aruande ning palus aruandele seisukohta. Ühtlasi teatati, et 01.08.2012 oli toimunud antud KSH aruande avalik arutelu. 24.09.2012 esitas Keskkonnaamet omapoolsed märkused Imavere saetööstuse KSH aruande kohta (kiri nr HJR 6-8/12/11393-4). 23.10.2012 esitas Imavere Vallavalitsus vastused Keskkonnaameti märkustele ja küsimustele antud KSH aruande kohta ning 24.01.2013 esitati aruanne Keskkonnaametile heakskiitmiseks.

Keskkonnaamet on Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu KSH järelevalvaja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanähtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud *KeHJS*) § 38 lõike 1 alusel, kuna antud juhul ei ole strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju piiriülene.

II. OTSUSE PÕHJENDUSED JA KAALUTLUSED

Keskkonnaamet peab KeHJS § 38 lõike 2 punktide 2-5 ja § 42 lõigete 2-5 alusel KSH järelevalvajana hindama menetluse vastavust ja KSH aruande sisu KeHJS sätetele ning kinnitama seiremeetmed.

2.1 KSH menetluse vastavus kehtestatud nõuetele

KSH aruanne avalikustatakse ning KSH aruande avalikustamise tulemusi arvestatakse KeHJS §-s 37 sätestatud korras, arvestades KeHJS § 41 erisusi.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja teatab KSH aruande avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ajalehes ja oma veebilehel ning elektrooniliselt või liht- või tähtkirjaga KeHJS § 36 lõike 2 punktis 3 nimetatud asutustele ja isikutele, valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone ühendavale organisatsioonile ning KeHJS § 36 lõikes 3 nimetatud asutustele ja isikutele.

Imavere Vallavalitsus teatas antud detailplaneeringu ja selle KSH aruande esimesest avalikust väljapanekust ning avalikust arutelust 24.01.2011 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Kas avalikustamisest teatati ka ajalehes, planeeringu koostaja veebilehel ning liht- või tähtkirjaga KeHJS § 36 lõike 2 punktis 3 nimetatud asutustele ja isikutele, valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone ühendavale organisatsioonile ning KeHJS § 36 lõikes 3 nimetatud asutustele ja isikutele, selle kohta KSH aruandes andmed puuduvad.

KeHJS § 41 punkti 2 kohaselt korraldab strateegilise planeerimisdokumendi koostaja KSH aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu, avaliku väljapaneku kestus on üldplaneeringut muutval detailplaneeringul vähemalt 21 päeva. KSH aruande avalik väljapanek kestis seadusega sätestatud aja. Avalikustatud teade ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded vastab üldjoontes KeHJS § 37 lõike 2 ja § 41 nõuetele.

Valminud KSH aruanne avalikustamine toimus ajavahemikus 29.01.2011-26.02.2011. KSH aruandega sai tutvuda tööpäevadel Imavere Vallavalitsuses abivallavanema kabinetis (Viljandi mnt 6, Imavere) ja valla veebilehel.

KSH aruandele oli võimalik ettepanekuid, küsimusi ja vastuväiteid esitada kirjalikult Imavere Vallavalitsusele aadressil Viljandi mnt 6, Imavere, Imavere vald, Järvamaa 72401 või e-posti aadressil anneli@imaverevv.ee kuni 26.02.2011. KSH aruande avalik arutelu toimus 01.03.2011 kell 17.00 Imavere vallamaja saalis (Viljandi mnt 6, Imavere).

Vahetult enne KSH aruande avaliku arutelu toimumist otsustati 01.03.2011 toimuma pidanud arutelu ära jätta. Samuti tehti otsus peatada antud detailplaneeringu ja KSH aruande koostamise protsess. Kuna aga antud otsus tehti tunni jooksul enne toimuma pidanud arutelu algust, siis arutelule tulnud inimestele anti asjast teada kohapeal. Protokoll antud otsusega ja osalejate nimekirjaga on esitatud KSH aruande lisas.

KeHJS § 37 lõike 4 ja lõike 5 ning § 41 kohaselt on igal inimesel õigus tutvuda kõigi KSH materjalidega ning esitada aruande kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid. Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja teeb koostöös eksperdiga avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal esitatud ettepanekute ja vastuväidete alusel KSH aruandes vajalikud parandused ja täiendused. Ettepanekute ja vastuväidete arvessevõtmist kirjeldatakse ning arvestamata jätmist põhjendatakse täiendatud aruandes või selle lisas. Kirjalikele küsimustele vastatakse liht- või tähtkirjaga.

Vastuväited ja ettepanekud avalikul väljapanekul oleva Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneeringu ja KSH aruande kohta tegi OÜ Nurgametsa Vara (25.02.2011). KeHJS § 37 lõike 5 kohase avaliku väljapaneku ajal aruande kohta tehtud ettepanekute ja küsimuste arvestamise või arvestamata jätmise selgituse ning kirjaliku vastuse esitatud küsimustele kohta aruandes andmed puuduvad.

Antud detailplaneeringu ja selle KSH aruande teine avalik väljapanek toimus 02.07.2012-20.07.2012. Avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest teavitati väljaandes Ametlikud Teadaanded 26.06.2012, ajalehes Järva Teataja 26.06.2012 ning 25.06.2012 Imavere Vallavalitsuse kodulehel. 26.06.2012 teavitati posti või e-posti teel planeeringuala piirinaabreid ning arendaja esindajat. Aruandes ei kajastu aga kuskil, et aruande avalikust väljapanekust oleks teatatud KeHJS § 41 ja § 37 lõike 1 kohaselt valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone ühendavale organisatsioonile ning KeHJS § 36 lõikes 3 nimetatud asutustele ja isikutele.

KSH aruande avalik väljapanek kestis seadusega sätestatud aja. Avalikustatud teated vastavad üldjoontes KeHJS § 37 lõike 2 ja § 41 nõuetele.

KSH aruandega sai tutvuda tööpäevadel Imavere Vallavalitsuses (Viljandi mnt 6, Imavere) ja Imavere valla veebilehel. Ettepanekuid, küsimusi ja vastuväiteid aruande kohta sai esitada kirjalikult Imavere Vallavalitsusele (Viljandi mnt 6, Imavere, Imavere vald, Järvamaa 72401) või e-posti aadressil imavere@imaverevv.ee kuni 27.07.2012. KSH aruande avalik arutelu toimus 01.08.2012 kell 15.00 Imavere valla saalis (Viljandi mnt 6, Imavere).

KSH aruande avalikul arutelul esitatud küsimustele vastati kohapeal. KSH aruande avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri on esitatud KSH aruande lisas. KSH avalikustamise ajal ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi aruande kohta ei esitatud.

Peale KSH aruande avalikku arutelu täiendasid eksperdid aruannet avaliku arutelu protokolliga ning muude vastavate lisade ja materjalidega. 10.08.2012 esitas Imavere Vallavalitsus avalikustamise läbinud KSH aruande Keskkonnaametile seisukoha andmiseks. Keskkonnaamet esitas antud KSH aruandele oma seisukoha 24.09.2012 tuues ühe märkusena välja ka asjaolu, et aruannet ei ole avalikustatud vastavalt KeHJS § 41 ja § 37 lõikes 1 toodud nõuetele (sh ei teavitatud aruande avalikustamisest ja avalikust arutelust Keskkonnaametit). Imavere Vallavalitsus esitas vastused Keskkonnaameti märkustele 18.10.2012.

Kuna aruande avalikustamisel esines puudujääke, otsustas Imavere Vallavalitsus saata 17.12.2012 tagantjärele seisukoha küsimuse kirjad KeHJS § 37 lõikes 1 nimetatud valitsusväliseid keskkonnaorganisatsioone ühendavale organisatsioonile ning KeHJS § 36 lõikes 3 nimetatud asutustele ja isikutele. Vastuse antud kirjale esitas ainult Kultuuriministeerium, kellel aruande kohta märkusi ei olnud. 24.01.2013 esitas Imavere Vallavalitsus KSH aruande Keskkonnaametile heakskiitmiseks.

Lähtudes eelnevast on Keskkonnaamet seisukohal, et KSH menetlus ei vasta korrektselt KeHJS sätetele ning selles esineb rikkumisi, mis võivad mõjutada KSH tulemusi.

2.2 KSH aruande kvaliteedi kontroll

Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Imavere Vallavalitsus (aadress Viljandi mnt 6, Imavere, Imavere vald 72401, Järvamaa). Arendaja on Stora Enso Eesti AS Imavere Sawmill (aadress Imavere küla, Imavere vald 72401, Järvamaa). KSH koostaja on OÜ Hendrikson & Ko (aadress Raekoja plats 8, 51004 Tartu). KSH ekspertrühma juhib keskkonnaekspert Heikki Kalle (litsents KMH0039), tööriühma kuuluvad veel Robert Tomasson, Märt Oövel, Ülle Jõgar, Veiko Kärbla, Ülli Reimets ning vajadusel kaasatakse täiendavalt teisi eksperte. KSH juhtekspert Heikki Kalle vastab KeHJS § 34 lõike 3 nõuetele.

KSH aruande sisu määrab KeHJS § 40 ja KSH programm. KSH aruanne vastab üldjoontes heakskiidetud KSH programmile (alternatiivide loetelu täienenud tulenevalt detailplaneeringu lahenduse muutustest) ning sisaldab KeHJS § 40 lõikes 4 nimetatud teavet. Keskkonnaamet ei pea vajalikuks tuua võrdlustabelina välja, milline KSH aruande peatükk vastab millisele KSH programmi ja/või KeHJS § 40 lõike 4 punktile.

KSH aruandes on selgitatud, kirjeldatud ja hinnatud strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades strateegilise planeerimisdokumendi eesmärgi ja käsitletavat territooriumi. Esitatud on soovitusel negatiivse keskkonnamõju leevendamiseks või vältimiseks ning seiremeetmed.

Kuigi aruannet täiendati Keskkonnaameti 24.09.2012 esitatud märkuste põhjal, siis ei ole seda tehtud piisavalt põhjalikult ning need täiendused on omakorda tekitanud uusi küsimusi ja märkusi. Käesolevaga toome välja küsimused, märkused ja ettepanekud, mis jätkuvalt ei ole saanud lahendust ning mille alusel tuleb aruannet täiendada:

1. Keskkonnaamet tõi oma 24.09.2012 kirjas esimese punktina välja, et aruandes on viidatud osatüingu DELCOTEK saasteallikatele, mis on oma tegevuse lõpetanud. Aruandest viiteid antud ettevõttele eemaldatud ei ole, on ainult välja toodud, et kuna osatüingu DELCOTEK tootmistegevus on töö menetlemise jooksul lõppenud, siis saab olukord olla arvutustes toodust parem. Keskkonnaameti hinnangul tuleks viited antud ettevõttele aruandest siiski eemaldada (sh mitte arvestada antud ettevõttega mõju hindamisel välisõhu kvaliteedile), kuna toodud selgitus, et olukord saab olla arvutustest toodust parem tekitab omakorda küsimusi, et kuivõrd parem see olukord siis on ning kas see on üldse arvestatavalt parem.
2. Planeeringu ja KSH menetluse jooksul on muutunud planeeritavale alale jäävate katastriüksuste nimetused. Palume aruannet ajakohastada ja tuua sisse vastavad muudatused.
3. Aruande kokkuvõttes (lk 7) ning ka teistes peatükkides kirjeldatakse võimaliku alternatiivina olemasoleva katlamaja kahele katlale ühe samaväärse (8 MW) katla lisamist. Keskkonnaameti andmetel on aga nimetatud saasteallikas reaalselt juba olemas ning sellele on väljastatud välisõhu saasteluba nr L.ÕV/3220550. Kui tegu on juba olemasoleva saasteallikaga, kuidas saab seda siis alternatiivina esitada?

Samalaadne küsimus tekib kokkuvõttes (lk 9) ja aruandes edaspidi esitatud nelja põhialternatiivi puhul. Alternatiivide kirjeldused on eksitavad, sest Keskkonnaameti andmetel on esimene alternatiiv A1 (Imavere saetööstuse tootmisterritooriumi laiendamine muu hulgas katlamaja laiendamiseks, pelletite tootmiskompleksi püstitamiseks) täismahus ellu viidud. Katlamaja kahele katlale on üks katel lisatud, seega on katlamaja laiendus läbiviidud ning rajatud on ka pelletite tootmiskompleks. Pelletite tootmiskompleks pole küll rajatud saetööstuse olemasolevast tootmisterritooriumist väljapoole nagu alternatiivi A1 puhul kirjeldatud, kuid kuna see on tootmisterritooriumile juba ehitatud, siis ei saa selle rajamist alternatiivina käsitleda.

Samuti on teine alternatiiv A2 suures osas ellu viidud - katlamaja laiendamine teostatud, pelletite tootmiskompleks ehitatud (mitte küll olemasolevast tootmisterritooriumist väljapoole aga siiski) ja perspektiiviks on koostootmisjaama rajamine. Lisaks märgitakse aruande peatükis 3.5.3 (lk 59), et koostootmisjaam asendab katlamaja.

Kolmandat alternatiivi A3 võib alternatiiviks nimetada, kuna see käsitleb ehitusalade määramist koostootmisjaama ning puidujääkide laos tarbeks väljapoole Navesti jõe piiranguvööndist. Katlamaja laiendamist ja pelleti tootmiskompleksi rajamist siinjuures ei käsitleta.

0-alternatiiv A0 sisaldab olemasoleva olukorra säilimist, kuna aga Keskkonnaameti andmetel sellist olukorda enam ei ole nagu aruandes on kirjeldatud, siis on tegu eksitava informatsiooniga. 0-alternatiiv tuleb vastavusse viia tegeliku olukorraga.

Tulenevalt eelnevalt väljatoodust selgub, et tegelik olukord Imavere saetööstuse planeeringualal on KSH ja detailplaneeringu menetluse jooksul muutunud, kusjuures muutused on läbi viidud juba 2011 aastal. See omakorda tõstatab küsimuse, et miks ei ole arendaja, planeeringu koostaja ja ekspert vastavaid muutusi planeeringusse ja KSH aruandesse sisse viinud ning on Keskkonnaametile esitanud eksitavaid andmeid ja tekitanud tegelikust olukorrast täiesti erineva pildi. Samuti jääb arusaamatuks, kuidas sai vallavalitsus anda arendajale tegevusload katlamaja laiendamiseks ja pelleti tootmiskompleksi rajamiseks, kui vastav planeering oli alles menetluses ja detailplaneeringu alusel kavandatava tegevuse mõjude hindamine alles pooleli.

Antud asjaolude valguses tuleb nii Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste detailplaneering kui ka selle KSH aruanne põhjalikult läbi vaadata ja teha vastavalt olemasolevale olukorrale korrektuurid. Uuesti tuleb hinnata tegeliku olemasoleva olukorra mõjud ning välja pakkuda reaalsed alternatiivid ning hinnata nende mõjusid.

4. Keskkonnaametile teadaolevalt on antud kaitises kasutusel ka kergel kütteõlil töötav 0,68 MW katel. Kuidas selle katla kasutamine alternatiivides kajastub? Kas nimetatud katla heitmed on koostöö arvutamisel arvesse võetud?
5. Peatükis 3.5.1 (lk 53) on koostootmisjaamas põletamist nimetatud koospõletamiseks. Termin koospõletamine viitab jäätmepõletusele. Kas koostootmisjaamas kavandatakse jäätmepõletust? Kütteainete loetelus jäätmed puuduvad.
6. Peatüki 3.5.2 tabelis 3.5 (lk 56) on saasteainete heitkoguste (t/a) väärtused valed. Palume need üle vaadata. Sama tabeli pealkirjas on info ($3 \times 9,3 = 27,9$ MW) kolme katla summaarse võimsuse kohta, aga tabelis on arvutused ühe katla kohta, mis võib aga eksitav olla. Palume täpsustust ka tabeli 3.6 (lk 57) andmete kohta. Teades, et tabelis 3.5 on andmed üksnes ühe katla heitkoguste kohta, soovime kinnitust, et tabelis 3.6 on kolme katla väärtused.
7. Välisõhu saasteloa nr L.ÕV/3220550 aluseks olnud lubatud heitkoguste projektis on leheküljel 46 puidukatlamaja mahtkiiruseks $5,4 \text{ m}^3/\text{s}$. KSH aruandes on sama saasteallika mahtkiiruseks $3,25 \text{ m}^3/\text{s}$. Palume erinevuse kohta selgitust.
8. Aruande kokkuvõttes puudub kavandatava tegevuse mõju hinnang kaitstavatele loodusobjektidele.
9. Peatükis 3.3.3 (lk 38) esitatust järeldub, et Määru loodusala on kaitseala. Juhime tähelepanu, et Määru loodusala ei ole kaitseala. Palume aruannet korrigeerida.
10. Keskkonnaamet on jätkuvalt seisukohal, et peatükis 5 (lk 72) toodud seire ettepanekud on liiga üldised ning nende põhjal pole võimalik konkreetseid seiretingimusi määrata, seda eriti veekeskonda silmas pidades. KSH aruandes kirjutatakse, et palgilaotusplatsis suublasse juhitud sademevees on erinevaid saasteaineid, sh veekeskonnale ohtlikuid aineid, kuid ei ole antud täpset seisukohta, mida peaks konkreetselt seirama ja millised seiretingimused peaks keskkonnalubades seatud olema. Selgusetuks jääb, miks ei ole antud konkreetset seisukohta, milliseid saasteaineid tuleb keskkonnalubades seirata.
11. Jätkuvalt tuleb meelde, et KSH ja planeeringu menetlemisel tuleb meeles pidada, et planeerimisseaduse kohaselt peab kõik menetlustoimingud planeeringu koostamise käigus läbi viima kohalik omavalitsus. Samuti kuna KeHJS § 40 lõike 1 kohaselt on KSH aruanne osa strateegilisest dokumendist, siis planeeringu kooskõlastamisel tuleb KSH aruanne ja planeering esitada Keskkonnaametile koos. KSH aruande heakskiitmisel tuleb koos KSH lõpparuandega esitada ka planeering, kus planeerimisseaduse § 9 lõike 12 kohaselt on arvesse võetud KSH hindamise tulemused. KeHJS § 42 lõike 1 kohaselt esitab strateegilise planeerimisdokumendi koostaja KSH aruande järelevalvajale heakskiitmiseks. Vältimaks olukorda, kus planeeringu ja KSH aruande esitamisel tuleb esitada kaks eraldiseisvat kaaskirja, palub Keskkonnaamet esitada KSH aruande koos planeeringuga kohalikul omavalitsusel.

Keskkonnaamet on seisukohal, et käesoleval juhul ei ole KSH aruanne nõuetele vastav ning ei ole sisuliselt piisav detailplaneeringu kehtestamiseks.

III. OTSUSTUS

Lähtudes KeHJS § 38 lõigetest 1 ja 2, § 40-41 ning § 42 lõigetest 2 ja 3, Keskkonnaameti peadirektori 03.07.2009 käskkirja nr 1-4/148 „Regioonide põhimääruste kinnitamine“ lisa 1 „Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni põhimäärus“ punktidest 2.2 ja 3.5.8 ning arvestades käesolevas otsuses toodud asjaolusid, jätab Keskkonnaamet Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu KSH aruande heakskiitmata.

Keskkonnaamet on seisukohal, et KSH aruanne tuleb uuesti avalikustada KeHJS §-des 41 ja 37

sätetatud korras, kuna eelnevalt väljatoodud asjaolude tõttu tuleb aruande sisu põhjalikult muuta. Pärast KSH aruande täiendavat avalikustamist, parandamist ja täiendamist esitada aruanne KSH järelevalvajale heakskiitmiseks.

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Allan Piik
Juhataja

Koopia: OÜ Hendrikson & Ko, hendrikson@hendrikon.ee

Egle Alt 384 8744
egle.alt@keskkonnaamet.ee

Marit Kivisild 484 1173
marit.kivisild@keskkonnaamet.ee

Olavi Randver 384 8685
olavi.randver@keskkonnaamet.ee

Janno Kuusik 384 8741
janno.kuusik@keskkonnaamet.ee

Anneli Siimussaar
Abivallavanem
Imavere Vallavalitsus
imavere@imaverevv.ee

Meie: 11. 04. 2013 nr 2129/13

Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandest

Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon on kirjast 07.03.2013 nr HJR 6-8/13/11393-7 jõudnud järeldusele, et heakskiitmiseks esitatud Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) DP KSH aruanne ei olnud nõuetele vastav ning ei olnud sisuliselt piisav detailplaneeringu kehtestamiseks ning jätnud seetõttu KSH aruande heakskiitmata.

Kirjas on toodud 11 küsimust, märkust ja ettepanekut, mille alusel aruannet tuleb täiendada. OÜ Hendrikson & Ko ekspertgrupp nõustub esitatud ettepanekutega ning aruannet on täiendatud. Järgnevalt on antud selgitused ja kommentaarid küsimuste lõikes:

1. Viited OÜ-le Delcotec on aruandest eemaldatud.
2. Planeeringuala kirjeldustes on ajakohastatud katastriüksuste nimetused.
3. KSH protsessi ajal on olukord Imavere saetööstuses muutunud ning praeguseks on rajatud detailplaneeringu esmastes versioonides ja seega ka KSH alternatiivsetes lahendustes käsitletud objektid. Eelkõige on tegemist pelletiliiniga (mis rajati tehase olemasolevale territooriumile väljapoole planeeringuala) ning katlamaja laiendusega. Katlamaja ning selle laiendamiseks vajalikud pinnad oli detailplaneeringu algses lahenduses planeeringualal. Planeeringu lõpliku lahenduse puhul planeeringuala ulatust muudeti, mistõttu olemasolev katlamaja koos selle laiendamiseks vajalike pindadega jäi olemasoleva tootmisala piiresse ning väljapoole planeeringuala. Kirjeldatud segaduste seletamiseks ning info kaasajastamiseks on KSH aruandes õhusaastet ja välisõhu kvaliteeti käsitlevates punktides uuendatud Imavere saeveski territooriumil paiknevate saasteallikate iseloomustusi ning vastavaid mõjuhindanguid. KSH aruandes on sisulise alternatiivina käsitletud üksnes viimast detailplaneeringu lahendust (mis näeb olemasoleva tootmisterritooriumi ning Navesti jõe piiranguvööndi vahele ette ala koostootmisjaama tarbeks ning puidujääkide hoidla jaoks) ning 0-alternatiivi. Varasemad planeeringulahendused (mis olid kajastatud KSH programmis) ning mis nägid ette muu hulgas Navesti jõe ehituskeeluvööndi vähendamist, osutusid protsessi käigus ebareaalseteks lahendusteks ning neid selguse huvides mõjude hindamisel enam ei analüüsitud. Planeeringulahenduse kujunemise illustreerimise ning KSH protsessi järjepidevuse aspektist on neid küll KSH aruandes lühidalt mainitud ning lisades ka esitatud.
4. Õlikatel on lisatud aruandesse.
5. Tegemist on näpuveaga, siinkohal oli mõeldud keevkihtpõletamist.
6. Vastava paranduse sisse viidud.

OÜ Hendrikson & Ko; Peakontor: Raekoja plats 8, 51004 Tartu; tel: 740 9800, faks: 740 9801; Tallinna esindus: Pärnu mnt 27, 10141 Tallinn tel. 617 7690; <http://www.hendrikson.ee>

7. Ühel juhul on tegemist mahtkiirusega normaaltingimustes (Nm^3/s) ja teisel puhul – konkreetse reaalse temperatuuriga suitsugaaside segus (m^3/s või ka Tm^3/s).

8. Aruande kokkuvõttesse on lisatud järeldus, et detailplaneeringuga kavandatu ei mõjuta kaitstavaid loodusobjekte, samuti teisi tundlikke looduslikke alasid.

9. Aruande sõnastust on antud küsimuses korrigeeritud.

10. Sademevee suublasse juhtimise puhul suubla seire rakendamise nõuet üldiselt ei rakendata. Antud juhul on sademevee suublaks Navesti jõe äärmine ülemjooks, mille vooluhulgad suvisel madalveeperioodil on väikesed. Samas on tegemist läheliste elupaigana kaitstava veekoguga, mille vee keemiline ja füüsikaline kvaliteet peab vastama teatud nõuetele. Vee kvaliteedi vastavust nõuetele jälgitakse Imavere oluliselt alamal paiknevas riikliku seire punktis. Käitse sademevee näitajad on seni vastanud vee erikasutusloa nõuetele (ühe erandiga hõljuvaine sisalduse osas), kuid eelkõige suveperioodil on nii hõljuvaine, orgaanilise aine (BHT) kui ühealuseliste fenoolide sisaldus olnud mitmel juhul piirmäära lähedane. Aruandes on toodud, et võib hinnata, et sademevee juhtimine Navesti jõkke tavapärastel juhtudel ning pikema aja vältel ei oma olulist negatiivset mõju vee kvaliteedile. Kuid ei saa välistada, et teatav negatiivne mõju vee kvaliteedile võib ilmuda suvistel madalveeperioodidel. Selle kindlakstegemiseks olekski meie hinnangul otstarbekas samaaegselt sademevee kvaliteedikontrollile analüüsida eelkõige hõljuvaine, orgaanilise aine (BHT) ja ühealuseliste fenoolide sisaldust jões saetööstusest ülal- ja allpool. Teiste vee erikasutusloaga määratud parameetrite analüüsimine ei ole ilmselt vajalik. Kinnitamaks olulise negatiivse mõju puudumist eeldatavasti piisab loa kehtivuse perioodil kahest (st kahel erineval aastal) suveperioodidel võetavatest proovidest. Kui veekvaliteedi oluline muutus pole tuvastatav, võib järgmisel perioodil suubla seirest taas loobuda.

11. Proovime omalt poolt aidata kaasa KSH protsessi seadustekohasesse kulgu, niipalju kui see on KSH eksperdi pädevuses.

Täiendatud KSH aruanne koos lisadega on leitav:

http://klient.hendrikson.ee/Imavere_DP_KSH/Imavere_DP_KSH_10-04-2013.zip

Lugupidamisega,

/Allkirjastatud digitaalselt/

Heikki Kalle
OÜ Hendrikson & Ko

Koopia: Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon, Egle Alt,
egle.alt@keskkonnaamet.ee

OÜ Hendrikson & Ko; Peakontor: Raekoja plats 8, 51004 Tartu; tel: 740 9800, faks: 740 9801;
Tallinna esindus: Pärnu mnt 27, 10141 Tallinn tel. 617 7690; <http://www.hendrikson.ee>

KESKKONNAMINISTEERIUM

Imavere Vallavalitsus
imavere@imaverevv.ee

Teie 17.12.2012 nr 7-1.2/692

Meie 12.04.2013 nr 11-2/12/11131-2

Seisukoht Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee detailplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruande osas

Olete küsinud Keskkonnaministeeriumi seisukohta Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee detailplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise (KSH) aruande osas. Vabandame, et meie vastuse andmine on viibinud. Kuna Keskkonnaamet jättis kõnealuse KSH aruande oma 07.03.2013 kirjaga nr HJR 6-8/13/11393-7 heakskiitmata, siis ei ole KSH menetlus veel lõppenud ning meie seisukohaga on võimalik arvestada.

KSH aruande leheküljel 26 on viimase lõigu eelviimases lauses öeldud, et "...., kuivadel perioodidel või aga veetase langeda kuni 1 mm võrra...". Eeldatavalt on selles lauses mõõtühikuga eksitud ja "mm" asemel peaks olema "m".

Leheküljel 32 on pealkirja „Kaitstavad looduse üksikobjektid“ all kasutatud lühendit "ITK" (Infotehnoloogia Keskus), mis tähistab likvideeritud asutust. Selle asemel peab olema "KTK" (Keskkonnateabe Keskus).

Juhime Teie tähelepanu sellele, et 71,5 meetri sügavune Imavere saeveski puurkaev 14383, mis on küll avatud juba alates 30,7 meetrist, ei sobi oma avatud veekihi sügavuse pärast iseloomustama saeveski territooriumilt pärineva reostuse levikut (KSH aruande lehekülj 43). Ühtlasi on kõnealuse lehekülje viimases lõigus tehtud meelevaldne järeldus selle kohta, et kloriidioonide sisalduse järgi võib hinnata, kas põhjavesi on inimtegevusest mõjutatud või mitte. Eriti mitesobilik on selline järeldus antud juhul, kui tegemist on võimaliku fenoolide reostusega. Kloriidide sisalduse järgi on võimalik hinnata ainult liigest veevõtust või teede soolamisest põhjustatud inimese mõju põhjaveekihile, mitte aga seda, kas inimene on põhjustanud põhjavee keemilise seisundi reostamist muul viisil. Lisaks ei ole antud puurkaevu veest määratud fenoolide sisaldust, mis võimaldaks hiljem hinnata detailplaneeringus kavandatud tegevuste mõju põhjaveele.

KSH aruande leheküljel 44 on nimetatud OÜ-le Hextall kuuluv puurkaev 21517 (15,2 m sügav ning avatud alates 7,5 meetrist) (<http://otsi.eelis.ee/PRK0021517>), mille veekvaliteedi

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

telefon 626 2802
faks 626 2801

keskkonnaministeerium@envir.ee
www.envir.ee

kohta on esitatud KSH aruandes puurkaevu omaniku suuline hinnang. Keskkonnaregistri andmetel ei ole puurkaevust kunagi võetud veeproove ohtlike ainete, sh fenoolide, sisalduse analüüsimiseks. Seetõttu ei ole võimalik hinnata puiduladustamisest tulenevat võimalikku mõju põhjavee kvaliteedile. Selleks tuleks puurkaevudest võtta veeproovid fenoolide sisalduste määramiseks.

KSH aruande lõpus on märgitud, et tuleb seirata Navesti jõge, sademevett ja heitvett. Kuna sellekohast seiret ei ole praegu tehtud, siis on väga raske hinnata tegevuse mõju, mistõttu tuleks seiret läbi viia juba praegu.

Detailplaneeringu ala hõlmab ka Imavere reoveepuhastit. KSH aruandest selgub, et reoveepuhasti kuja piires on kavas ladustada ja hoida puidujääke. Vajalik oleks tuua aruandes täpne kirjeldus, mil moel seda tehakse ning kas see võib hakata häirima ka reoveepuhasti igapäevast opereerimist.

Keskkonnaministri 09.10.2002. a määruses nr 58 „Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seirenõuded ning lõheliste ja karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad“ kehtib ühealuseliste fenoolide sisalduse piirmäär veekogu kohta, kuid antud juhul on nimetatud sisaldust mõõdetud ainult heitveest enne jõkke suubumist, kus ületavad näidud lubatud normi. Et veenduda selles, et jões toimub piisav lahjendus, võiks fenoolide sisalduse mõõtmist teha ka allavoolu (nt Taadikvere maanteesilla juures). Seejuures teha mõõtmisi nii kõrge kui madala veeseisuga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ado Lõhmus
Asekantsleri kt

Koopia: Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioon

Maris Malva 626 0742; maris.malva@envir.ee

Anneli Siimussaar
Abivallavanem
Imavere Vallavalitsus
imavere@imaverevv.ee

Maris Malva
Keskkonnaministeerium
maris.malva@envir.ee

Meie: 24. 04. 2013 nr 2135/13

Imavere asulas paiknevate Kadastiku 15, Kännu ja Kadastiku tee 1 katastriüksuste (Imavere saetööstuse) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandest

Vastusena Imavere Vallavalituse poolsele seisukohaküsimisele (17.12.2012 nr 7-1.2/692) esitas Keskkonnaministeerium 12.04.2013 nr 11-2/12/11131-2 kirjaga omapoolsed seisukohad KHS aruande kohta. Kirjas on toodud sisuliselt 7 märkust, millele on järgnevalt antud eksperdipoolsed selgitused ja kommentaarid.

1. Parandatud, lk 24.
 2. Keskkonnaameti ettepanekul täiendatud aruandes antud lühendit ei esine.
 - 3-4. Selles aspektis tuleb teiega nõustuda, et kloriid ei ole antud juhul parimaks indikaatoriks, mis võiks peegeldada puidutööstuste mõju põhjavee kvaliteedile. Siiski on kloriid veekeskkonnas äärmiselt liikuv element ning selle muutusi kasutatakse lisaks teie poolt märgitud soolase vee sissetungi indikaatorina ja teede soolamise mõju hindamisel ka üldise inimtegevuse indikaatorina ning indikaatorina punktreostusallikate mõju tuvastamisel, näiteks prügilate seires (vt http://www.terviseamet.ee/fileadmin/dok/Keskkonnatervis/vesi/joogivesi/3v_in_dikaatornaitajad.pdf või www.kobras.ee/download/242/344/ lk 2).
- Antud olukorras sobivamate parameetrite (oksüdeeritavus, orgaaniline süsinik, fenool) analüüsimist vee erikasutuslubade väljastaja seni ei pidanud vajalikuks nõuda. Mis puudutab täiendavate veeproovide võtmist ümbruskonna kaevudest (ja ka Navesti jõest), siis KSH programmi menetlemisel põhjavee- ja pinnavee kvaliteedi uuringute läbiviimise vajadusele ei viidatud. Aruandes on antud soovitus lisada veeproovides analüüsitava parameetrite hulka ka puidu leostumist otseselt peegeldavad indikaatorid ning vajadusel fenoolid. KSH läbiviimise perioodil on antud nõue (analüüsida oksüdeeritavust) juba ka Stora Enso AS vee erikasutusloa tingimustesse sisse viidud. Saetööstuse naabruses paikneva endise Nurgametsa Vara OÜ, praeguse Imavere Energia OÜ kaevu vee erikasutusloas (mis anti välja 2012. aasta mais) on seatud tingimuseks analüüsida teiste kõrval keemilist hapnikutarvet. Nimetatud vee erikasutusloa väljastamisel (korraldus nr HJR 1-15/12/) on loa andja jõudnud seisukohale, et ohtlike ainete seiret ei kohaldata, sest see ei ole kohane ning puudub alus arvata, et ohtlikud ained põhjavette võiksid sattuda. Lisaks tuleb veelkord märkida, et piirkonnas potentsiaalselt enamohustatud OÜ Hextall kaev paikneb Imavere saeveski puidulaoplatstist idakagusuunas. Vastavalt Imavere saeveski planeeringuala ehitusgeoloogilisele

OÜ Hendrikson & Ko; Peakontor: Raekoja plats 8, 51004 Tartu; tel: 740 9800, faks: 740 9801; Tallinna esindus: Pärnu mnt 27, 10141 Tallinn tel. 617 7690; <http://www.hendrikson.ee>

uuringule järgib üldine veepeegli kalle üldist looduslikku maapinna reljeefi ja on lõuna suunaline. Kui vaadata laiemalt Imavere asula ümbruses paiknevate madalate puurkaevude vee analüüside tulemusi, siis OÜ Hextalli kaevu kloriidi kontsentratsioonid märkimisväärselt ei erine teiste kaevude vastavatest väärtustest.

5, 7. Ettevõttele on Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni poolt antud välja vee erikasutusluba sademevee juhtimiseks Navesti jõkke. Vee erikasutusloa väljastamisel (12.08.2011 korraldus nr HJR 1-15/11/672) on loa andja märkinud, et kuna kogutud sadevett kasutatakse enne suublasse juhtimist palgimaterjali niisutamiseks ning seetõttu on suublasse juhitava veele seatud suurem seire maht kui kasutamata suublasse juhitava sademeveele. Loa andja ei ole suubla seire teostamist pidanud vajalikuks. Siiski oleme seisukohal, et antud olukorras oleks suubla seire eelkõige suvisel madalveeperioodil asjakohane. Lähtudes asjaolust, et antud juhul on palkide niisutamise tõttu sademevesi reostunud eelkõige suveperioodil, ei näe me tingimata vajadust nõuda seire teostamist talvel (ehkki see annaks täiendavat teavet). Jõkke juhitava sademevee mõju selgitamiseks on obligatoorne, et proove tuleb võtta ülevalt- ja altpoolt sademevee sisselaskekohta.

6. Detailplaneeringuga ei ole üheselt nimetatud, mil moel hakatakse kasutama Imavere reoveepuhasti kuja piires paiknevaid puidujääkide hoidlaid, detailplaneering näitab ära nende alade hoonestusala ja ehitusõiguse. Detailplaneeringu seletuskirja kohaselt on reoveepuhasti haldaja on andud 24.09.2010 kirjaliku nõusoleku puhasti kuja piiresse ehitiste ehitamiseks. Sellest võib järeldada, et puhasti operaator on kavandatule andnud omapoolse hinnangu, mille kohaselt kavandatu ei hakka häirima reoveepuhasti opereerimist.

Lugupidamisega,

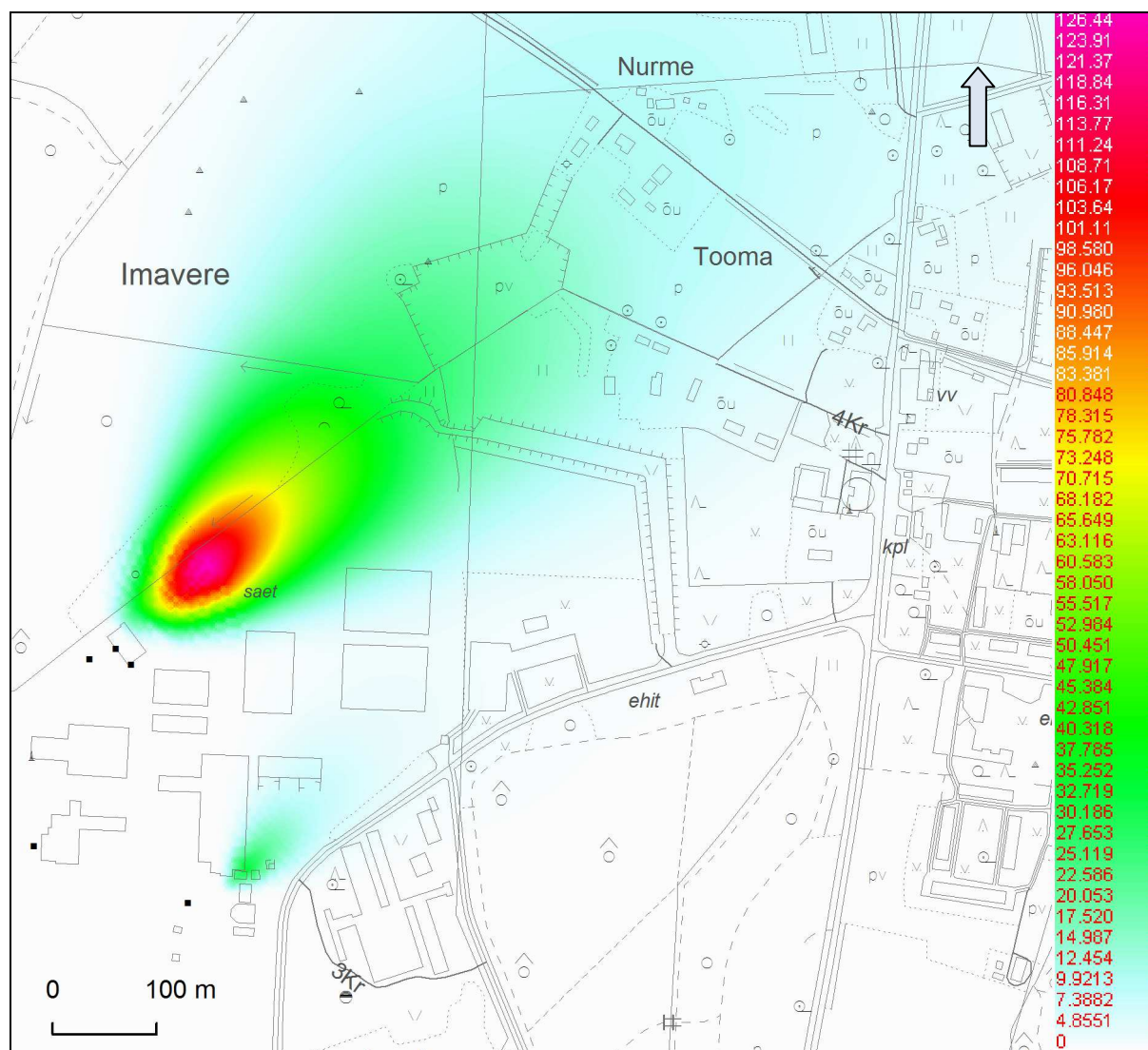
/Allkirjastatud digitaalselt/

Heikki Kalle
OÜ Hendrikson & Ko

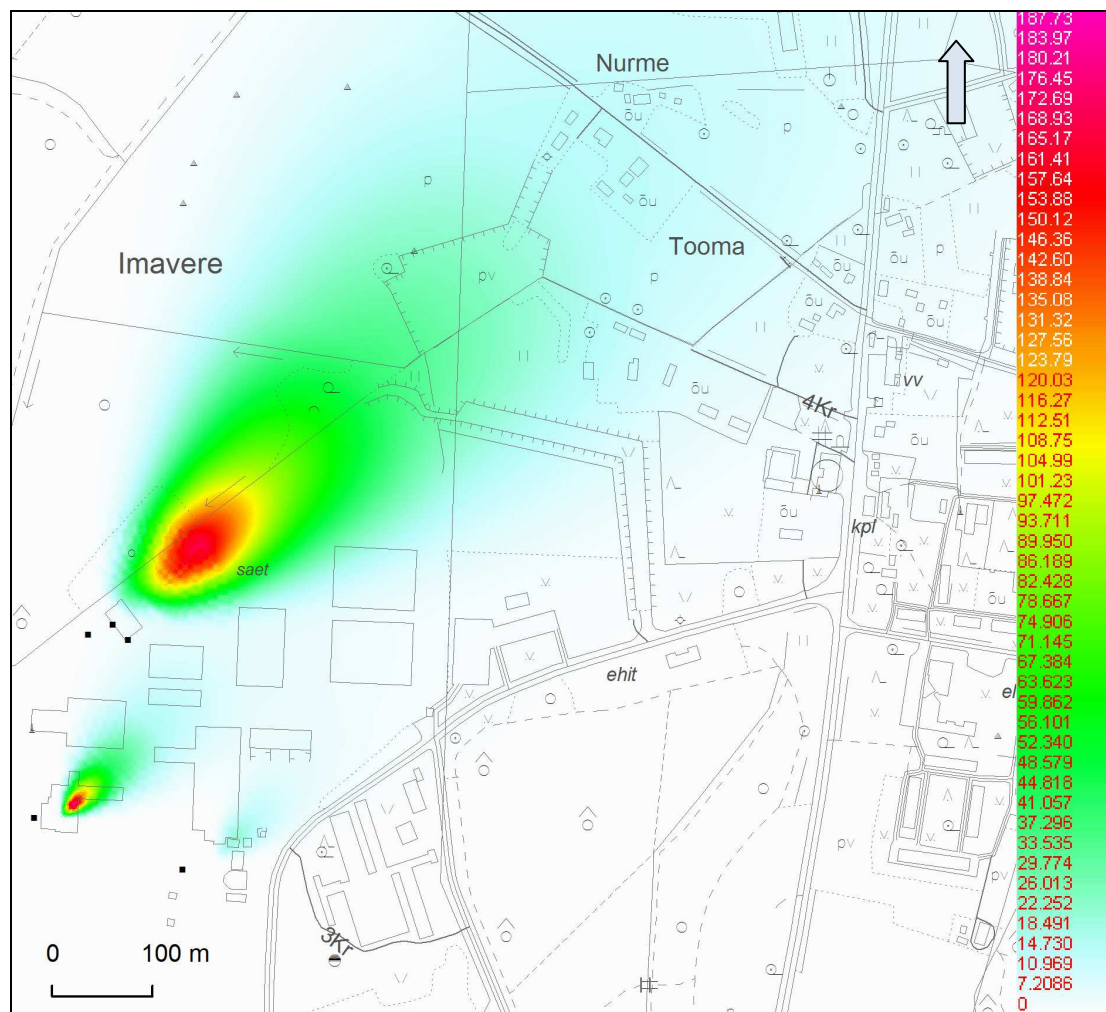
Märt Öövel
7409805, maert@hendrikson.ee

OÜ Hendrikson & Ko; Peakontor: Raekoja plats 8, 51004 Tartu; tel: 740 9800, faks: 740 9801;
Tallinna esindus: Pärnu mnt 27, 10141 Tallinn tel. 617 7690; <http://www.hendrikson.ee>

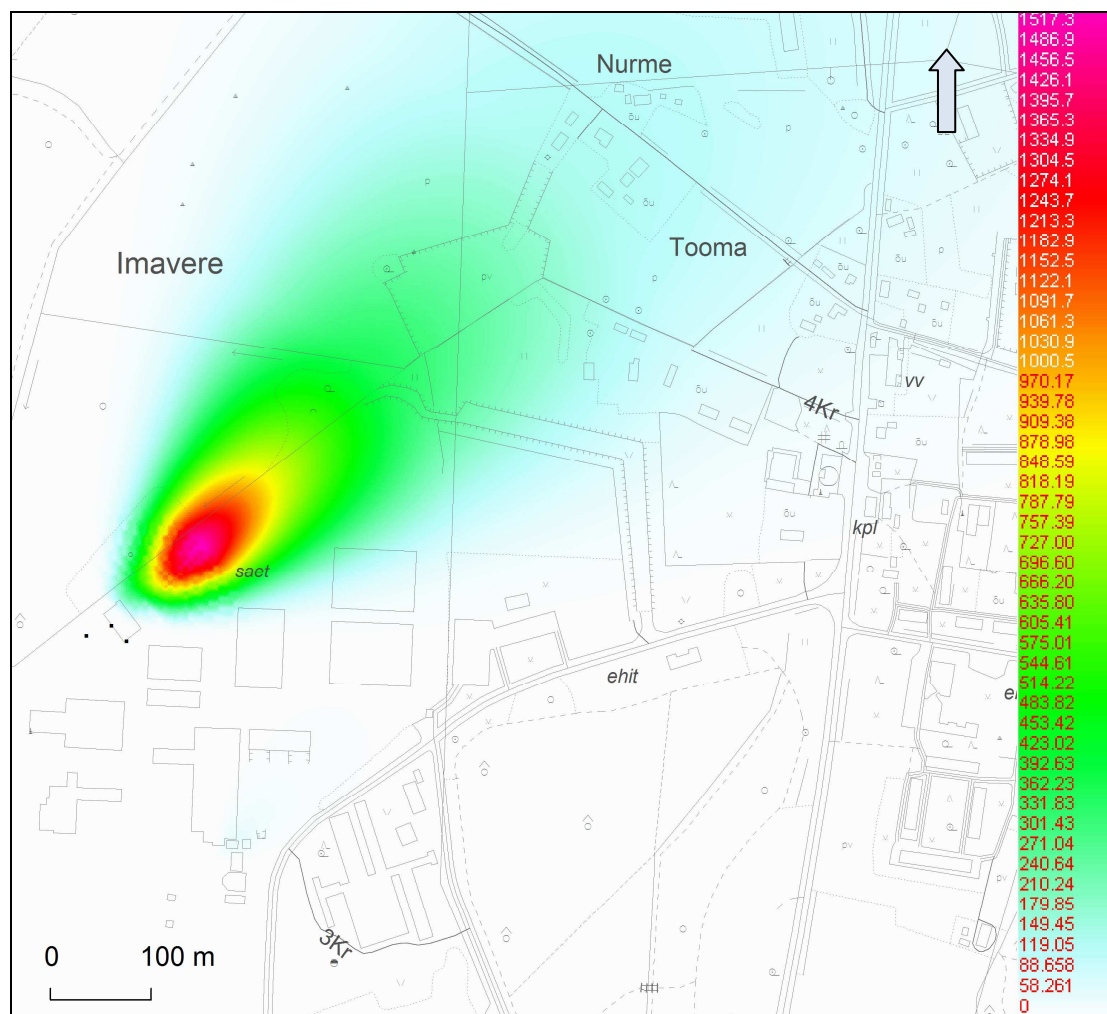
Lisa 4. Välisõhu saasteainete modelleerimisel saadud levikukaardid

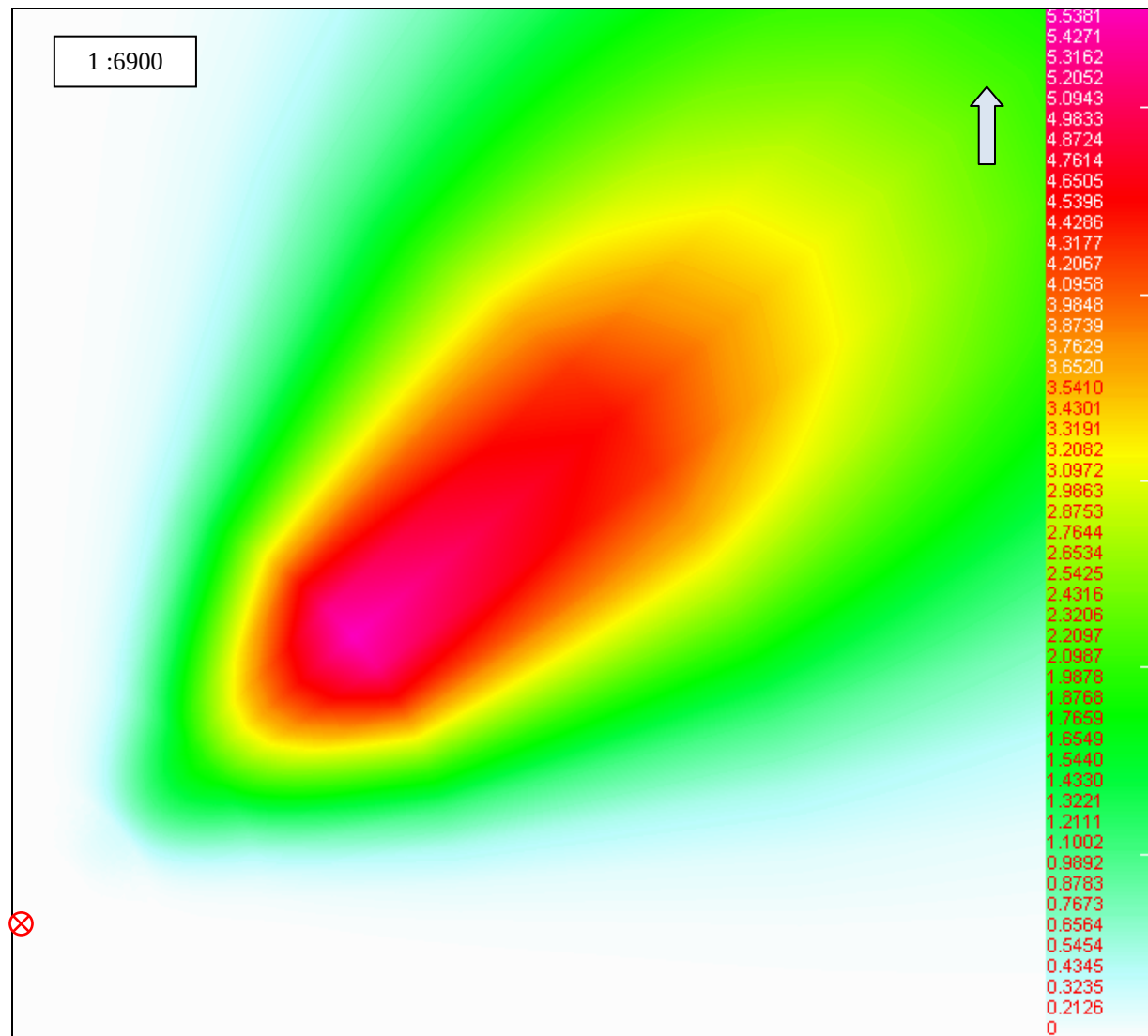
Joonis 1. NOx hajumispilt katlamajast alal 1x1 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. NOx saastetaseme piirväärtus võrdub $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

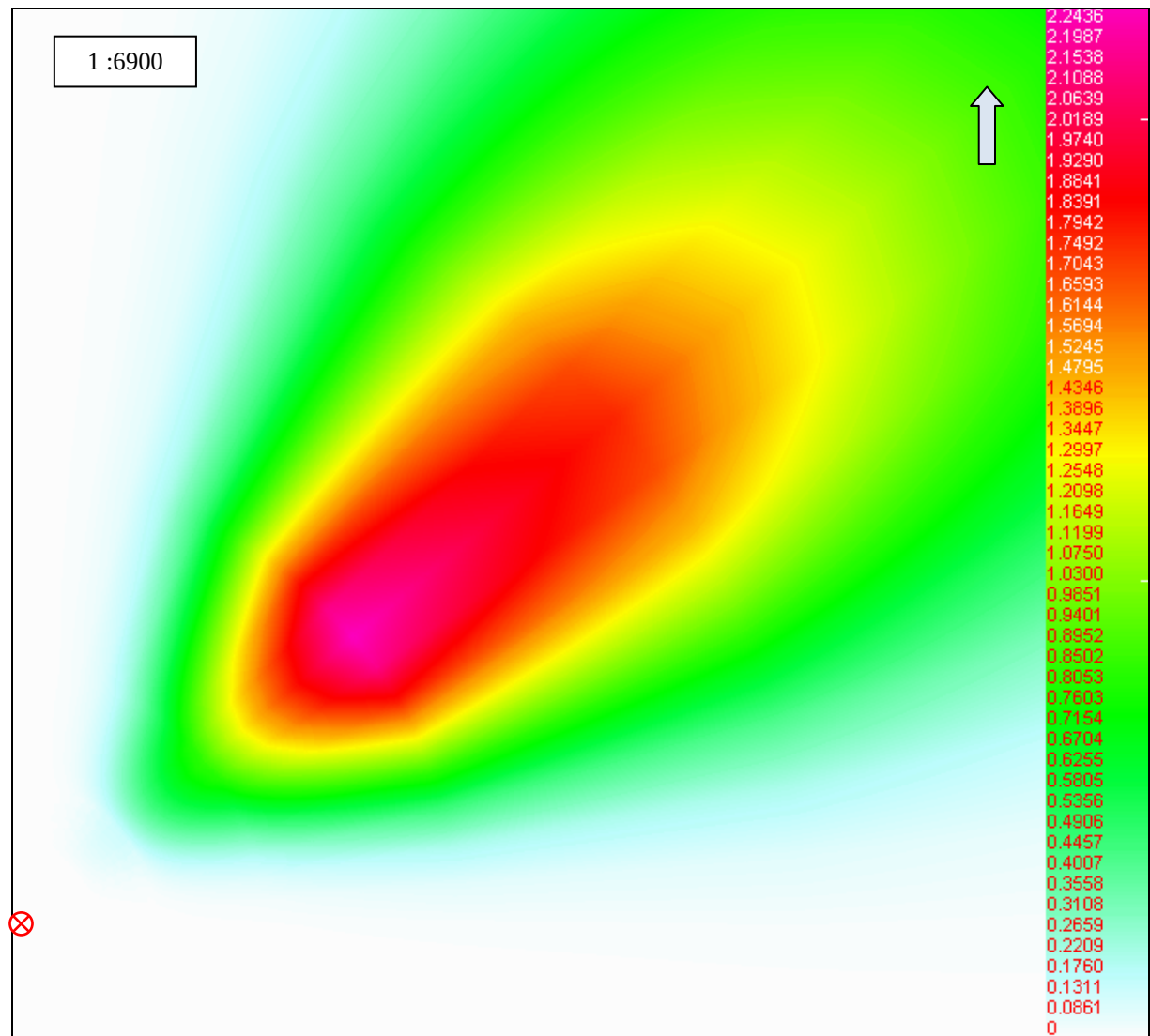
Joonis 2. TO hajumispilt katlamajast alal 1x1 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. TO saastetaseme piirväärtus võrdub $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

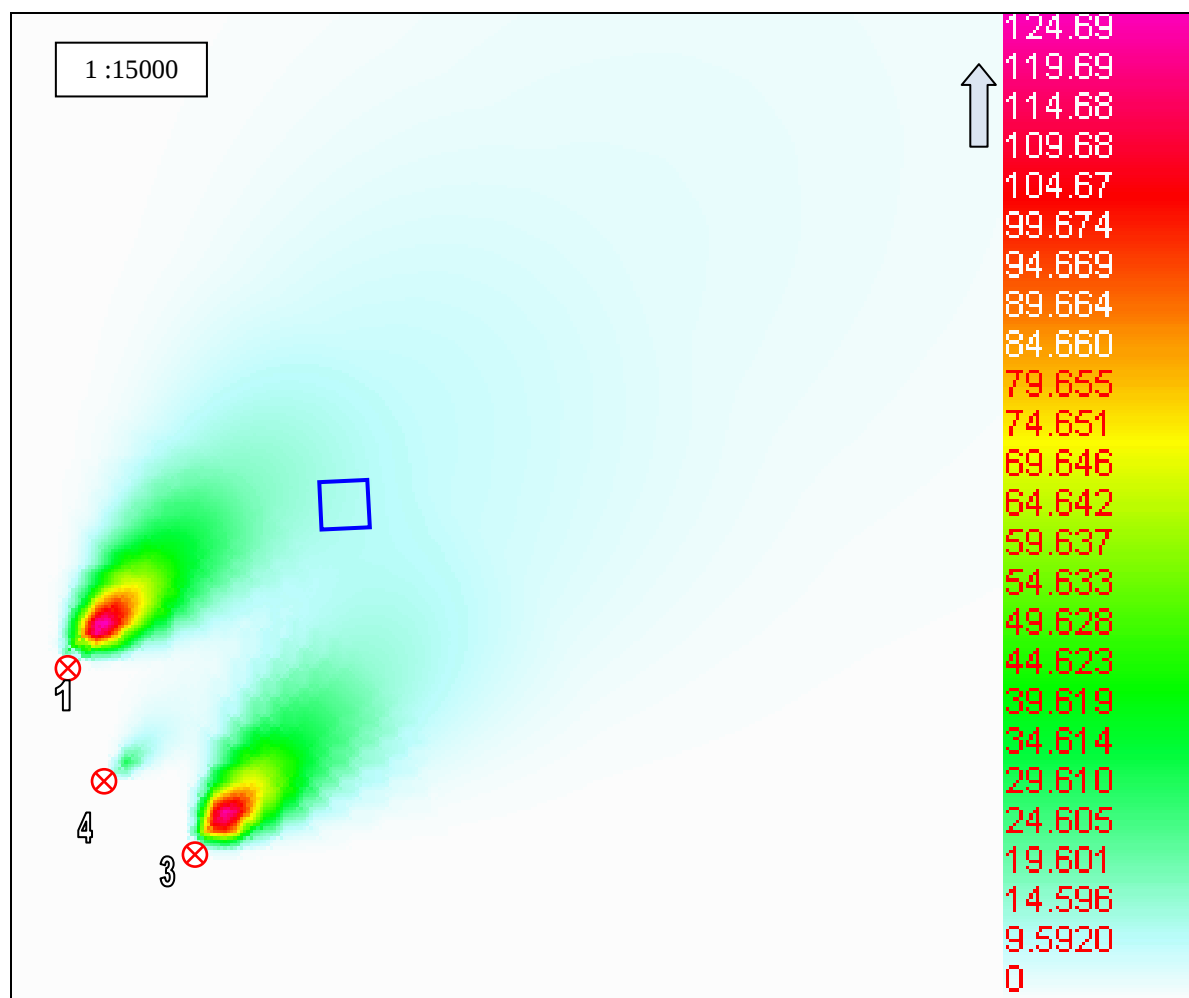
Joonis 3. CO hajumispilt katlamajast alal 1x1 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. CO saastetaseme piirväärtus võrdub $10000 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

Joonis 4. NO_x hajumispilt KTJ-st alal 1x1 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. NO_x saastetaseme piirväärtus võrdub 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

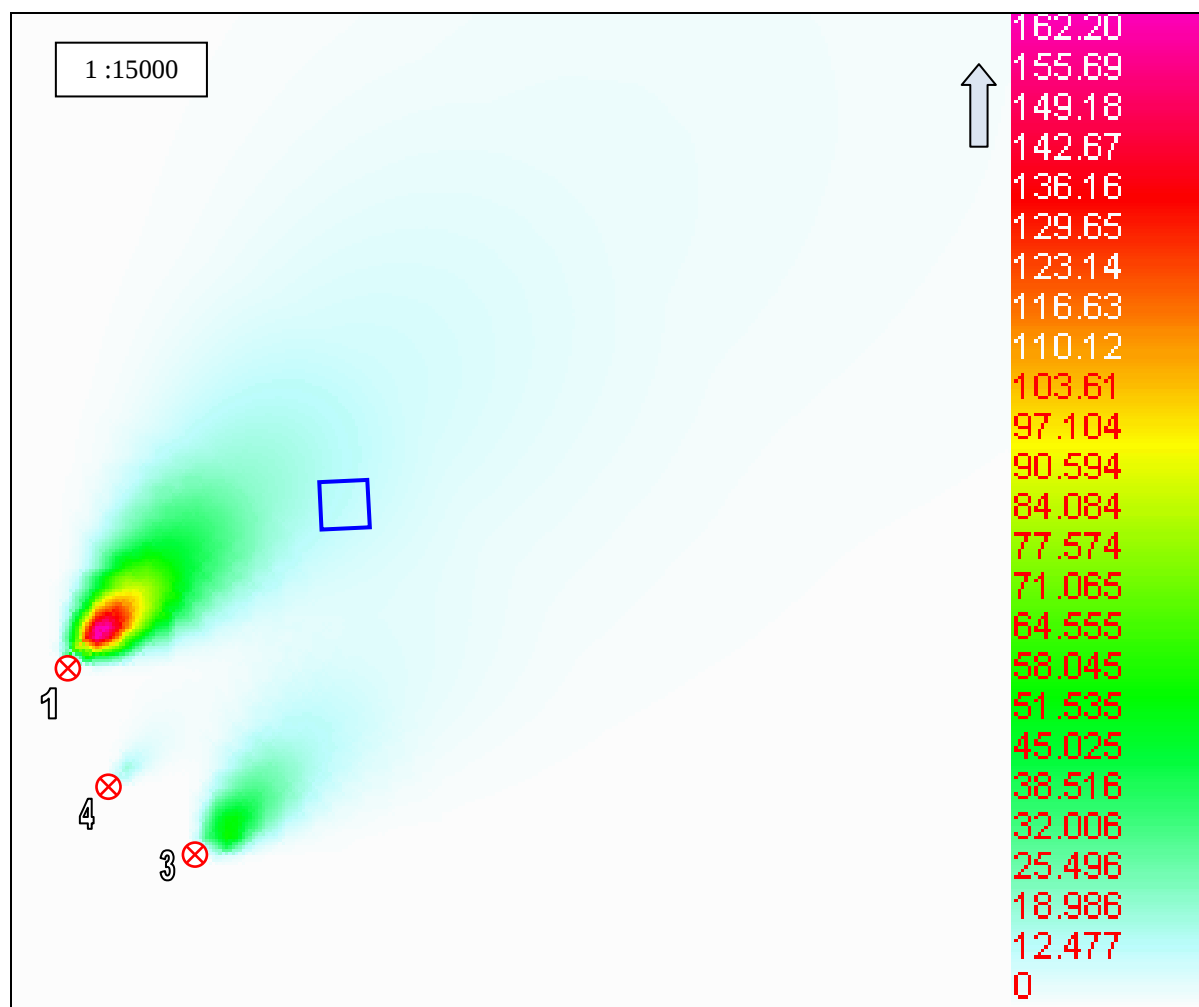
Joonis 5. TO hajumispilt KTJ-st alal 1x1 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. TO saastetaseme piirväärtus võrdub $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

Joonis 6. NOx koosmõju näitav hajumispilt (katlamaja + koosmõjuvad allikad) alal 2x2 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. NOx saastetaseme piirväärtus võrdub $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

Numbritega tähistatud:

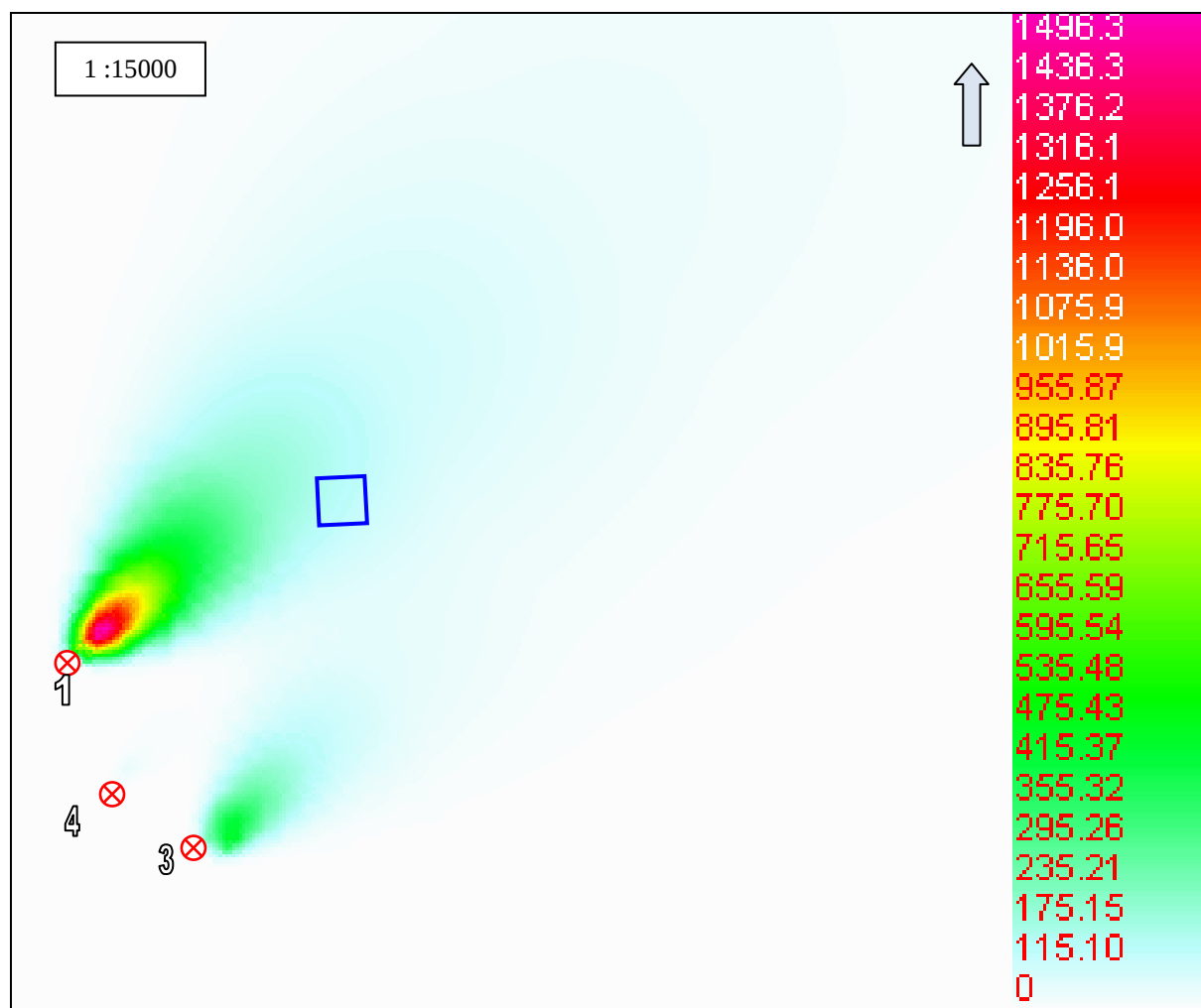
- 1 – puidukatlamajad;
- 2 – KTJ;
- 3 – AS Graanul Invest;
- 4 – õlikatlamaja.

Joonis 7. TO koosmõju näitav hajumispilt (katlamaja + koosmõjuvad allikad) alal 2x2 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. TO saastetaseme piirväärtus võrdub $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

Numbritega tähistatud:

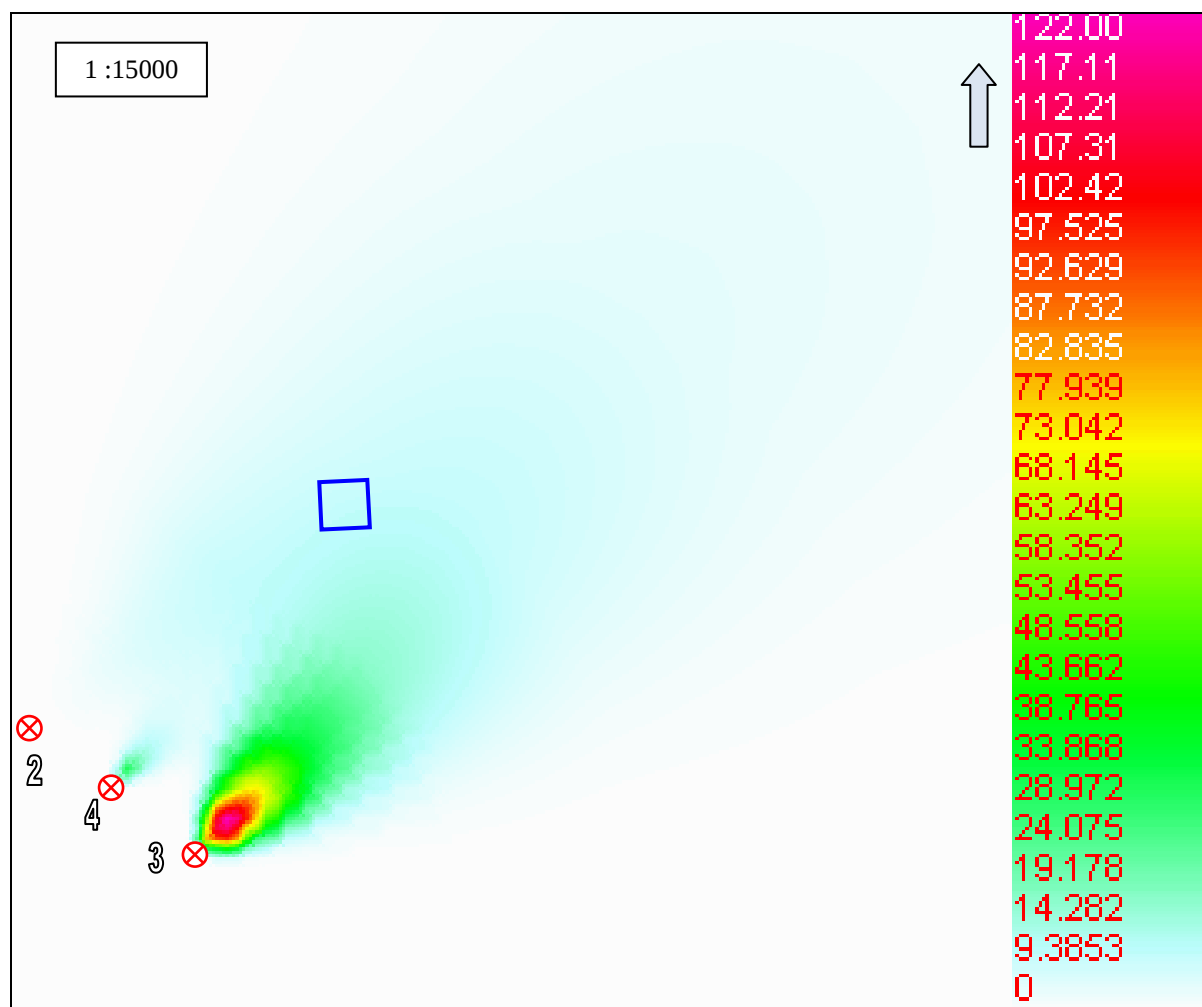
- 1 – puidukatlamajad;
- 2 – KTJ;
- 3 – AS Graanul Invest;
- 4 – õlikatlamaja.

Joonis 8. CO koosmõju näitav hajumispilt (katlamaja + koosmõjuvad allikad) alal 2x2 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. CO saastetaseme piirväärtus võrdub $10000 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

Numbritega tähistatud:

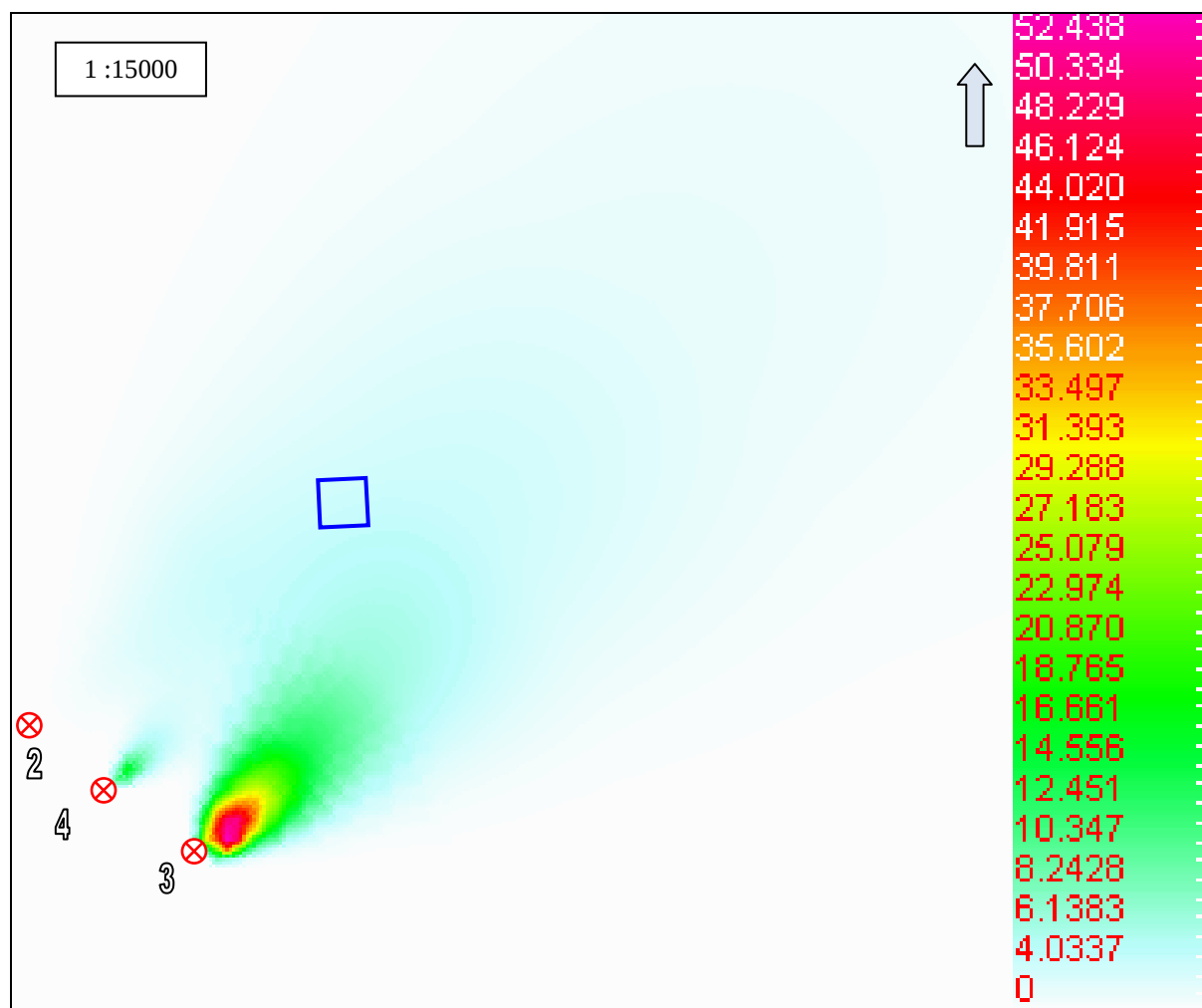
- 1 – puidukatlamajad;
- 2 – KTJ;
- 3 – AS Graanul Invest;
- 4 – õlikatlamaja.

Joonis 9. NOx koosmõju näitav hajumispilt (KTJ + koosmõjuvad allikad) alal 2x2 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. NOx saastetaseme piirväärtus võrdub $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

Numbritega tähistatud:

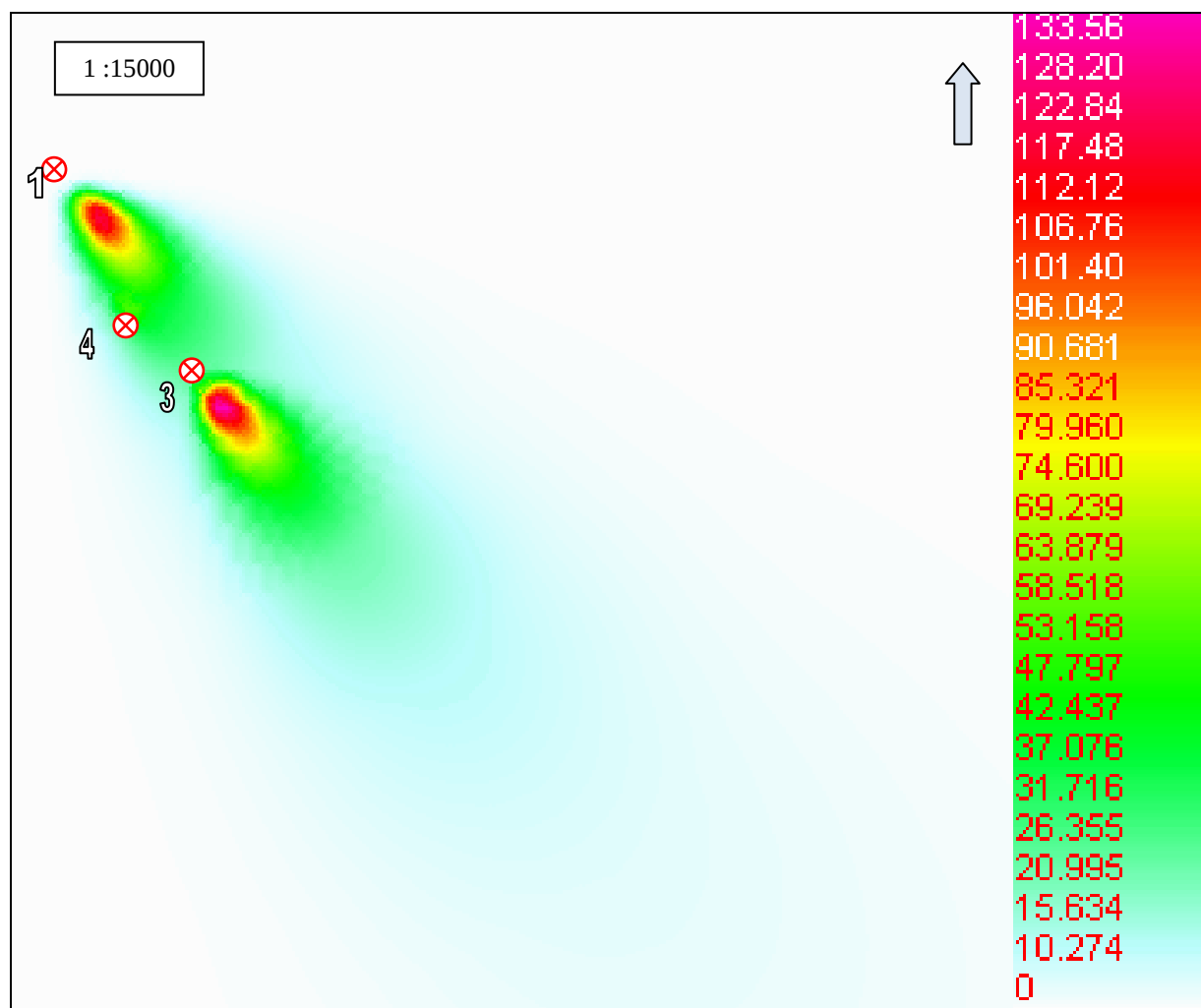
- 1 – puidukatlamajad;
- 2 – KTJ;
- 3 – AS Graanul Invest;
- 4 – õlikatlamaja.

Joonis 10. TO koosmõju näitav hajumispilt (KTJ + koosmõjuvad allikad) alal 2x2 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused $\mu\text{g}/\text{m}^3$. TO saastetaseme piirväärtus võrdub $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mida antud juhul ei saavutata.

Numbritega tähistatud:

- 1 – puidukatlamajad;
- 2 – KTJ;
- 3 – AS Graanul Invest;
- 4 – õlikatlamaja.

Joonis 11. NO_x koosmõju näitav hajumispilt (katlamajad + koosmõjuv allikas) loode tuulega alal 2x2 km, kus värviskaalal on näidatud saastetaseme väärtused µg/m³. NO_x saastetaseme piirväärtus võrdub 200 µg/m³, mida antud juhul ei saavutata.

Numbritega tähistatud:

- 1 – puidukatlamajad;
- 2 – KTJ;
- 3 – AS Graanul Invest;
- 4 – õlikatlamaja.

Lisa 5. Taimkatte ülevaade

